

KRONIKA

**STATUTÁRNÍHO MĚSTA
OPAVY**

2011

OBSAH

ÚVOD.....	5
UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2011	6
UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2011	13
VÝROBA	21
ZAMĚSTNANOST.....	26
VEŘEJNÝ ŽIVOT	33
POLITICKÝ ŽIVOT	43
SAMOSPRÁVA.....	46
EUROREGION SILESIA	53
DOPRAVA.....	54
OBCHOD, SLUŽBY A PENĚŽNICTVÍ	59
MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ.....	60
VÝSTAVBA	63
ZDRAVOTNICTVÍ	66
SOCIÁLNÍ PÉČE.....	71
ŠKOLSTVÍ.....	82
KULTURA	107
NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT	133
SPORT.....	136
VEŘEJNÝ POŘÁDEK	145
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	151
POČASÍ	160
PRAMENY	163

ÚVOD

Rok 2011 znamenal pro Opavany hlavně zdražování. Zvedly se ceny některých časových jízdenek, došlo ke zdražení vody a také ke zdražení poplatků za psy.

Byl to však také rok velkých rekonstrukcí, buď právě zahájených, nebo probíhajících či dokončovaných. Rozsáhlou přestavbou v roce 2011 procházel kromě Kulturního domu Na Rybníčku také Dům umění v Opavě či výstavní budova Slezského zemského muzea a pokračovala také rekonstrukce paláce Razumovských na Nádražním okruhu. Novou podobu dostala i tělocvična na Tyršově stadionu a rozsáhlou přestavbou na společenské a obchodní centrum Breda a Weinstein procházel také bývalý pivovar.

Milan Freiberg

UDÁLOSTI V ČESKÉ REPUBLICI V ROCE 2011

Leden

8. ledna zemřel v pražské vinohradské nemocnici po delší nemoci první polistopadový ministr zahraničí Jiří Dienstbier, bylo mu 73 let. Disident a novinář byl naposledy senátorem za ČSSD.¹

17. ledna jmenoval prezident republiky Václav Klaus Tomáše Chalupu novým ministrem životního prostředí Nečasovy vlády. Dosavadní starosta Prahy 6 nahradil místopředsedu ODS Pavla Drobila, který rezignoval v prosinci kvůli údajné korupční kauze.²

24. ledna jmenoval ministr vnitra Radek John novým policejním prezidentem Petra Lessyho, jehož vybrala komise složená z odborníků včetně zástupců koaličních stran.³

Únor

Ve věku 85 let zemřel 5. února v motolské nemocnici v Praze dlouholetý člen Divadla Jára Cimrmana, muzikant a herec Pavel Vondruška. Hospitalizován byl o Vánocích roku 2010 poté, co jako průvodce zahraničních turistů po budově Stavovského divadla spadl nešťastnou náhodou do orchestřiště.⁴

26. února zemřel ve věku nedožitých pětáosmdesáti let v Praze novinář a autor knih o holocaustu, kterým jako mladík prošel, Arnošt Lustig. Spisovatel bojoval pět let se zákeřnou nemocí.⁵

¹ http://www.lidovky.cz/zemrel-jiri-dienstbier-prvni-polistopadovy-ministr-zahranici-p7x-/zpravy-domov.aspx?c=A110108_145841_in_domov_mev

² http://zpravy.idnes.cz/klaus-popral-chalupovi-stesti-ministr-slibil-resort-bez-demagogie-1d6-/domaci.aspx?c=A110117_111149_domaci_taj

³ <http://www.novinky.cz/domaci/223221-john-jmenoval-lessyho-sefem-policie.html>

⁴ http://www.tyden.cz/rubriky/kultura/zemrel-cimrmanovsky-herc-pavel-vondruska_193189.html

⁵ http://www.lidovky.cz/zemrel-spisovatel-arnost-lustig-je-osvobozeny-od-bolesti-mini-havel-1j2-/lide.aspx?c=A110226_084642_lide_ter

28. února zrušila ODS 18 místních sdružení za spolupráci s KSČ. „S komunisty nechceme mít nic společného, a kde to nerespektují, nemohou být členy ODS“, rozhodla výkonná rada strany. "K dnešnímu dni nepřehodnotilo svou přímou či nepřímou spolupráci s KSČM na komunální úrovni osmnáct místních sdružení ODS. Výkonná rada těmto sdružením ruší licenci," řekl v pondělí večer premiér a předseda strany Petr Nečas.⁶

Březen

12. března česká rychlobruslařka Martina Sáblíková vybojovala na Mistrovství světa v rychlobruslení 2011 v německém Inzellu svoji již čtvrtou zlatou medaili v řadě na trati dlouhé 5 000 m.⁷

Novým předsedou ČSSD byl 18. března zvolen dosavadní statutární místopředseda Bohuslav Sobotka, který obdržel 304 hlasů. V druhém kole tajné volby porazil svého vyzyvatele, šéfa Asociace krajů Michala Haška.⁸

26. března byl zvolen do Senátu ČR Jiří Dienstbier ml., který v Senátu nahradí svého zesnulého otce. Po sečtení hlasů zvítězil nad kladenským primátorem Danem Jiránkem z ODS v poměru 65,14 procenta ku 34,85 procenta. Dienstbier vůbec jako první novodobý český zákonodárce přebral senátorství po svém otci. Někdejší ministr zahraničí Jiří Dienstbier zemřel v lednu.⁹

Duben

16. dubna byl odvolán Jan Korytář, primátor Liberce. Zastupitelstvo Liberce o tomto kroku rozhodlo na svém zasedání. Spolu s ním byli odvoláni i ekonomický náměstek Jaromír Baxa a radní Květoslava Morávková.¹⁰

⁶ http://zpravy.idnes.cz/obcansti-demokrate-zrusili-mistni-sdruzeni-ktera-spolupracuji-s-komunisty-1vv-domaci.aspx?c=A110228_141157_domaci_kop

⁷ http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C5%99ezen_2011#cite_note-17

⁸ <http://www.novinky.cz/domaci/228223-cssd-povede-bohuslav-sobotka.html>

⁹ <http://zpravy.ihned.cz/cesko/c1-51364140-vlada-to-bude-mit-tezsi-dienstbier-miri-do-senatu-ktery-bude-opet-oranzovy>

¹⁰ http://cs.wikipedia.org/wiki/Duben_2011#cite_note-18

Vládnoucí koalice se dohodla, že ministrem vnitra se stane bývalý šéf Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu Jan Kubice. Radek John začal zastávat funkci vicepremiéra pro boj s korupcí. Josef Dobeš setrval na postu ministra školství, mládeže a tělovýchovy, novým ministrem dopravy se stal Radek Šmerda¹¹

Květen

Novým předsedou poslaneckého klubu ODS se stal 11. května Zbyněk Stanjura, jenž nahradil Petra Tluchoře, který klub vedl téměř 5 let.¹²

20. května náhle zemřel ve věku 59 let Eduard Janota, ministr financí v úřednické vládě premiéra Jana Fischera. Na tenisovém kurtu měl při hře zástavu srdce. Po odchodu z ministerstva působil jako místopředseda dozorčí rady ČEZ.¹³

Městský soud v Praze dne 27. května potvrdil rozhodnutí o uvalení konkurzu na loterijní společnost Sazka, k němuž došli věřitelé po celodenní schůzi. Schválením konkurzu představenstvo Sazky ztrácí oprávnění nakládat s majetkem firmy a toto oprávnění přechází na insolvenčního správce Sazky.¹⁴

Červen

České tenistky Andrea Hlaváčková a Lucie Hradecká vyhrály 3. června čtyřhru na Roland Garros a získaly první grandslamový titul. Na pařížské antuce dnes ve finále porazily 6:4 a 6:3 indicko-ruský pár Sania Mirzaová, Jelena Vesninová.

Městskou hromadnou dopravu v Praze a některých dalších městech ČR, jakož i železniční dopravu, zastavila 16. června stávka proti ekonomickým reformám Nečasovy vlády. V Praze v souvislosti se stávkou sedminásobně narostl provoz na cyklotrasách. Podíl kol na přepravě v městě v tento den se odhaduje na 20–30 %.¹⁵

¹¹ http://www.lidovky.cz/novym-ministrem-vnitra-ma-byt-jan-kubice-john-zustane-pfa-zpravy-domov.aspx?c=A110419_003101_in_domov_ani

¹² http://cs.wikipedia.org/wiki/Kv%C4%9Bten_2011#cite_note-12

¹³ http://zpravy.idnes.cz/zemrel-eduard-janota-0rp-/domaci.aspx?c=A110520_142140_domaci_cem

¹⁴ <http://www.novinky.cz/ekonomika/234666-sazka-je-v-konkurzu.html>

¹⁵ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven_2011

Po téměř 100 let trvajících sporů se povedlo vyřešit otázku, zda nález zkamenělé kosti ze Srnojed nedaleko Pardubic a kosti z Holubic poblíž Kralup nad Vltavou patřily novému druhu dinosaura, jak tvrdil přírodovědec Antonín Frič. Boris Ekrt, pracovník paleontologického oddělení Národního muzea, prokázal, že se jednalo skutečně o nový druh, dinosaurus byl navíc – jak se zjistilo – teplokrevný.¹⁶

Červenec

Česká republika má díky Petře Kvitové po třinácti letech opět vítězku wimbledonské dvouhry. Jednadvacetiletá fedcupová reprezentantka porazila 2. července v londýnském finále Rusku Marii Šarapovovou po setech 6:3 a 6:4. Jednadvacetiletá Kvitová získala za životní úspěch prémii 1,1 milionu liber (v přepočtu 30,2 milionu korun).¹⁷

13. července schválila Poslanecká sněmovna novelu zákona o České televizi. Podle ní již nebude na kanálech ČT1 a ČT24 reklama. Na ČT2 a ČT4 se reklama bude vysílat nadále. Změny by měly začít platit od 11. listopadu 2011.¹⁸

Srpen

V Praze oficiálně začal festival sexuálních menšin Prague Pride. Akce si získala podporu pražského primátora, což bylo kritizováno mimo jiné i českým prezidentem. Naopak si vysloužila kritiku hlavně ze strany konzervativců.¹⁹

Zpěvačka Hana Hegerová se rozhodla 12. srpna definitivně ukončit svou pěveckou kariéru. Chce se prý zbavit stresu. Nevyloučila však, že v budoucnu vystoupí jako host v programu některého z oblíbených interpretů. Legendární interpretka šansonů se už v posledních letech pohybovala na jevišti s hůlkou.²⁰

¹⁶ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven_2011#cite_note-57

¹⁷ <http://www.sport.cz/ostatni/tenis/clanek/188444-kvitova-nedala-sarapovove-sanci-a-slavi-wimbledonsky-titul-ctyrhru-vyhrala-i-peschkeova.html>

¹⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cervenec_2011

¹⁹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Srpen_2011

²⁰ <http://www.novinky.cz/kultura/241712-hana-hegerova-ukoncila-peveckou-karieru.html>

Září

Ve věku 100 let zemřel 15. září režisér Otakar Vávra. Uvedl to Český rozhlas. Vávra natočil svůj první film před 80 lety, založil na FAMU katedru režie a vychoval generace režisérů včetně představitelů československé nové vlny.

Za svůj dlouhý život posbíral řadu ocenění. Několikrát získal Filmovou cenu, Národní cenu, Zemskou cenu i Státní cenu, obdržel také titul Zasloužilého umělce i Národního umělce. Vávra se mohl pyšnit i dalšími oceněními jako Cena ministra kultury či Řád republiky. Mezi nejvýznamnější ale dozajista patří Český lev z roku 2001 za dlouholetý přínos českému filmu a Cena za mimořádný umělecký přínos světovému filmu v témže roce na Mezinárodním filmovém festivalu v Karlových Varech. V roce 2004 obdržel medaili Za zásluhy.²¹

Stovky lidí se dne 17. září sešly ve Varnsdorfu na další demonstraci kvůli neklidnému soužití s Romy. Po proslovech na náměstí dav vyrazil k problematické ubytovně Sport, před níž hoablokovala policie. Průvod se proto vydal k další ubytovně, ale také neúspěšně. Ve městě zasahovalo na 300 policistů.²²

První rychlík, kterým společnost RegioJet narušila monopol Českých drah, dojel dne 26. září do cílové stanice Praha, hlavní nádraží. "Vlak je úplně vyprodaný a právě zastavujeme u prvního nástupiště pražského hlavního nádraží, cesta se obešla bez komplikací," hlásil za zvuku vlakových brzd mluvčí Student Agency Aleš Ondrůj v pondělí minutu po půl desáté dopoledne.

RegioJet, patřící pod Student Agency Radima Jančury, poslal na nejfrekventovanější železniční trať v tuzemsku pětivozové soupravy s kapacitou 240 míst k sezení. Slibuje větší cestovní komfort než státní dráhy, např. klimatizaci, připojení k 230 V a wi-fi.²³

²¹ <http://www.novinky.cz/kultura/244817-zemrel-reziser-otakar-vavra.html>

²² http://zpravy.idnes.cz/policie-zastavila-pochod-500-lidi-ve-varnsdorfu-nepomohl-ani-ministrant-1m3-/domaci.aspx?c=A110917_141324_usti-zpravy_kot

²³ <http://aktualne.centrum.cz/ekonomika/doprava/clanek.phtml?id=715430>

Říjen

Po famózním finiši se 9. října fenomenální žokej Josef Váňa s desetiletým hnědým valachem Tiumenem radoval z osmého triumfu na Velké pardubické, přestože po kolizi na Taxisově příkopu se propadl na poslední příčku. V cílové rovince porazil o půl délky bělku Sixteen s Josefem Bartošem. Tiumen tak v Pardubicích završil parádní hatrick. Na třetím místě skončil Valldemoso s Dušanem Andrésem.²⁴

Tenistka Petra Kvitová zvítězila na Turnaji mistryň. Česká fedcupová reprezentantka porazila ve finále v Istanbulu Bělorusku Viktorii Azarenkovou po setech 7:5, 4:6 a 6:3 a sezonu zakončila jako druhá hráčka žebříčku. Kvitová je teprve třetí hráčkou v historii, které se podařilo vyhrát Turnaj mistryň při premiérové účasti. Českou účast mělo i finále čtyřhry, v němž však Květa Peschkeová společně se Slovincou Katarinou Srebotnikovou podlehly Američankám Huberové a Raymondové po setech 4:6 a 4:6.²⁵

Listopad

Sněmovna po šesti dnech prosadila celý balík reforem. Po dlouhých obstrukcích koalice prosadila všech čtrnáct reformních zákonů týkajících se důchodového systému, zdravotnictví, daní a sociální oblasti. ODS, TOP 09 a VV daly při všech hlasováních dohromady vždy kolem 108, 109 hlasů, k přehlasování Senátu přitom stačilo 101.

Jako první byla prosazena lhůta pro příjezd záchranky k pacientům. Ta se prodlouží z maximálních 15 na 20 minut. Dalším bodem byl vládní balíček úsporných opatření. Ta budou platit i příští rok. Podle balíčku mimo jiné mají mít nezaměstnaní nárok na kompenzaci za nevyplacené odstupné. Dalším bodem hlasování byla dolní sazba DPH, která se po přehlasování zvýšila na 14 procent. Sněmovna také potvrdila vymezení podmínek poskytování zdravotní péče a postavení státu, poskytovatelů a pacientů. Také byl opět schválen reformní zákon o specifických zdravotních službách. Ten upravuje umělé oplodnění, sterilizaci žen či změnu pohlaví. Podle

²⁴ <http://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/192232-neskutecne-josef-vana-famoznim-finisem-vyhral-poose-velkou-pardubickou.html>

²⁵ <http://www.sport.cz/ostatni/tenis/clanek/193357-kvitova-to-dokazala-lvice-porazila-azarenkovou-a-vyhrala-turnaj-mistryn.html>

očekávání byl opět schválen i první ze zákonů penzijní reformy, který zavádí druhý pilíř penzijního systému, což je důchodové spoření v soukromých penzijních fondech.²⁶

Česká fotbalová reprezentace postoupila na fotbalové EURO 2012. V barážové odvetě v Podgorici 15. listopadu optimisticky naladěné Černohorce přehrála, k ničemu je nepustila a za celých devadesát minut nepřipustila, aby se snad pohružky o rozpoutaném pekle na zemi naplnily. Naopak, Jiráčkovým gólem devět minut před koncem svůj postup pojistila.²⁷

Pražský primátor Bohuslav Svoboda podepsal 24. listopadu novou koaliční dohodu s TOP 09. Hned se k ní připojilo jemu loajálních osm zastupitelů ODS, až později zbytek klubu a večer novou koalici potvrdilo i vedení pražské ODS. Svoboda, za kterého se výrazně postavil premiér Petr Nečas, zůstává primátorem, TOP 09 má v jedenáctičlenné radě nejtěsnější většinu.²⁸

Prosinec

18. prosince zemřel Václav Havel, poslední československý a první český prezident. Bylo mu 75 let. Poslední roky se jeho zdravotní stav horšil. Už od března rušil svůj program, nezúčastnil se ani oslav 17. listopadu. Havel zemřel v tichosti ve spánku na své chalupě na Hrádečku na Trutnovsku. Byla u něj jeho manželka Dagmar, kterou si vzal v roce 1997. Pohřeb se uskutečnil 23. prosince.²⁹

²⁶ <http://www.novinky.cz/domaci/249671-snemovna-po-sesti-dnech-obstrukci-prosadila-cely-balik-reforem.html>

²⁷ <http://www.sport.cz/fotbal/reprezentace/clanek/194097-jiracek-rozkopl-devet-minut-pred-koncem-barazove-odvety-brany-na-euro-dokoran.html>

²⁸ http://zpravy.idnes.cz/primator-svoboda-dohodl-s-top-09-novou-koalici-v-cele-radnice-zustava-119-domaci.aspx?c=A111124_093734_praha-zpravy_sfo

²⁹ http://zpravy.idnes.cz/zemrel-exprezident-a-dramatik-vaclav-havel-bylo-mu-75-let-p2f-domaci.aspx?c=A110710_180708_domaci_cem

UDÁLOSTI VE SVĚTĚ V ROCE 2011

Leden

14. ledna začaly velké nepokoje v Tunisku. V reakci na násilné protesty proti stoupajícím cenám a nezaměstnanosti prezident Zín Abidín bin Alí rozpustil vládu i parlament, načež odletěl ze země a jeho funkci převzal premiér Muhammad Ghannúší. V zemi byl vyhlášen výjimečný stav, uzavřen vzdušný prostor a vydán zákaz shromažďování a nočního vycházení.³⁰

27. ledna si protivládní protesty v Egyptě vyžádaly dvě oběti a jejich celkový počet tak stoupl na šest. Policie při nejrozsáhlejších demonstracích za třicetileté vlády prezidenta Husního Mubáraka zatkla asi tisíc lidí. Protesty se ovšem neomezily jen na Káhiru. V přístavním městě Suez na severovýchodě země, kde v úterý zemřeli dva lidé, demonstranti na budovy vládních úřadů házeli Molotovovy koktejly. Protestující též oblehli sídlo vládní Národní demokratické strany. Organizátoři tvrdí, že demonstrace jsou „začátkem konce“ Husního Mubáraka, který Egyptu vládne nesmlouvavě vůči opozici od roku 1981. Opozice poukazovala na mučení politických oponentů, chudobu, korupci a vysokou nezaměstnanost. Odkazovala se na nedávnou „Jasmínovou revoluci“ v Tunisku, která vedla ke svržení vlády.³¹

Únor

11. února rezignoval egyptský prezident Husní Mubarak. Mubarak tak po osmnácti dnech protestů vyslyšel přání demonstrantů v ulicích egyptských měst. Moc v zemi převzala armáda, v centru Káhiry zavládlo nadšení.

Rezignaci dvaosmdesátiletého Mubáraka, který se v čele země držel třicet let, předcházelo osmáct dní nepokojů. Lidé se sešli na káhirském náměstí Tahrír, které je od 25. ledna, kdy protesty začaly, jejich symbolickým středem.³²

22. února zasáhlo zemětřesení o síle 6,3 stupně Richterovy stupnice město Christchurch na Novém Zélandu. Podle premiéra Johna Keye si vyžádalo nejméně

³⁰ http://zpravy.idnes.cz/tunisko-c5y-/zahranicni.aspx?c=A110114_165326_zahranicni_bt看

³¹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Leden_2011#cite_note-24

³² http://zpravy.idnes.cz/mubarak-rezignace-0mo-/zahranicni.aspx?c=A110211_170907_zahranicni_aha

65 lidských životů a počet obětí patrně půjde do stovek. Zřítilo se totiž množství budov, v jejichž troskách záchranáři pátrali po zavalených lidech. Zřítily se i část kostela, symbolu města. Otřes poškodil pozemní komunikace a vyvolal také několik požárů.³³

Březen

6. března oznámil astrobiolog NASA Richard B. Hoover, že získal nezvratný důkaz existence mimozemského života, kterým je fosilní bakterie, objevená při zkoumání meteoritu CI1. "Myslím, že to ukazuje, že život je mnohem více rozšířen a není omezen jen na Zemi," prohlásil Hoover, který studuje meteority již deset let. Hoover meteorit odrolil a skenoval elektronovým mikroskopem, který odhalil zkamenělé zbytky mikroorganismů.³⁴

Dne 11. března zasáhlo Japonsko zemětřesení o síle 8,9. Desetimetrové vlny tsunami zpustošily východní pobřeží ostrovů. Hluboko do vnitrozemí odnášela obří vlna auta, lodě i domy. Otřesy zasáhly i Tokio, kde začalo hořet několik výškových budov. Jinde vzplála elektrárna či rafinerie. Zemřelo 24 000 lidí.³⁵

Francouzská bojová letadla vstoupila 19. března na základě rezoluce Rady bezpečnosti OSN do libyjského vzdušného prostoru a provedla útok na první pozemní cíl.³⁶

V 79 letech zemřela 23. března v Los Angeles americká herečka Elizabeth Taylorová.³⁷

Duben

V prezidentských volbách v Kazachstánu zvítězil 3. dubna Nursultan Nazarbajev, který zastává funkci od února 1990. Oficiálně získal 7,8 milionu hlasů (95,55 %).³⁸

³³ <http://zpravy.ihned.cz/svet/c1-50572050-silne-zemetreseni-zasahlo-novy-zeland-zemrelo-nejmene-65-lidi>

³⁴ <http://www.novinky.cz/veda-skoly/226972-mame-dukaz-o-existenci-mimozemskeho-zivota-oznamil-vedec-nasa.html>

³⁵ http://zpravy.idnes.cz/desetimetrove-tsunami-zpustosilo-japonsko-zahynulo-pres-tisic-lidi-12u-zahranicni.aspx?c=A110311_073732_zahranicni_stf

³⁶ http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C5%99ezen_2011#cite_note-17

³⁷ http://cs.wikipedia.org/wiki/B%C5%99ezen_2011#cite_note-17

³⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/Duben_2011

Ve Francii platí od 11. dubna zákon zakazující zahalování žen na veřejnosti. Té, která bude přistižena na ulici s burkou nebo nikábem – tedy šátkem či závojem zakrývajícím celý obličej – hrozí pokuta ve výši 150 eur (zhruba 3 700 korun) a veřejně prospěšné práce. Kromě finanční sankce čeká ženy, jež neodloží náboženské symboly islámu, kurz občanské výchovy. Poučí se v něm prý o hodnotách Francouzské republiky. Muži, kterému soud prokáže, že svou ženu nebo příbuznou k nošení burky či nikábu nutil, hrozí rok vězení a pokuta 30 tisíc eur (zhruba 733 tisíc korun).

Francie je první zemí v Evropě, která zahalování na veřejnosti úplně zakázala, a to i přesto, že je domovem největší muslimské menšiny na starém kontinentu. Podle odhadů se ve Francii k islámu hlásí 4–6 miliónů lidí. Žen zakrývajících si obličej je ale jen něco okolo dvou tisíc.³⁹

29. dubna vstoupili princ William a jeho snoubenka Kate Middletonová do svazku manželského. Obřad mělo dle průzkumů sledovat 800 tisíc diváků v ulicích Londýna (včetně mnoha zahraničních turistů) a asi 2 miliardy u televizního přenosu. Jednalo se tak o jednu z nejsledovanějších událostí v dějinách.⁴⁰

Květen

Papež Benedikt XVI. blahořečil svého předchůdce Jana Pavla II. Na slavnostní bohoslužbu přijely do Říma statisíce věřících, zejména z Polska. Podle Vatikánu se jedná o největší setkání věřících od pohřbu Jana Pavla II. v roce 2005.⁴¹

2. května byl dopaden a zabit vůdce teroristické sítě al-Káida Usáma bin Ládín. Oznámil to americký prezident Barack Obama. Bin Ládínovo tělo bylo svrženo do moře. USA prý chtěly vyhovět islámské tradici, která velí pohřbit mrtvého do 24 hodin. Americká vláda oznámila, že totožnost zabitého nejhledanějšího teroristy na 99,9 procenta potvrdily testy DNA.

"Tělo zesnulého jsme omyli a položili na bílé plátno, pak jsme ho umístili do pytle se závažím. Jeden z vojáků přečetl připravené náboženské poznámky, které rodilý mluvčí přeložil do arabštiny. Když dočetl, položili jsme tělo na připravené prkno, které jsme

³⁹ <http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=696781>

⁴⁰ http://cs.wikipedia.org/wiki/Duben_2011#cite_note-18

⁴¹ http://zpravy.idnes.cz/ve-vatikanu-byl-blahorecen-papez-jan-pavel-ii-f37-zahranicni.aspx?c=A110501_095147_zahranicni_cen

převrátili, načež tělo zesnulého sjelo do moře," popsal podrobnosti obřadu na palubě americké letadlové lodě USS Carl Vinson, činitel Pentagonu.⁴²

5. května zemřel v Austrálii poslední známý veterán první světové války, Brit Claude Choules. Bylo mu přes 110 let a tak byl zároveň sedmým nejstarším žijícím mužem na světě.⁴³

Červen

20. června Dmitrij Medveděv oznámil, že nebude znovu kandidovat na úřad prezidenta Ruské federace, bude-li o zvolení usilovat jeho předchůdce a nynější premiér Vladimir Putin. Medveděv si při nástupu do úřadu v roce 2008, kdy Putin už nemohl potřetí kandidovat, vysloužil nálepku jeho loutky. V průběhu let se ale několikrát s premiérem veřejně názorově střetl, což vyvolalo spekulace, že by mohl v příštích volbách, kdy voliči vyberou nového prezidenta poprvé na delší období šesti let, kandidovat proti němu.⁴⁴

23. června zemřel v Beverly Hills ve věku 83 let herec Peter Falk, známý rolí detektiva Columba ve stejnojmenném seriálu.⁴⁵

Červenec

4. července zemřel nejstarší syn posledního rakouského císaře Otto von Habsburg ve věku 98 let. Dlouho působil jako poslanec Evropského parlamentu za konzervativní bavorskou stranu CSU. Za války bojoval proti nacismu a za osvobození Rakouska. Často se zasazoval o zájmy sudetských Němců vysídlených po válce z Československa.⁴⁶

⁴² <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/122698-usama-bin-ladin-je-mrtev-jeho-telo-pry-skoncilo-v-mori/>

⁴³ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/232545-zemrel-posledni-veteran-prvni-svetove-valky.html>

⁴⁴ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/236691-medvedev-putinovi-navrat-do-kremlu-komplikovat.html>

⁴⁵ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cerven_2011

⁴⁶ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/238117-zemrel-syn-posledniho-rakouskeho-cisare-otto-von-habsburg.html>

Dne 22. července vybuchla v norském hlavním městě Oslu připravená nálož a následně byl podniknut útok na letní tábor mládeže v Norsku. Útočníkem byl Anders Breivik a celkem zahynulo osm lidí při explozích v Oslu a 69 lidí na ostrově Utoya.⁴⁷

26. července byla zveřejněna statistická data, která dokazují, že se ve Spojených státech amerických prohlubuje rozdíl mezi bohatými a chudými. Bílí Američané jsou podle dat v průměru dvacetkrát majetnější než Afroameričané a osmnáctkrát ve srovnání s hispánským obyvatelstvem. V roce 1995 byli bílí Američané sedmkrát majetnější než Afroameričané a Hispánci.⁴⁸

Srpen

Ve středu 4. srpna nezávisle na sobě uvedli ruští a američtí klimatologové, že tání arktického ledu pokročilo rekordním tempem a lodní cesty mezi Asií a západem napříč Severním ledovým oceánem se stávají reálnou alternativou námořní dopravy. V oblasti letos zaznamenali třetí nejteplejší léto od roku 1936, kdy se hodnoty začaly měřit. Rozsah ledového příkrovu je v některých regionech více než 50 procent pod průměrem a od počátku srpna je podle Rusů severní námořní cesta volná. Lodi by podle nich měly bez problémů vodami proplout i během září.⁴⁹

Bojovníci Tálibánu sestřelili dne 6. srpna v Afghánistánu transportní vrtulník CH-47 Chinook, který se účastnil operace proti vzbouřencům. Afghánský prezident Hámid Karzái podle BBC oznámil, že při akci padlo 31 amerických vojáků speciálních sil a osm afghánských.⁵⁰

Agentury 30. srpna oznámily, že Čína si naplánovala, že během deseti let obrátí vody z povodí nejdelší eurasijské řeky Jang-c'-ťiang (6 300 km) víc na sever a přesídlí kvůli tomu tři milióny obyvatel. Gigantický projekt v srdci nejlidnatější země, který už začal přípravnými pracemi v povodí řeky Chan (přítok Jang-c'), probíhá na ploše větší, než je Francie.⁵¹

⁴⁷ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cervenec_2011

⁴⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cervenec_2011

⁴⁹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/240941-arkticky-led-taje-rekordnim-tempem.html>

⁵⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/241066-taliban-sestrelil-v-afghanistanu-vrtulnik-pres-30-mrtvych.html>

⁵¹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/svet/243134-cina-presidli-tri-miliony-lidi-aby-obratila-vody-jang-c-tiang-k-pekingu.html>

Září

7. září postihla ruský hokejový klub Lokomotiv Jaroslavl tragédie. U místního letiště Tunošna spadlo letadlo s týmem, který mířil na utkání KHL do Minsku. V klubu působily i tři české hvězdy: útočníci Jan Marek s Josefem Vašíčkem a obránce Karel Rachůnek. Všichni tři zahynuli. Stroj Jak-42 s hokejisty podle svědků nenabral při startu dostatečnou rychlost. Letoun na dráze jen poskočil, ujel dalších několik desítek metrů, pak už opustil ranvej a pokusil se od země odlepit z pole. Povedlo se to jen na krátkou dobu. Potom se letadlo naklonilo na levou stranu a zřítilo se k zemi, kde se rozlomilo. Polovina zůstala po pádu na suchu a polovina ve vodě. Zbyly z něj trosky.⁵²

Ministři zahraničí Spojených států a Rumunska Hillary Clintonová a Teodor Baconschi v úterý 13. září ve Washingtonu podepsali dohodu o vybudování základny protiraketového štítu na rumunském území. Základna vybavená střelami pro ničení balistických raket by měla vzniknout do čtyř let.⁵³

Říjen

Steve Jobs, spoluzakladatel společnosti Apple, 5. října zemřel. V šestapadesáti letech podlehl rakovině slinivky břišní. Jobs svým vizionářským přístupem a charismatickým působením změnil pohled světa na osobní počítače, mobilní telefony i přenosnou zábavu. S rakovinou zápasil od roku 2004, v roce 2009 podstoupil transplantaci jater. Zemřel šest týdnů poté, co odstoupil z pozice ředitele společnosti Apple, kterou v roce 1976 založil.⁵⁴

Ukrajinská expremiérka Julija Tymošenková podle soudu porušila zákon, když v roce 2009 podepsala s ruským premiérem Vladimírem Putinem novou smlouvu o dodávkách ruského plynu na Ukrajinu. Takový verdikt vynesl 10. října soudce Rodion Kirejev a poslal Tymošenkovou na sedm let do vězení. Expremiérka údajně překročila své pravomoci, když nařídila plnit dohodu ukrajinské státní plynárenské společnosti

⁵² http://hokej.idnes.cz/v-jaroslavli-spadlo-letadlo-s-hokejovym-tymem-zahynuli-i-rachunek-marek-a-vasicek-gid-evropa.aspx?c=A110907_150610_evropa_lge

⁵³ <http://www.novinky.cz/zahranicni/amerika/244573-usa-a-rumunsko-podepsaly-dohodu-o-vzniku-protiraketoveho-stitu.html>

⁵⁴ http://technet.idnes.cz/zemrel-steve-jobs-zakladatel-spolecnosti-apple-vynalezce-a-vizionar-1jn-/tec_technika.aspx?c=A111006_015302_tec_technika_kuz

Naftogaz. Soudce řekl, že předsedkyně vlády připravila zemi o 1,5 miliardy ukrajinských hřiven (cca 3,5 miliardy Kč).⁵⁵

Gilad Šalit se po letech v zajetí shledal 17. října se svou rodinou. Palestinský radikální Hamas izraelského vojáka zadržoval pět let, nakonec ho vyměnil za tisícovku palestinských vězňů. 477 z nich se na svobodu dostalo hned, zbylých 550 bude na svobodě do dvou měsíců.⁵⁶

Svržený libyjský vůdce Muammar Kaddáfí byl 20. října zabit. Podlehl zraněním, která utrpěl při svém dopadení. Televize odvysílaly video zraněného zakrváceného plukovníka a objevily se i záběry jeho polonahého těla vláčeného ulicí. Jeho život skončil za úsvitu poblíž rodného města Syrta, odkud se snažil uprchnout.⁵⁷

Listopad

7. listopadu zemřel ve věku 67 let americký boxer, v letech 1970–1973 držitel titulu profesionálního světového šampiona a olympijský vítěz z Tokia 1964, Joe Frazier. V roce 1971 dokázal porazit Muhammeda Aliho, v odvetách v letech 1974 a 1975 s ním prohrál, přičemž poslední duel je znám jako „Thrilla in Manila“.⁵⁸

Brazilská policie 13. listopadu bez boje obsadila největší slum v Rio de Janeiru Rocinha, který neblaze proslul mimo jiné obchodem s drogami. Jde o součást vládního programu, v jehož rámci mají elitní policejní jednotky vytlačit ze slumů těžce ozbrojené gangy, které chudinské čtvrti ovládají desítky let.⁵⁹

Milánský soud v sobotu 19. listopadu odsoudil v hromadném procesu celkem 110 podezřelých mafiánů a některé z nich poslal na dlouhá léta do vězení. Soud se zabýval kauzou, v níž bylo 119 lidí obviněno z toho, že se jako příslušníci kalábrijské mafie 'Ndrangheta pokoušeli vybudovat jakousi pobočku zločinecké organizace v severní Itálii. Nejvyšší trest – 16 let vězení – dostal Alessandro Manno, kterého soudce označil za hlavu místních mafiánských sítí.

⁵⁵ <http://aktualne.centrum.cz/zahranici/evropa/clanek.phtml?id=717162>

⁵⁶ http://www.lidovky.cz/unosci-se-ke-mne-chovali-dobre-rekl-osvobozeny-salit-f9m-/zpravy-svet.aspx?c=A111017_224046_In_zahranici_mc

⁵⁷ http://zpravy.idnes.cz/kaddafi-je-mrtev-oznamili-libyjci-neprezil-zraneni-pri-zatykani-p86-/zahranicni.aspx?c=A111020_132227_zahranicni_ip1

⁵⁸ http://cs.wikipedia.org/wiki/Listopad_2011#cite_note-17

⁵⁹ http://cs.wikipedia.org/wiki/Listopad_2011#cite_note-39

Podezřelí mafiáni byli zatčeni při velkém policejním zátahu letos v červnu. Do operace nazvané Minotaurus se tehdy zapojilo 1 300 policistů v okolí severoitalských měst Milán, Turín a Modena. Policie je obvinila mimo jiné ze zločinného spolčování, pašování drog, nelegálního nošení zbraní, lichvy, vydírání a z nelegálního převodu peněz pocházejících z obchodních aktivit. Navíc zajistila majetek ve výši 70 miliónů eur.⁶⁰

Prosinec

Členové konference OSN o změnách klimatu v jihoafrickém Durbanu se v neděli 11. prosince nad ránem dohodli, že začnou pracovat na nové smlouvě o kontrole emisí skleníkových plynů. Dohoda, která ovlivní boj proti klimatickým změnám v příštích desetiletích, by měla začít platit nejpozději v roce 2020.

Tímto dokumentem ale nejsou vázány Čína a USA, které patří k největším znečišťovatelům ovzduší. Platnost Kjótského protokolu, která byla stanovena do roku 2012, se podle dosaženého kompromisu prodlouží o pět let. Delegáti se také dohodli na vytvoření institucí, které budou vybírat, spravovat a rozdělovat desítky miliard dolarů ročně. Peníze budou určeny pro chudé země, aby se vyrovnaly se změnami klimatu a aby připravily své ekonomiky na snížení emisí.⁶¹

Při slavnostním ceremoniálu dne 15. prosince na americké vojenské základně Sather u Baghdádu byla válka v Iráku prohlášena za ukončenou. Konflikt začal v březnu 2003, v Iráku se vystřídalo skoro půldruhého milionu amerických vojáků, z nichž 4 500 padlo a přes 30 000 bylo zraněno. Na irácké straně padlo podle střízlivých údajů 100 000 lidí.⁶²

⁶⁰ <http://www.novinky.cz/zahranicni/evropa/251003-milansky-soud-poslal-v-megaprocesu-za-mrize-110-mafianu.html>

⁶¹ <http://www.novinky.cz/zahranicni/253197-klimaticka-konference-osn-dosahla-necekaneho-uspechu.html>

⁶² http://cs.wikipedia.org/wiki/Prosinec_2011#cite_note-14

VÝROBA

Průmyslová výroba

V kapitole pojednávám o významných firmách, které sídlí v Opavě nebo její blízkosti a mají pro město i region stěžejní význam. Výběr těchto firem vychází z předchozích ročníků kronik a také z konzultací s Okresní hospodářskou komorou Opava.

AKZO NOBEL (dříve Balakom)

Společnost byla rozdělena do dvou divizí: DECO (tekuté nátěrové hmoty) se sídlem v Praze a POWDER (práškové nátěrové hmoty) se sídlem v Opavě-Komárově.

Veškeré tržby společnosti za rok 2011 činily v tuzemsku zhruba 736 milionů korun (v roce 2010 to bylo 581,6 milionu) a vývoz do Evropy přinesl tržby ve výši 426,7 milionu korun (v roce 2010 to bylo 328,9 milionu korun). Zisk před zdaněním firmy se vyšplhal na 4,3 milionu korun. Ve firmě pracovalo 169 zaměstnanců, z toho vedoucích pracovníků bylo 24.⁶³

FERRAM STROJÍRNA, s.r.o.

Do roku 2009 existovala společnost FERRAM, a.s. a vedle toho dceřiná společnost FERRAM STROJÍRNA. Podle finanční ředitelky společnosti Marty Gatnarové přešla od zmíněného roku veškerá aktivní výrobní a obchodní činnost na dceřinou společnost FERRAM STROJÍRNA, s.r.o. Společnost vykázala za rok 2011 zisk po zdanění ve výši 10,7 milionu korun.

KOMAS, s. r. o.

Předmětem podnikání společnosti bylo zámečnictví, výroba plastických a pryžových produktů, stavba strojů s mechanickým pohonem a výroba nástrojů. Jednatelka společnosti Jiřina Hajduková získala za rok 2011 ocenění v kategorii českých podnikatelek.

⁶³ Výroční zpráva společnosti Akzo Nobel Coatings CZ, s. r. o. za rok 2011.

Rok 2011 byl pro firmu rokem rozvoje výroby, zejména vysokým nárůstem nových zakázek pro automobilový průmysl, a to především konstrukčních a nástrojářských prací, kde se bohužel negativně projevil nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Společnost byla nucena zadávat konstrukční a nástrojářské práce externím firmám. Tento rok také znamenal oživení výroby po hospodářské krizi v letech 2008 a 2009. Celkové tržby ve výši 98 mil. Kč byly oproti roku 2010 překročeny o 10,3 %. Společnost vykázala růst přidané hodnoty a celkového hospodářského výsledku. Na tomto růstu se výhradně podílela výroba lisovaných dílů pro automobilový průmysl, kde došlo k nárůstu oproti roku 2010 o 18,5 %. „Bohužel přes všechny snahy se nepodařilo udržet pokles v prodeji tradičního sortimentu stavebního kování,“ poznamenala ve výroční zprávě Jiřina Hajduková.⁶⁴

Model Obaly, a.s.

Firma dosáhla obrátu ve výši 3,5 miliardy korun, z toho export představoval 38 %. Investice se v tomto roce pohybovaly ve výši 218,5 milionu korun. Průměrný počet zaměstnanců v tomto roce dosáhl čísla 1 259 (v roce 2010 to bylo 1 195). Ke konci roku 2011 firma zaměstnávala v pracovním poměru 1 302 zaměstnanců, z toho 777 mužů a 525 žen. Společnost dosáhla hospodářského výsledku ve výši 146,6 milionu korun (před zdaněním to bylo 183,3 milionu). Pro srovnání – v roce 2010 dosáhl výsledek výše 170,6 milionu (před zdaněním 212,2 milionu).⁶⁵

OSTROJ a.s.

Rok 2011 přinesl nárůst tržeb ve všech oblastech činnosti společnosti. Společnost vytvořila kladný hospodářský výsledek. Došlo k překročení plánovaných tržeb i hospodářského výsledku. V roce 2011 došlo v organizační struktuře k jedné výraznější změně, a to k rozšíření činnosti divize Strojírna, která po zrušení divize Nakládací hydraulické jeřáby převzala část její výrobní a zejména servisní činnosti. Vnitřní reorganizací zejména obchodu a konstrukce prošla také divize Důlní stroje. Dle auditované řádné účetní závěrky společnosti OSTROJ a.s., došlo k nárůstu tržeb na hodnotu 1,224 miliardy korun. Hospodářský výsledek po zdanění činil 89,614 milionu korun.

⁶⁴ Výroční zpráva společnosti Komax, s. r. o.

⁶⁵ Výroční zpráva společnosti Model Obaly, a. s.

Teva Czech Industries s.r.o.

Generální ředitel opavského závodu Teva Czech Industries **Jiří Urbanec** získal titul Manažer roku 2010 v kategorii Odvětví chemického a farmaceutického průmyslu. Spolu s dalšími 187 nominovanými adepty prošel náročným hodnocením významných osobností z vědecké a také ekonomické sféry. Národní komise důkladně prověřila jejich teoretické i praktické schopnosti a do finále pustila 72 účastníků ze všech odvětví. V této silné konkurenci skončil Jiří Urbanec celkově na skvělém pátém místě, a to je jeho druhý obrovský úspěch. „Ocenění mě pochopitelně moc potěšilo. Dokázalo mi, že nastoupená cesta je správná. Mám obrovské plány, které se týkají právě našeho závodu a jeho dalšího významu,“ sdělil Jiří Urbanec. Již 18. ročník prestižní celostátní soutěže manažerských osobností zaštil premiér Petr Nečas a nejlepší manažeři si titul převzali 14. dubna v pražském Žofínském paláci.⁶⁶

Jak společnost v tomto roce hospodařila? Celkové tržby za zboží, výrobky a služby v roce 2011 činily 8,8 miliardy korun, což bylo o 27 procent více než v roce 2010. Firma dosáhla zisku po zdanění ve výši 2,64 miliardy korun, což byl dvojnásobek oproti roku 2010. Nárůst zisku podle výroční zprávy společnosti příznivě ovlivnilo „především využití nové výrobní kapacity pro americký trh a menšinově i uplatnění investičních pobídek“.⁶⁷

Firma investovala v roce 2011 celkem 815 milionů korun, z toho 645 milionů do výroby farmaceutických přípravků.

V oblasti výzkumné práce se firma zabývala hlavně vývojem syntéz vysoce účinných farmaceutických látek získávaných jak plně syntetickými procesy, tak také polysyntetickými modifikacemi přírodních látek a izolací rostlinných materiálů.

Společnost zaměstnávala v roce 2011 celkem 1 458 pracovníků (v roce 2010 to bylo 1 280 lidí).

⁶⁶ <http://opavsky.denik.cz/podnikani/sef-tevy-jiri-urbanec-je-manazer-roku-20110420.html>, publikováno 20. 4. 2011

⁶⁷ Výroční zpráva Teva Czech Industries, s. 2

Potravinářská výroba

MLÝN HERBER spol. s r. o.

V letech 1994–2010 proběhla v několika etapách kompletní rekonstrukce a modernizace celého provozu. Společnost působila úspěšně na trhu s mlýnskými výrobky a pokračovala v tradici výroby a prodeje tzv. Palhanecké mouky.

NOWACO

Účetní období společnosti trvalo od 1. 7. do 30. 6., proto kalendářní rok 2011 je popsán ve dvou výročních zprávách.⁶⁸ Za první období společnost vykázala tržby za prodej vlastních výrobků a služeb ve výši 900,5 milionů korun, v druhém to bylo 900,7 milionů. Za prodej zboží společnost utržila 11,5 milionů (resp. 19 milionů korun). Hospodařila s výsledkem více než 85 milionů korun (74,8), což před zdaněním činilo 105,4 (resp. 92,8) milionu korun.

Firma zaměstnávala v první půli roku průměrně 321 zaměstnanců (z toho tři tvořili vedení společnosti) a v druhé půli roku 333 zaměstnanců (dva členové vedení).

Opavia-LU

V roce 2011 byla společnost součástí koncernu Kraft Foods Inc. se sídlem v USA. Ze široké škály výrobků společnosti se na českém trhu prodávaly cukrovinky zastoupené hlavně sušenkami BeBe, oplatkami Fidorka, Kolonáda a Tatranky. Distribuci výrobků firmy Opavia-LU převzala od 1. 7. 2009 společnost Kraft Foods CR, která byla také součástí jmenovaného koncernu.

Společnost dosáhla zvýšení tržeb oproti minulému roku o 10 % a provozního zisku ve výši 806 milionů korun (v roce 2010 to bylo 779 milionů korun). Hospodářský výsledek činil v roce 2011 více než 630 milionů korun (před zdaněním to bylo 762 milionů). V předchozím roce se výsledek dostal až na 989 milionů korun (1,142 před zdaněním). Společnost zaměstnávala v roce 2011 průměrně 73 řídících a 1 121 ostatních pracovníků (v roce 2010 byl průměrný počet řídících pracovníků 80 a ostatních 1 087). Do výzkumu a vývoje investovala společnost v roce 2011 více než 36 milionů (v roce 2010 to bylo 39 milionů).⁶⁹

⁶⁸ První zpráva zahrnuje období 1. 7. 2010 do 30. 6. 2011 a druhá dobu od 1. 7. 2011 do 30. 6. 2012.

⁶⁹ Výroční zpráva společnosti Opavia – LU.

TEMPO, o. d.

Po stagnaci maloobchodního obratu od nástupu celosvětové ekonomické krize, tj. 3. čtvrtletí 2008, a poklesu maloobchodního obratu družstva v letech 2009 i 2010, nastal ve vývoji v roce 2011 obrat a tržby začaly růst. „Výsledky družstva za rok 2011 lze hodnotit jako naplněné. Hospodaření bylo ziskové, družstvo udrželo plnou platební schopnost, výrazně investovalo do modernizace prodejen, narostl vlastní kapitál a snížila se zadluženost,“ těmito slovy hodnotí výroční zprávy hospodaření družstva za rok 2011. Ke konci roku družstvo provozovalo 95 prodejen a jejich stav se proti stavu k 1. 1. 2011 snížil o čtyři.

Maloobchodní obrat v roce 2011 činil 1,103 miliardy korun, což bylo o 12,736 milionu více než v roce 2010. I přes stále rostoucí konkurenci 37 prodejen zvýšilo obrat proti roku 2010.

Změn se dočkaly některé prodejny, například v Opavě-Kylešovicích nebo v Suchých Lazcích, kde došlo k rekonstrukci fasád v objemu 1,616 milionu korun.

K poslednímu dni roku 2011 bylo v družstvu zaměstnáno 684 fyzických zaměstnanců, z toho 642 žen, 45 žen bylo na mateřské a rodičovské dovolené. V technicko-hospodářských funkcích pracovalo 97 zaměstnanců, obchodně-provozních 521 zaměstnanců a ostatních 66 zaměstnanců.

K poslednímu dni roku 2011 bylo v členské evidenci družstva evidováno 8 229 členů. Během roku podalo přihlášku za člena družstva 35 nových členů, 15 členů družstva dalo souhlas s převodem svého členství na nového člena. Svě členství ukončilo 154 členů.

V souladu s platnými zákony a zásadami účetnictví vykázalo družstvo za rok 2011 účetní zisk po zdanění ve výši 4,9 milionu Kč (před zdaněním to bylo 6 milionů korun, v roce 2010 činil zisk po zdanění 3,9 milionu a před ním 4,6 milionu korun).⁷⁰

⁷⁰ Výroční zpráva obchodního družstva Tempo.

ZAMĚSTNANOST

Tato kapitola vychází především ze Zprávy o situaci na trhu práce v okrese Opava za rok 2011, kterou mi poskytl Úřad práce v Opavě. Většina statistik se však týká okresu Opavy jako celku, pokud to jen bylo možné, přihlédl jsem přednostně k datům týkajícím se samotného města Opavy.

Počet obyvatel s trvalým bydlištěm na Opavsku (do kterého se počítala polovina okresu neboli 41 obcí vyjma Kravařska, Hlučínska a Vítkovska) činil ke konci roku 2010 celkem 101 646 lidí. Absolutně celý okres pak vykázal ke stejnému datu 177 236 obyvatel. Počet ekonomicky aktivních lidí na Opavsku činil 52 174 lidí a v celém okrese to bylo 88 954 lidí.

Počet obyvatel s trvalým bydlištěm v okrese Opava vykázal ke konci roku 2010 nárůst proti roku 2009 o 103 osob a dosáhl 177 236 osob. To znamenalo, že počty zemřelých již druhým rokem převyšovaly počty narozených obyvatel a porodnost v okrese Opava klesala.

Průměrný věk obyvatel se oproti roku 2009 (40,3) zvýšil v roce 2010 na 40,5.

Mezi silné stránky okresu patřil trvalý růst počtu obyvatel s vyšším stupněm vzdělání, pestrá nabídka vzdělávacích zařízení – základních, středních škol a také Slezské univerzity. Dále pak to bylo dostatečné množství volné pracovní síly s umírněnými mzdovými požadavky, příznivá poloha okresu v blízkosti státní hranice s Polskou republikou, rozsáhlé zásoby štěrků, písků, břidlice a také průmyslová zóna Bolatice, která nabízela 16 hektarů půdy. Ve prospěch zaměstnanosti hovořila také existence firem v zahraničním vlastnictví s kvalitním sociálním programem, péči o rozvoj zaměstnanců, vyššími mzdami (např. Teva Czech Industries, s.r.o., Model Obaly, a.s., Opavia-LU, a.s.) či významný investiční projekt v Opavě, kterým bylo nové regionální společenské centrum Breda & Weinstein. Nové centrum nabídlo 25 000 m² komerčních prostor.

Mezi slabé stránky okresu bylo nutno započítat nedostatečnou dopravní infrastrukturu, absenci odpovídajícího silničního napojení na Ostravu a evropskou dálniční síť, která bránila většímu přílivu potenciálních investorů i dynamickému rozvoji některých podnikatelských aktivit. Další nevýhodou okresu bylo stárnutí místního obyvatelstva,

nízká mzdová úroveň obyvatelstva v rámci ČR, zhoršená kvalita životního prostředí, zejména ovzduší. Rovněž v neprospěch okresu mluvila disproporce mezi strukturou volných pracovních míst a profesním složením uchazečů o zaměstnání (v roce 2011 hlavně řidiči nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel, operátoři telefonních panelů, seřizovači a obsluha obráběcích strojů, nástrojářů, kovodelářů, kovodělníků, zámečnicků, svářečů, řezači plamenem a páječi, šičky, vyšivači a pracovníci v příbuzných oborech). Poptávka zaměstnavatelů se tak neseťkávala s odpovídající nabídkou pracovní síly na trhu práce, a i přes nízký počet volných pracovních míst zůstala více než polovina míst v nabídce déle než tři měsíce.

Oproti roku 2010 se změnila i počty zaměstnavatelů s minimálně pěti zaměstnanci – ke konci roku 2010 jich bylo 350 (s celkovým počtem 34 045 zaměstnanců), zatímco ke konci roku 2011 to bylo jen 338 zaměstnavatelů (s počtem 33 865 zaměstnanců). Tento trend klesal minimálně od roku 2009.

Po stránce zaměstnanosti na tom byla tradičně nejlépe oblast okolo okresního města, ve které se koncentrovali významní zaměstnavatelé. Největšími z nich byli Brano, a.s., závod Hradec nad Moravicí (1 473 zaměstnanců), Teva Czech Industries s.r.o. (1 436), Slezská nemocnice v Opavě (1 201). Osob samostatně výdělečně činných bylo ke konci roku dle údajů OSSZ celkem 14 372 stejně jako ke stejnému datu v roce 2010.

Celková zaměstnanost ke konci roku 2011 ve firmách s 25 a více zaměstnanci byla 33 865 osob. Podle odvětví byl nejvyšší počet zaměstnanců ve firmách zpracovatelského průmyslu (13 991 osob). Šlo například o tato odvětví: výroba základních kovů, hutní zpracování a slévárenství a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků kromě strojů a zařízení. Mezi další odvětví, kde bylo zaměstnáno více než tři tisíce osob, patřila zdravotní a sociální péče (4 033), vzdělávání (3 392), velkoobchod a maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel (3 366 zaměstnanců).⁷¹

K výraznějším změnám došlo z hlediska zaměstnanosti u firem na zpracování dřeva, výrobu papíru a rozmnožování nahaných nosičů: Model Obaly, a.s. zaznamenal oproti roku 2010 nárůst o 27 zaměstnanců, firma Optys, spol. s r. o. nárůst o jedenáct zaměstnanců. Ke zvýšení počtu zaměstnanců došlo také u firem z oblasti

⁷¹ Zpráva o stavu zaměstnanosti v okrese Opava za rok 2011 (dále jen Zpráva), s. 8

velkoobchodu a maloobchodu (TEMPO, o. d., Globus ČR, NOWACO Czech Republic, s. r. o, Hruška, s. r. o, Tesco a Ahold).

Ke snížení počtu zaměstnanců došlo například ve školství, například v důsledku slučování dvou opavských škol: Střední školy Opava, Husova 6 a Vyšší odborné školy, Hotelové školy, Opava na Tyršově ulici.

Ve zdravotnictví hlásila oproti roku 2010 nejvyšší pokles Slezská nemocnice Opava (47 zaměstnanců).

Za celý kalendářní rok bylo na úřad práce hlášeno celkem 2 167 volných pracovních míst (v roce 2010 to bylo 2 096 míst).

Ke konci prosince 2011 bylo v registru úřadu práce nahlášeno 381 volných pracovních míst (VPM), což bylo o 77 více než před rokem. Na republikovém počtu 35 784 VPM se okres Opava podílel 1,1 % a na počtu 4 163 VPM evidovaných v rámci MSK 9,2 %. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2010 vzrostl okresní podíl VPM na republikovém počtu o 0,1 % a na krajském počtu poklesl o 0,3 %.

Na konci roku 2011 se o jedno volné pracovní místo teoreticky ucházelo 25,7 uchazečů (36,4 uchazečů v roce 2010). Podle statistik k 31. 12. 2011 byl celorepublikový průměr 14,2 uchazečů připadajících na jedno VPM. Ze 77 okresů ČR vykázalo horší výsledky tohoto přepočteného ukazatele celkem 48 okresů. Pozitivně můžeme hodnotit okres Opavu (posun z 15. místa, kam se řadil koncem roku 2010, na 22. místo ke konci roku 2011 – okresy seřazeny sestupně od nejhoršího po nejlepší výsledek).

Podle stupně dosaženého vzdělání, které zaměstnavatelé požadují pro výkon požadované profese, je obdobně jako v minulých letech nejvyšší poptávka po uchazečích s výučním listem (204 míst), s větším odstupem následují místa podmíněná středním odborným vzděláním s maturitou (88 míst). Na třetím místě se zařadila volná pracovní místa s požadovaným základním vzděláním (64 míst). Poptávka po uchazečích s vysokoškolským vzděláním je co do počtu VPM jedna z nejnižších (24 míst). Ke konci prosince 2011 bylo v registru úřadu práce nahlášeno pouze jedno volné pracovní místo bez požadovaného vzdělání.

Obdobně jako v minulých letech bylo také v roce 2011 v nabídce volných pracovních míst podle tříd klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO) nejméně pracovních nabídek pro kvalifikované pracovníky v zemědělství, lesnictví a rybářství (třída 6), zákonodárce a řídicí pracovníky (třída 1) a pro pomocné a nekvalifikované pracovníky (třída 9).

Naopak nejvíce míst, z celkové nabídky bezmála celá polovina, je vyhrazeno pro profese spadající do třídy 7 – řemeslníci a opraváři. U pracovních pozic spadajících do této třídy jsme také zaznamenali početní i podílové navýšení. Z hlediska struktury došlo k meziročnímu nárůstu o 11 procentních bodů.

Nejvíce zaměstnanců poptával ke konci roku 2011 OSTROJ a.s., (35 míst) a hledal byl po seřizovačích a obsluze obráběcích strojů, montážních dělnících mechanických zařízení, nástrojářích, svářečích, řezačích plamenem a páječích, brusičích, leštičích a ostříčích nástrojů a kovů, inženýrech v oblasti elektronických komunikací, programátorech počítačových aplikací, mistrech, obchodních zástupcích a obsluze zařízení na zpracování kovů.

Ke konci roku 2011 bylo evidováno 184 volných pracovních míst, která zůstala v nabídce déle než tři měsíce, to je 48,3 % z počtu všech míst v databázi úřadu práce.

Lednový stav 11 276 nezaměstnaných byl maximem celého roku 2011. V únoru lidí bez práce mírně ubylo, ale jejich počet byl pořád více než 11 tisíc. Důvodů únorového snížení nezaměstnanosti bylo více. Jednak se již částečně začínaly sezonní práce a také to mohlo být i pozvolným ožíváním ekonomiky. Pokles počtu uchazečů o zaměstnání byl pro únor, s výjimkou období krize, typický. Od března se situace na trhu práce zlepšila. Zeslábl příliv nových uchazečů, poptávka zaměstnavatelů se opět nepatrně zvýšila. Dubnový pokles počtu uchazečů byl obvyklý a projevil se každoročně. Meziměsíční rozdíl v roce 2011 o více než 900 osob byl ale výjimečný v tom, že byl nejvyšší za dvacet let sledování, tedy od roku 1990. V průběhu měsíce května se situace na opavském trhu práce dále zlepšovala. Počet nově hlášených uchazečů v tomto období byl minimem celého roku 2011. Červen byl už pátým měsícem v řadě, kdy počet lidí bez práce klesal. Během letních prázdnin se počet evidovaných uchazečů pohyboval okolo devíti tisíc. V září se jejich počet proti srpnu snížil o 90, a to i přesto, že se na úřad práce přišlo zaregistrovat 319 absolventů škol. Celkem 8 808 lidí bez práce ke konci října bylo nejméně od června 2009. Avšak ještě méně uchazečů bylo evidováno v listopadu, a to 8 807. Během prosince vzrostl počet nezaměstnaných osob ve všech okresech MSK, nejvíce v okrese Opava, o rekordních 1 001 osob, což představovalo celkem 9 808 evidovaných lidí bez práce. Průměrný

měsíční počet uchazečů o zaměstnání v roce 2011 byl 9 662, v roce 2010 to bylo 9 871 uchazečů. Nejhorší byla situace v roce 2003 – 11 052 uchazečů.

Podle pohlaví byla míra nezaměstnanosti žen v jednotlivých měsících roku 2011 opět vždy vyšší než míra nezaměstnanosti mužů. Relativně malý rozdíl mezi pohlavími byl v zimních měsících. S příchodem jara se díky častějším nástupům mužů do zaměstnání pro ně začala situace vyvíjet příznivěji. Vzájemný rozdíl se postupně zvyšoval až na srpnových 2,8 procentních bodů v neprospěch žen.

Podporu v nezaměstnanosti (dále jen Pvn) pobíralo 2 457 osob a podporu při rekvalifikaci deset osob, tedy dohromady 2 467 uchazečů o zaměstnání, tj. 25 % z celkového počtu osob evidovaných na úřadu práce. Průměrná výše měsíčního nároku na Pvn a podporu při rekvalifikaci činila 5 227 Kč a je o 216 Kč nižší než před rokem.

V roce 2011 pracoval Úřad práce v Opavě s celkovým objemem uchazečů o zaměstnání ve výši 12 714 osob. V roce 2010 to bylo 13 157 osob.

Od začátku ledna do konce prosince 2011 se na úřad práce nově přihlásilo 11 530 osob hledajících zaměstnání, což je o 1 981 osob méně než v minulém roce. Podle profesí sytili registr nejvíce pomocní a nekvalifikovaní dělníci (celkem 1 304), z kvalifikovaných profesí pak prodavači v prodejnách (332), zedníci, kamnáři, dlaždiči a montéři suchých staveb (298), řidiči nákladních automobilů, tahačů a speciálních vozidel (188), nástrojářů a příbuzní pracovníci (153), obchodní zástupci (86), číšníci a servírky (84).⁷²

Počet uchazečů s ukončenou evidencí a uchazečů vyřazených z evidence úřadu práce, kterých bylo 12 789, je o 319 vyšší než v roce 2010. Podle jednotlivých důvodů ukončení evidence byl nejčastějším důvodem nástup do zaměstnání.

Nové pracovní uplatnění na trhu práce našlo celkem 9 111 uchazečů, to je o 113 více, než byl počet umístěných v roce 2010. Většina uchazečů našla uplatnění na trhu práce vlastní iniciativou. Vlivem nízké poptávky po nových zaměstnancích umístil úřad práce formou doporučenek 725 uchazečů o zaměstnání (6 % z celkového počtu osob s ukončenou evidencí).⁷³

⁷² Zpráva, s. 25

⁷³ Tamtéž, s. 27

Průměrná délka evidence u evidovaných uchazečů DE, tj. doba od začátku evidence do data zkoumání, se do roku 2007 každoročně zvyšovala. Ve 4. čtvrtletí 2011 je DE 582 dnů, to je asi 19 měsíců (505 dnů ve 4. čtvrtletí 2010).

Průměrný věk uchazečů o zaměstnání byl 39,5 let (u žen 38,8 let).⁷⁴

K 31. 12. 2011 pracovalo v okrese Opava 482 cizinců. Oproti stejnému období roku 2010 se celkový počet cizích státních příslušníků zaměstnaných v okrese zvedl ve všech třech kategoriích o 85 cizinců.

Do 176 zahájených rekvalifikačních kurzů bylo v loňském roce zařazeno celkem 749 uchazečů / zájemců o zaměstnání. Ve srovnání s rokem 2010 došlo k výraznému poklesu jejich počtu, což bylo způsobeno zejména ukončením Národního individuálního projektu Poradenství a rekvalifikace, ze kterého byl čerpán výrazný podíl finančních prostředků na realizaci kurzů.

Stejně jako v předchozích letech i v loňském roce byl nejvyšší zájem o rekvalifikační kurzy z oblasti informačních technologií. Nejvíce účastníků absolvovalo rekvalifikaci k získání základních dovedností obsluhy osobního počítače (rekvalifikace obsahující základní moduly – Windows, Word, Excel, Internet). Kurzy zaměřené na grafické programy, tvorbu webových stránek, AutoCAD, Powerpoint, správu počítačových sítí a testy ECDL kladou na účastníky mnohem vyšší nároky, jak z hlediska vstupních předpokladů, tak náročnosti výuky, a proto tvoří menšinu z celkového počtu realizovaných rekvalifikací zaměřených na obsluhu PC.⁷⁵

Ke konci roku 2011 bylo evidováno 1 217 osob se zdravotním postižením.⁷⁶

Podle délky evidence bylo v registru úřadu práce ke konci roku 2011 nejvíce uchazečů kategorie do 3 měsíců, celkem 2 881. Proti roku 2010 je to o 945 uchazečů méně. Nezaměstnaných s evidencí nad 24 měsíců bylo v registru o 449 více než před rokem. Celkem 2 195 osob s evidencí delší než dva roky představuje 22,4 % ze všech uchazečů (15,8 % koncem roku 2010).⁷⁷

V roce 2011 se zaměstnanost v našem okrese nevyvíjela pozitivně a počet evidovaných lidí bez práce byl s výjimkou března, listopadu a prosince ve všech

⁷⁴ Zpráva, s. 29

⁷⁵ Tamtéž, s. 44

⁷⁶ Tamtéž, s. 47

⁷⁷ Tamtéž, s. 50

měsících ve srovnání s minulým rokem vždy vyšší. Průměrná míra registrované nezaměstnanosti dosáhla 10,1 % a proti v roce 2010 byla o 0,04 procentního bodu vyšší.

Všechny okresy Moravskoslezského kraje zaznamenaly až do června snížení míry nezaměstnanosti. Nejnižší nezaměstnanost si po celý rok 2011 udržel okres Frýdek-Místek, druhý byl okres novojičínský těsně následovaný okresem opavským.

Během prosince vzrostl počet nezaměstnaných osob ve všech okresech MSK, nejvíce však v okrese Opava, a to o rekordních 1 001 osob. Přesto se okresní míra nezaměstnanosti k 31. 12. 2011 proti prosinci 2010 snížila o necelý 1 procentní bod. Na pomyslném žebříčku 77 okresů České republiky, seřazených sestupně od nejvyšší hodnoty míry nezaměstnanosti k nejnižší, patří okresu Opava 22. příčka (27. místo v prosinci 2010).

Poptávka po pracovní síle zůstala dále velmi nízká. Ke konci roku 2011 nabízel úřad práce 381 volných pracovních míst. Na jedno volné pracovní místo tak teoreticky připadalo 26 uchazečů o zaměstnání. Ke konci roku 2011 bylo evidováno 184 volných pracovních míst, která zůstala v nabídce déle než tři měsíce, to je 48,3 % z počtu všech míst v databázi úřadu práce.

V průběhu roku 2011 pracoval úřad práce s vysokým počtem uchazečů – na jedné straně 11 530 osob, které v průběhu roku nově vstupovaly do evidence, na druhé straně 12 789 osob, které ukončily evidenci, nebo byly vyřazeny. Ke konci prosince 2011 bylo z celkového počtu 9 808 uchazečů 3 810 evidováno déle než jeden rok.⁷⁸

⁷⁸ Zpráva, s. 51

VEŘEJNÝ ŽIVOT

Některé události této kapitoly jsou popisovány i v dalších oddílech kroniky, jako je například Výstavba nebo další. V případě takového „zdvojení“ je v poznámce uvedeno, na kterém místě se o události rozepisují podrobněji.

V lednu čekala Opavany dobrá zpráva, **daň z nemovitosti** se v podstatě snížila, protože se dostala na úroveň předchozích let. Bylo to výsledkem podpisové akce, kterou iniciovaly v roce 2010 Kamila Blafková a Vladimíra Kudělásková. Podařilo se jim získat 4 842 podpisů, které v polovině března 2010 předaly opavskému primátorovi. Problémem se následně zabývalo zastupitelstvo a vrátilo výši daně na úroveň roku 2009. Tedy přesněji řečeno: došlo ke snížení tzv. velikostního koeficientu, nikoliv základní sazby, která je daná zákonem. Například v celém katastrálním území Opavy zaplatil majitel za byt o výměře 75 m² v roce 2010 celkem 1 260 korun za metr čtvereční a v roce 2011 to bylo jen 720 korun.

Nový rok přinesl i **levnější teplo a teplou vodu** do 9 988 domácností v Opavě a Dolním Benešově. Stalo se tak rozhodnutím společnosti Opatherm a toto snížení přineslo občanům úsporu ve výši 400 korun. Zato však došlo ke zvýšení cen elektřiny, podle slov tiskové mluvčí ČEZ Alice Lutišánové měly domácnosti zaplatit v průměru o 4,6 % více a velkoodběratelé o 5,2 % více. Více stála také dodávka vody. Opavané zaplatili za vodu o 3,17 koruny více. Celkem přišlo vodné a stočné na 61,05 korun včetně DPH za kubík. Šlo o meziroční nárůst o 5,48 procenta.

Více vydali Opavané za **odpad i za psy**. Odpad přišel místo dosavadních 200 korun celkem na 396 korun za rok. U psů došlo k následujícímu zvýšení poplatků: za prvního psa zaplatili 600 korun a za každého dalšího 900 korun. Důchodci zaplatili za prvního psa 200 a za každého dalšího 300 korun.⁷⁹

Opavští radní zadali tři veřejné zakázky na **poskytnutí úvěrů do výše 500 milionů korun**. Patřil sem dlouhodobý úvěr ve výši 280 tisíc korun, dlouhodobý úvěr na výstavbu splaškové kanalizace v Malých Hošticích ve výši 23 milionů korun a krátkodobý překlenovací úvěr ve výši 90 milionů korun. Hlavním důvodem byla snaha zajistit už běžící projekty a předejít riziku, že by nebyly z čeho financovány.

⁷⁹ OHD, 4. 1. 2011, s. 1

Objem financí, které město v té době muselo zaplatit na čtyřech běžících projektech, byl několikanásobně vyšší než kdykoliv předtím. Město odhadovalo, že po vyplacení spoluúčasti z fondů EU měla být skutečná výše úvěru 280 milionů korun.⁸⁰

Setkání u příležitosti slavnostní inaugurace **Jeruzalémské bible** se uskutečnilo v režii města Opavy a Slezské univerzity 10. února. Měli se na něm společně potkat polský emeritní biskup Henryk Muszyński a český arcibiskup Dominik Duka. Polský arcibiskup však z důvodu nemoci nepřijel, a dorazil tak „jen“ arcibiskup český. Setkání v Sále purkmistrů Obecního domu se také účastnili manželé Dagmar a František Xaver Halasovi, autoři českého překladu bible.⁸¹

Vitríny v Obecním domě sice páchnou, ale nejsou zdraví nebezpečné. Takto skončil spor o nové **výstavní vitríny** v expozici Cesta města v Obecním domě v Opavě. Na sklolaminátové vitríny si stěžovali návštěvníci i zaměstnanci OKO. Na základě těchto stížností začali zkoumat vitríny odborníci z ostravského Zdravotního ústavu. Zajímalo je, zda z nich neuniká jedovatá látka styren, která je ve vyšších koncentracích nebezpečná lidskému zdraví. Naměřené hodnoty podle odborníků byly nízké pod limitem. Pro zdraví návštěvníků tedy vitríny nejsou nebezpečné, ale po delším pobytu mezi nimi, jak psal Deník, „jste rádi, že můžete odejít a nadechnout se čerstvého vzduchu.“⁸² Ředitelka OKO Šárka Králová proto zakoupila čističky vzduchu, které měly zápach odstranit.

10. března se na Hlásce opět objevila **tibetská vlajka** jako připomínka 52. výročí povstání Tibeťanů proti čínské okupaci ve Lhase. Opava se ke vzpomínce na tyto i následné události dlouhodobě připojuje.⁸³ Město vlajku na radnici vyvěšuje již několik let, vždy se jednalo o vlajku půjčenou. Letos si tibetskou vlajku koupilo město vlastní. Opava se pak k připomínce tibetského povstání připojila i festivalem Pro Tibet 2001.⁸⁴

Opět se konal **velikonoční jarmark**, tentokrát na Horním náměstí v termínu 6. až 21. dubna. Připraven byl magistrátem a olomouckou společností FEST PROMOTION s.r.o. Na pódiu každý den vystoupily jedna až dvě hudební skupiny, například Charlie Straight, Poutníci, Expedice Apalucha či Robbie Williams Revival. Některé dny byly

⁸⁰ OHD, 1. 2. 2013, s. 3

⁸¹ OHD, 8. 2. 2013, s. 3

⁸² OHD, 22. 2. 2013, s. 3

⁸³ Hláska 3/2011, s. 4

⁸⁴ http://m.denik.cz/opavsky_denik/c/na-radnicich-bude-vlat-tibetska-vlajka20110306.html

vyhrazeny pro opavské dětské sbory, folklor, a navíc byly připraveny filmové projekce známých, převážně českých filmů a pohádek.⁸⁵

Pro potřeby občanů byl vytvořen speciální **mapový portál**. Obyvatelé Opavy mohou od začátku dubna na oficiálních stránkách města najít mnohem více informací zpracovaných do podoby map než doposud. Již v minulosti sice mohli v sekci „Mapy“ nalézt například územní plán města, turisticky atraktivní cíle nebo místa, kde jsou rozmístěny kontejnery, nyní ale sekce map dostala zcela novou podobu a obsah.⁸⁶

„Naší snahou je zkvalitnit městem poskytované geografické služby a rozšířit jejich nabídku. Stávající mapový portál byl z hlediska správy, publikace a aktualizace dat již trochu těžkopádný. Proto chceme občanům nabídnout modernější servis, který bude obsahově mnohem bohatší, přehlednější, a navíc pro ně i snadněji ovladatelný,“ uvedl Daniel Žídek, náměstek primátora.

„Nová mapová aplikace, kterou v České republice používáme zatím pouze my v Opavě, umožňuje zpracovat do podoby živé mapy v podstatě jakoukoliv informaci. Jsme schopni operativně reagovat na požadavky vedení města, ale i občanů a rychle na naše webové stránky zařadit a veřejnosti zpřístupnit libovolná geodata,“ uvedl hlavní správce geografického informačního systému města Opavy Marek Drozdek.⁸⁷

Zastupitelé města Opavy schválili návrh na udělení **Medaile statutárního města Opavy** Janě Horákové, a to za zásluhy o uchování a rozšiřování tradic zahraničního i domácího odboje a jedinečné vojenské historie. Jana Horáková působí dvacet let jako vedoucí Památníku II. světové války v Hrabyni. Kromě scénáře nové expozice, považované odborníky za špičkovou v České republice, je autorkou mnoha dalších úspěšných krátkodobých výstav. Patří k největším znalcům tragického osudu štítnského rodáka generála Heliodora Píky. Díky dlouholeté spolupráci s jeho synem Milanem Píkou získala pro památník jeho pozůstalost. Je spoluautorkou unikátní výstavy Jedna oprátka za druhou, přinášející poprvé podrobné informace též o pachatelích justiční vraždy velkého vlastence. Spolupracovala rovněž na vzniku tří dokumentů České televize věnovaných H. Píkovi. „Jana Horáková si svou vynikající prací, velkou obětavostí a neobyčejně lidským vztahem k bojovníkům za svobodu získala jejich velké uznání a respekt. Významně tak přispěla i k šíření dobrého jména

⁸⁵ Hláska 4/2011, s. 22

⁸⁶ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=42881>

⁸⁷ Hláska 5/2011, s. 4

Opavy a Opavska, kam se mnozí veteráni a pamětníci každoročně rádi vracejí i s rodinami,“ řekla mluvčí opavského magistrátu Lada Dobrovolná.⁸⁸

Janě Horákové byla Medaile statutárního města Opavy společně s finanční odměnou ve výši 20 000 Kč předána primátorem Zdeňkem Jiráskem v rámci oslav Dne osvobození 6. května v Obecním domě.⁸⁹

Ve středu 1. června začala platit nová **vyhláška o ochraně nočního klidu** a regulaci hlučných činností. Tato vyhláška mimo jiné definuje pojem nočního klidu, a to denně od 22 hodin večer do 6 hodin následujícího dne ráno. V této době je každý povinen zachovat klid a omezit hlučné projevy, jakými jsou verbální projevy, živá i reprodukováná hudba apod. Občané jsou dále nově povinni zdržet se o nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu v době od 6 do 13 hodin a od 19 do 22 hodin veškerých prací spojených s užíváním zařízení a přístrojů způsobujících hluk, například sekaček na trávu, okružních či motorových pil, křovinořezů apod. Město tak vyšlo vstříc stížnostem občanů, kteří si stěžovali na nedodržování léta vžitého, v žádné vyhlášce však nezakotveného, nedělního klidu. Někteří starostové městských částí navrhovali, aby byla neděle dnem celodenního klidu.⁹⁰

O konkrétní podobě vyhlášky zastupitelstvo dlouze jednalo. Padaly názory, že vyhláška ničemu nepomůže, až na prodloužení doby nedělního klidu. Finální verze vyhlášky je jakýmsi kompromisem. Ten vychází vstříc jednak občanům, kteří touží po klidných nedělích, na druhé straně ale umožňuje pracovat například na zahradách těm, kteří nemají kvůli pracovní vytíženosti čas jindy než o víkendu.⁹¹

V průběhu roku se intenzivně řešilo místo **ředitele Městské policie Opava**. „Má před sebou opravdu spoustu práce,“ řekl ještě před výběrovým řízením náměstek primátora Daniel Žídek a upřesnil: „Očekáváme jednak zcela novou koncepci činnosti městských strážníků a také celkovou reorganizaci opavské městské policie.“⁹²

Vítězem výběrového řízení se nakonec stal Milan Kokoř, který zastával funkci kurátora mládeže na oddělení sociálně-právní ochrany Magistrátu města Opavy. „Komise jej vybrala z celkem dvanácti uchazečů, kteří splnili podmínky výběrového řízení. Nejlépe prošel ústními pohovory i psychologickým vyšetřením, a navíc předložil nejzdařilejší koncepci budoucí práce městské policie,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek. Zkušenosti s policejní prací novému řediteli rozhodně nechyběly. V minulosti byl

⁸⁸ http://m.denik.cz/opavsky_denik/c/hlaska-udeli-medaili-jane-horakove20110504.html

⁸⁹ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=43726>

⁹⁰ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=43781>

⁹¹ Hláška 6/2011, s. 9

⁹² Tamtéž, s. 6

dlouholetým členem opavské kriminálky a dva roky pracoval také v rámci Útvaru pro odhalování organizovaného zločinu.⁹³ „V minulosti jsem s městskou policií spolupracoval jednak jako kriminalista v souvislosti s odhalováním trestné činnosti, a to zejména vytěžováním kamerového systému, a při dalších úkonech v následném trestním řízení. Rovněž jsem se strážníky spolupracoval jako kurátor pro mládež, a to zejména při společných akcích zaměřených na podávání alkoholu mladistvým,“ sdělil o své předchozí praxi nový velitel opavských strážníků.⁹⁴

Kromě městské policie bylo nutné vybrat **vedení** i do některých dalších **organizací**, které patří pod město Opava. V pondělí 2. května začala vést Opavskou kulturní organizaci nová ředitelka Daniela Pekárková. Ta vystudovala ČVUT a dosud pracovala jako předsedkyně dozorčí rady bezpečnostní agentury BOIS. O svých plánech do budoucna, týkajících se OKO, nechtěla zpočátku příliš hovořit, neboť se nejprve chtěla podrobně seznámit s chodem a hospodařením organizace.⁹⁵

Stejný den byla do čela SFC zvolena 1. náměstkyně primátora Pavla Brady. Valná hromada SFC odvolala všechny stávající členy představenstva společnosti, tj. předsedu Marka Veselého a místopředsedy Václava Klučku a Daniela Bennu. Zároveň zvolila nové členy představenstva, kteří se ihned po skončení valné hromady sešli a zvolili předsedkyní Pavlu Brady. Další dva členové, Ondřej Těšina a Václav Klučka, se stali místopředsedy. Zatímco Václav Klučka již má s vedením klubu zkušenosti, zbývající dva členové představenstva byli nováčci. Ondřej Těšina působil ve fotbale dlouhodobě jako rozhodčí. Obměnila se také dozorčí rada – nově do ní byli zvoleni Miroslav Drössler, Radim Vedra a Rostislav Vojáček. Vedení se chtělo nejdříve se situací v klubu podrobně seznámit. „Nová vize se bude formulovat až poté, kdy bude upřesněno, jaké má klub uzavřeny smlouvy, a to především s hráči a se zaměstnanci. Také se musíme seznámit se všemi závazky klubu a jeho finanční situací,“ vysvětlila nově zvolená předsedkyně Pavla Brady. „Teprve poté je možné činit jakékoliv další rozhodnutí a kroky.“⁹⁶

Zastupitelé na svém červnovém zasedání rozhodli o zapojení statutárního města Opavy do mezinárodně certifikované asociace **Národní síť Zdravých měst ČR** a o realizaci **Projektu Zdravé město**. Síť Zdravých měst byla v České republice založena v roce 1994 a v současné době zastřešuje více než 90 měst, obcí, mikroregionů a krajů, které se snaží promyšleně utvářet město jako kvalitní a příjemné

⁹³ Hláska 9/2011, s. 5

⁹⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/s-novym-reditelem-prichazeji-zmeny20111220.html

⁹⁵ Hláska 6/2011, s. 21

⁹⁶ Tamtéž, s. 22

místo pro život svých obyvatel. Zdravá města zapojují veřejnost do rozhodovacích procesů, podporují zdravý životní styl a „zdravý patriotismus“ svých obyvatel. V nejbližším okolí Opavy jsou do projektu zapojena například města Hlučín či Kopřivnice. „Posláním asociace je podporovat kvalitu veřejné správy na místní a regionální úrovni, posílí se tím navíc možnosti města při získávání finančních zdrojů z některých druhů dotací,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek. Dalším důvodem je možnost využívání know-how Národní sítě pro systémovou práci v oblasti strategického plánování a řízení. V neposlední řadě je „Zdravé město“ dobrou vizitkou pro návštěvníky i mezinárodní partnery města, podpoří jeho dobrou image. Dalibor Halátek byl jmenován politikem zodpovědným za realizaci Projektu Zdravé město. Koordinátorkou projektu se stala Hana Tvrdá z odboru rozvoje města a strategického plánování opavského magistrátu.⁹⁷

V rámci Zdravého města proběhlo v roce 2011 několik „Kulatých stolů“, tj. akcí, na kterých mají občané možnost diskutovat problémy města s jeho vedením a dalšími odborníky. Proběhly kulaté stoly na téma parkování a zeleně ve vnitrobloku Mařádkova 8, 10, dále o navrhované podobě úprav zeleně v Městských sadech a o problematice psů ve městě.⁹⁸

V rámci realizace Integrovaného plánu rozvoje města pro sídliště Kateřinky byl **revitalizován jeden z vnitrobloků**, konkrétně vnitroblok ulic Grudova – Holasická – Vítečkova. I zde šlo především o zkvalitnění cest, nárůst počtu parkovacích míst, revitalizaci zeleně a řešení veřejného osvětlení s novým mobiliářem. Práce započaly v průběhu května a dokončeny byly koncem léta.⁹⁹

Více než rok trvala **rekonstrukce Domu umění a kostela sv. Václava**. V polovině září byly všechny práce dokončeny a nové prostory byly připraveny na svou první velkou výstavu. Opava v Domě umění získala novou reprezentativní městskou galerii, v kostele sv. Václava, který se dočkal restaurace stropních fresek, pak zejména jedinečný koncertní prostor. Žáci umělecké školy nyní mohou tvořit v renovovaných učebnách. „Kompletní proměnou prošel také interiér restaurace, která zde bude fungovat i nadále, jakmile bude nalezen vhodný provozovatel,“ doplnil Dalibor Halátek, náměstek opavského primátora.¹⁰⁰

⁹⁷ Hláska 7/2011, s. 7

⁹⁸ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=47497>

⁹⁹ Hláska 7/2011, s. 4, více viz kapitola Výstavba

¹⁰⁰ Více viz kapitola Výstavba

Soutěž na bustu Jana Kubiše. Město Opava vyhlásilo v říjnu roku 2011 soutěž na vytvoření návrhu pamětní desky, busty či jiného objektu k uctění památky atentáčníka na říšského protektora Reinharda Heydricha Jana Kubiše.

V roce 2011 se představitelé našeho města setkávali také se svými protějšky **z našich partnerských měst**. K první návštěvě došlo v polovině února. Zástupci tří partnerských měst – Roth, Ratiboř a Liptovský Mikuláš – navštívili v polovině února Opavu. Jednali zde například o spolupráci středních škol či sbírali zkušenosti s fungováním Technických služeb. Starosta německého Rothu Richard Erdmann a Winfried Wolf (ředitel gymnázia) přijeli do Opavy poprvé po podzimních volbách. Navštívili Mendelovo gymnázium, kde jednali o možné spolupráci školy s rothským gymnáziem. „V Rothu na gymnáziu uvažujeme o výuce češtiny,“ Winfried Wolf. Staronový primátor Liptovského Mikuláše Alexandr Slafkovský jednal s vedením města Opavy o možnosti, jak obohatit program opavských kulturních festivalů nebo o koordinaci připravovaného Sportovního dne partnerských měst. Kromě toho slovenská delegace navštívila opavské Technické služby, kde se zajímali o zpracování a skladování odpadu, ptali se na financování společnosti a jejího vztahu vůči městu. Večer následovala společná slavnostní divadelní přehlídka i s viceprezidentskou Ludmilou Nowackou z Ratiboře.¹⁰¹

Na konci března navštívili Opavu zástupci polského města Zywiec. Obě města navázala před třemi lety spolupráci v kulturní oblasti a představitelé radnic se dohodli na pokračování těchto vztahů. „V září proběhne za účasti našich polských hostů folklorní festival Opavské chodníčky v rámci Bezručovy Opavy, zástupce města hodláme pozvat také na sportovní den partnerských měst, který probíhá v Opavě každé dva roky rovněž v září,“ sdělil primátor Opavy Zdeněk Jirásek. „My na oplátku zástupce Opavy pozveme na Folklorní festival Zywiec, který pořádáme na přelomu července a srpna,“ dodal jeho polský protějšek Antoni Szlagor.¹⁰²

Opavu navštívili zástupci Opavy. Na dvoudenní prohlídku města a jeho okolí přijeli 5. srpna obyvatelé obce Opavy z jihovýchodního Slovenska v čele se starostou Pavlem Lekýrem. Na radnici je přivítala první náměstkyně primátora Pavla Brady a tajemník magistrátu Tomáš Elis. „Byli jsme mile překvapeni, že nás navštívili Opaváci ze Slovenska,“ uvedla Pavla Brady a dodala: „Pan starosta nás pozval na návštěvu jejich Opavy, která v příštím roce oslaví 670 let od svého vzniku.“

Pár dní na to, 8. srpna, pak do Opavy zavítala také oficiální delegace z polských Katovic vedená Piotrem Uszokem, prezidentem města. Hostů se ujal primátor Zdeněk

¹⁰¹ Hláska 3/2011, s. 5

¹⁰² Hláska 4/2011, s. 6

Jirásek a jeho první náměstkyně Pavla Brady. Obě strany hodnotily dosavadní spolupráci Katovic a Opavy jako velmi dobrou a rády by v ní pokračovaly. „Nejbližší plánovanou společnou akcí bude v Opavě opět po dvou letech pořádaný Sportovní den partnerských měst, kterého se Katovice budou účastnit již potřetí,“ řekl Jaroslav Machovský, referent pro zahraniční vztahy z kanceláře primátora. Spolupráce mezi oběma městy trvá již šest let. Na jejím vzniku se podílely Slezské univerzity, jedna sídlící právě v Opavě a druhá v Katovicích.¹⁰³

Velmi intenzivně se řešila situace **na sídlišti v Kylešovicích**. Na opavskou radnici se obrátila řada občanů s žádostí o vysvětlení situace v okolí ulice Liptovská v lokalitě sídliště Kylešovice, kam byly údajně sestěhovávány romské rodiny z okolních měst. Opavou se rozšířila fáma, že se chystá stěhování minoritních či nepřizpůsobivých rodin do panelových domů v Kylešovicích v okolí ulice Liptovská. Přestože byty v Kylešovicích nejsou městské, problémy místních lidí se radnice začala okamžitě intenzivně zabývat.

Vedení města nejprve nechalo provést několikeré místní šetření městskou policií i pracovníky sociálního odboru, kteří zjišťovali skutečnou situaci v dané lokalitě. Šetřením bylo zjištěno celkem osm romských rodin, které bydlí na ulici Liptovská a Na Pomezí. Poslední z rodin se na sídliště přistěhovala začátkem roku 2011, ostatní zde bydlí delší dobu. Žádné sestěhování romských rodin tedy nebylo potvrzeno.¹⁰⁴

Od počátku listopadu mohou děti využívat **dvě nová dětská hřiště v Městských sadech** v sousedství fotbalového stadionu. Výstavba obou hřišť si vyžádala náklady ve výši téměř 7 milionů korun, přičemž 85 % z této částky pokryla dotace z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko na projekty zahrnuté do integrovaného plánu rozvoje města. Zbytek byl uhrazen z městského rozpočtu. Na hřištích najdou děti například skluzavky, houpačky, dřevěné prolézací hrady nebo lanový park. „Chtěli bychom požádat všechny rodiče, aby na hřištích dbali na bezpečnost svých dětí a zároveň dohlíželi na to, aby hrací prvky nebyly zbytečně ničeny, a mohly tak dětem sloužit co nejdéle,“ uvedla tisková mluvčí magistrátu Lada Dobrovolná s tím, že již od počátku jejich provozu docházelo k tomu, že hřiště byla ničena a znečišťována vandaly, a to především z řad dospívajících a dospělých. „Zaznamenali jsme i případy odcizení kusů travnatého koberce, který zde byl založen,“ uvedl zástupce ředitele

¹⁰³ Hláska 8/2011, s. 5

¹⁰⁴ Více viz kapitola Majetek města a bydlení

Městské policie Opava Petr Borunský a dodal: „Hřiště proto již nyní stráží hlídky městské policie a do budoucna se uvažuje i o osazení monitorovacími kamerami.“¹⁰⁵

Druhá **Noc otevřených dveří** na Hlásce se konala v prosinci. Již tradiční akce, konaná u příležitosti oslav vzniku samostatné Československé republiky, zaznamenala velký úspěch. Proto se aktéři rozhodli, že uspořádají reprízu, a krátké divadelní scénky tak zopakují i pro další zájemce. Druhá noc otevřených dveří v tomto roce se konala v sobotu 10. prosince. Prohlídky začaly v 16 hodin a probíhaly každou půlhodinu, přičemž ta poslední byla naplánována na 21. hodinu.

Pro návštěvníky byl připraven téměř hodinový program, během kterého se podívali do všech pater Hlásky, včetně sklepení i věže. Kromě samotných divadelních scének se tak mohli těšit také na výhled na vánočně vyzdobené město.

Vánoční trhy začaly v Opavě poslední listopadový víkend. I v roce 2011 na Opavany v rámci jarmarku čekala spousta koncertů, zajímavých akcí a hlavně příjemná předvánoční atmosféra. O příjemný začátek vánočního jarmarku se v pátek postarala blues beatová skupina Apalucha a v neděli David Spilka se svým vánočním unplugged speciálem. To ale zdaleka není všechno. V prosinci se konaly další čtyři desítky akcí, od vystoupení Františka Nedvěda, přes kapelu MIG 21, až po vánoční gospely. Program na Dolním náměstí probíhal každý den až do 22. prosince.

Vánoční strom se rozsvěcoval opět na Mikuláše, v pondělí 5. prosince, kdy se na Dolním náměstí představil Michal Nesvadba, známý především z Kouzelné školky. K rozsvícení stromu došlo přesně v 17.15. Již v 17.30 pak začínal koncert Abba Revival Bandu. Od 18 hodin pak následoval Mikulášský ohňostroj. O dva dny později, tedy 7. prosince v 10 hodin, byly vyhlášeny výsledky soutěže O nejkrásnější vánoční ozdobu. Také v roce 2011 totiž mohly děti z Opavy i okolí na Hlásku nosit vánoční ozdoby, které samy vyrobily. Ozdob se opět sešlo velké množství. Nakonec jimi byl ozdoben nejen vánoční strom, ale i další místa.

Na Horním i Dolním náměstí bylo připraveno celkem 68 stánků, ve kterých návštěvníci našli zejména tradiční vánoční zboží, ale také punč, medovinu nebo něco na zub. Stánky byly otevřeny každý den od 9 do 18 hodin. Na Horním náměstí byl umístěn betlém a Ježíškova pošta. Poslední předvánoční týden se tu navíc objevila zvonička. Nově se dva týdny před Štědrým dnem na Dolním náměstí také prodávaly vánoční stromky. Ve dnech 2. a 16. prosince proběhla ukázka pravé domácí zabijačky.

¹⁰⁵ Hláska 11/2011, s. 4

Jedním z vrcholů kulturního programu vánočního jarmarku byl 17. prosince koncert Gospelové Vánoce 2011 v kostele sv. Václava, na kterém vystoupil Oscar Williams & The Band of Life. V rámci tohoto koncertu pak došlo k předání výtěžku z prodávání vánočního punče. Peníze v roce 2011 šly na Základní školu pro tělesně postižené na Dostojevského ulici.¹⁰⁶

¹⁰⁶ Hláska 11/2011, s. 11

POLITICKÝ ŽIVOT

V dubnu vydala Rada města Opavy pro občany své **Programové prohlášení** na příští volební období – tedy to, co mají občané od vedení města očekávat. To obsahovalo vizi a úkoly nového vedení města, které si je vědomo své odpovědnosti vůči započatým projektům z evropských fondů, vůči povinnosti ustát vzrůstající dluh města a posilovat pohodlí a spokojenost občanů. V tomto prohlášení byla uvedena celá řada úkolů, z nichž každý má pro vedení města svůj význam. Mezi klíčové priority, na nichž se koaliční partneři dohodli, patřily tyto:

- Dokončit čerpání peněz ze zdrojů Evropské unie, ukončit započaté projekty, započít s úspornými opatřeními, jež do konce volebního období sníží stávající dluh města, a vyvést město z dlouhodobého nebezpečí zadlužování.
- Provést revizi majetku města a vypracovat jasné podmínky pro případné prodeje tohoto majetku.
- Otevřít radnici lidem, organizovat pravidelné diskuse o problémech občanů, efektivně řešit problémy obyvatel města.
- Maximálně zprůhlednit finanční transakce a výběrová řízení, zřídít internetové aukce.
- Podporovat síť sociálních služeb s důrazem na jejich potřebnost a kvalitu, vypracovat koncept sociálního bydlení.
- Podporovat sport, kulturu a další volnočasové aktivity především dětí a mládeže.
- Podporovat aktivity zlepšující životní prostředí ve městě a okolí. Pokračovat v ekologickém nakládání s odpady, započít ekologicky šetrný provoz městského úřadu a městských organizací.
- Podílet se na budování obchvatů města a stavbě silnice I/11.

Prohlášení rady města obsahuje i řadu dalších bodů, z nichž jsou uvedeny pouze vybrané:

- Podpoříme výstavbu startovacích či sociálních bytů.
- Obnovíme opavský „zelný trh“.
- Prohloubíme spolupráci se starosty městských částí i starosty obcí spadajících do regionu Opavsko.
- Budeme usilovat o zachování rozsahu současných zdravotních služeb Slezské nemocnice v Opavě.

- Rozšíříme možnosti bezbariérového pohybu ve městě.
- Zamezíme vzniku dalších ruin v případě profesně opuštěných staveb.
- Budeme se snažit o eliminaci počtu heren s výherními automaty a terminály v centru města.¹⁰⁷

Již v průběhu prvního roku se řadu věcí podařilo zrealizovat (např. obnova trhů), něco se úspěšně nastrovalo (např. nová koncepce sociálního bydlení), v některých oblastech se řešení hledalo složitěji (např. herny).

Prvního dubna **navštívili Opavu dva ministři**. Prvním byl ministr pro místní rozvoj Kamil Jankovský, který se setkal s opavským primátorem Zdeňkem Jiráskem a dalšími zástupci územních samospráv. Klíčovým tématem besedy byla novela stavebního zákona, kdy ministr několikrát vyvracel obavy starostů z údajného rušení stavebních úřadů: „Zákon žádný úřad neruší, má však za cíl procesy zjednodušit. Bude pouze a jedině na obcích a krajích, které jsou zřizovateli stavebních úřadů, zda se rozhodnou jejich počet optimalizovat a ušetřené finance využít jinak,“ vysvětlil. Dále se hovořilo také o novele zákona o veřejných zakázkách či o dotačním systému.

Ve stejný den byla slavnostně otevřena novostavba Okresní správy sociálního zabezpečení v úředním areálu na Krnovské. Téměř stovka pracovníků OSSZ se do této budovy přestěhovala z budovy ČSAD na Těšínské ulici. Stavba střediska si vyžádala náklady ve výši 99,8 milionu korun. „Jsem ráda, že se město rozhodlo poskytnout pozemky pro stavbu této budovy a tím umožnilo centralizaci několika opavských úřadů. Klienti si teď mohou zařídit mnohem více věcí na jednom místě,“ uvedla při této příležitosti první náměstkyně primátora Pavla Brady.¹⁰⁸

Vedení města plnilo svá předsevzetí a v úterý 10. května se sešlo se **starosty všech opavských městských částí**. Hovořilo se o majetku města a městských částí a s tím související možností převodu správcovství budov z městských částí na město. Na programu byly také webové stránky městských částí, které by v budoucnu měly být z hlediska grafického manuálu sjednoceny se stránkami města a měly by obsahovat všechny zákonem povinné informace. Dále se diskutovalo o investičních akcích pro dané volební období nebo nutnosti používat spisovou službu.¹⁰⁹

¹⁰⁷ Hláska 4/2011, s. 8 a také <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=58864>

¹⁰⁸ Hláska 5/2011, s. 5

¹⁰⁹ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=43958>

Začátkem prosince navštívil Opavu prezident **Václav Klaus**. Do našeho města zavítal 3. prosince. Jeho první zastávkou byl Sál purkmistrů opavského Obecního domu, kde byl po přivítání opavským primátorem Zdeňkem Jiráskem počastován tradičním slezským chlebem a solí. „Chleba tady máte dobrý, poctivý. Žádný francouzský nebo něco takového,“ pochvaloval si prezident. Klaus. Opavě pak ve své úvodní řeči složil hold a prohlásil, že si přídomek „bílá“ zaslouží tím, jak je čistá a upravená. V půlhodinové debatě poté pan prezident odpovídal na dotazy z publika, které tvořili vedoucí představitelé opavské radnice, opavští zastupitelé, starostové městských částí a okolních obcí, ředitelé významných opavských institucí a zástupci podnikatelské sféry. Na závěr setkání převzal z rukou opavského primátora dárek, a to tříkrejcarovou minci, na které byl vyobrazen opavský kníže Karel Eusebius Liechtenstein. „Takovýto dar byl vybrán s ohledem na to, aby připomínal rozsáhlou historii našeho města. Tato velmi zachovalá mince byla vyražena v opavské mincovně, která se nacházela na dnešní Hrnčířské ulici pravděpodobně v místě, kde je dnes knihkupectví, a to roku 1629. Mincí v této prvotřídní ražební kvalitě se zachovalo velmi málo, dají se počítat na kusy, je to tedy opravdu dárek hodný prezidenta,“ uvedl primátor Zdeněk Jirásek. „Navíc když byl v Opavě pan prezident naposledy, dostal krejcar knížete Karla z Lichtenštejna od mincmistra Cantora. Dárek jej viditelně zaujal, a proto jsme se i tentokrát rozhodli pro něco podobného,“ doplnil tajemník magistrátu Tomáš Elis s tím, že se jedná o krásnou připomínku vyspělé kultury mincovnictví na území Opavy v 17. století. Program prezidenta Klause poté pokračoval na půdě Slezské univerzity, kde představil svou zatím poslední knihu Evropská integrace bez iluzí a následně se zúčastnil besedy se studenty.¹¹⁰

¹¹⁰ Hláska 1/2012, s. 5 a také http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/obrazem-navsteva-vaclava-klause-v-opave20111207.html

SAMOSPRÁVA

V této kapitole jsou představeny hlavní události, které se týkaly samosprávy města, magistrátu, rozpočtu a investic majících vztah k chodu města.

Opavští zastupitelé až na svém květnovém zasedání schválili **městský rozpočet na rok 2011** ve výši 1 073 milionů korun. Oproti schválenému rozpočtu minulého roku je návrh vyšší o zhruba 210,5 milionu korun.

Městským organizacím byly schváleny tyto provozní příspěvky: Slezské divadlo 69 mil. Kč, Knihovna Petra Bezruče 12,8 mil. Kč, Opavská kulturní organizace 9 mil. Kč, Městský dopravní podnik Opava, a. s., 53 mil. Kč. Technické služby poskytnou městu služby za 107 mil. Kč. Jedná se zejména o údržbu komunikací (23,2 mil. Kč), veřejnou zeleň (34,6 mil. Kč), veřejné osvětlení (14,3 mil. Kč), správu a údržbu sportovišť (22,1 mil. Kč), správu a údržbu parkovacího domu (2,54 mil. Kč), správu a údržbu hřbitovů a smuteční síně (6 mil. Kč). Školským zařízením bylo vyčleněno mimo mezd 61,9 mil. Kč včetně nové příspěvkové organizace, kterou je Středisko volného času Opava. Náklady města na svoz a likvidaci odpadu v roce 2010 činily přes 53,22 mil. korun. V této otázce město přistoupilo ke zvýšení poplatku za komunální odpad, který od roku 2011 činil 396 korun na osobu a rok.¹¹¹

Zastupitelstvo města na svém květnovém zasedání schválilo nejen rozpočet pro rok 2011, ale i **seznam investičních akcí**. Nejnutnější bylo především dokončování realizace projektů, jež začaly v roce 2010, a příprava projektových dokumentací pro projekty, které by měly být realizovány v roce 2012. „Letos by měly být realizovány projekty za více než 100 milionů Kč a v příštím roce jsou plánovány investice ve výši dalších cca 84,5 milionu Kč,“ uváděla Jana Onderková, vedoucí odboru přípravy a realizace investic opavského magistrátu.

„V roce 2011 je nutné dokončit, a tudíž i doplatit velkou část náročných projektů z loňského roku, což je pro město finančně velice náročný závazek. I proto bylo nutné zajistit bankovní úvěr, který schválilo poslední zastupitelstvo,“ podotkl Dalibor Halátek, náměstek primátora. Mezi velké projekty, které byly započaty v roce 2010 a pokračovaly v roce 2011, patřil Dům umění, Kulturní dům Rybníček, cyklostezka Opava – Krnov, tělocvična na Tyršově stadionu, rekonstrukce Slezského divadla nebo kanalizace v Malých Hošticích.

¹¹¹ Hláška 6/2011, s. 4 a také <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=44238>

Mezi velké plánované projekty patřila rekonstrukce tělocvičny na Tyršově stadionu, revitalizace zeleně v Městských sadech a rekonstrukce ulic Janská a Bílovecká.

V souvislosti s dokončováním **rekonstrukce tělocvičny na Tyršově** stadionu bylo nutné realizovat ještě příjezdovou komunikaci, aby byly tělocvična a stadion lépe dostupné. Přibylo i veřejné osvětlení.

Projekt **revitalizace zeleně v Městských sadech** obsahoval jak kácení poškozených, nemocných stromů a náletových dřevin, tak i nové výsadby. Projekt předpokládal, že výsadby ve svém počtu značně převýší počet kácených dřevin.

Hlavní investiční akcí v oblasti školství bylo kompletní **zateplení Základní školy Šrámkova**. Jednalo se o zateplení fasády a výměnu oken ve všech objektech školy, což probíhalo od května do října 2011. Akce byla spolufinancována z fondů Evropské unie.¹¹²

Město dostalo ze zákona možnost vybírat **poplatky za výherní terminály** a plně ji využilo. Od ledna mohlo vybírat poplatky nejen za provozování obvyklých výherních hracích přístrojů ve městě, ale i poplatky za tzv. terminály. Začala se vybírat maximální možná sazba ve výši pěti tisíc korun za jeden přístroj na tři měsíce. Terminálů a jiných podobných zařízení bylo na území města dle aktuálního sčítání 750, přičemž v provozu jich bylo asi 500.¹¹³

Velkým předvolebním tématem v roce 2010 bylo nakládání s městským majetkem. A hned z počátku roku 2011 se tím začalo vedení města aktivně zabývat. V první polovině ledna opavští radní schválili **nové zásady pro nájem městských pozemků**, kterými se změnila výše nájmu. Změny se dotkly především cen za pronájmy zahrad u obytných domů, pozemky pod obytnými garážemi nebo za pronájmy pozemků v zahrádkářských osadách.

Poplatek za roční pronájem zahrad u obytných domů a pozemků pod obytnými domy a garážemi se z 15 Kč za metr čtvereční zvýšil na 35 Kč za m². Pronájem pozemků v zahrádkářských osadách se z 2 Kč/m²/rok zvýšil na 5 Kč/m²/rok a pozemky zastavěné zahradními domky v zahrádkářských osadách se z 6 Kč/m²/rok zvýšil na 10 Kč/m²/rok. Tyto změny dle ohlasů zahrádkářů nebyly přijaty s nadšením, na druhou stranu byl posílen rozpočet, což bylo jednou z priorit vedení.

Co se týče nájmu pozemků za účelem podnikání, bylo schváleno toto: v katastrálním území Opava-Město se pronájem ze 100 Kč/m²/rok zvýšil na 200 Kč/m²/rok; na území Opava-Předměstí se pronájem změnil ze 60 na 150 Kč; na území Kateřinky,

¹¹² <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=45048>

¹¹³ Hláska 1/2011, s. 5

Kylešovice a Jaktař se navýšil ze 40 na 150 korun. V městských částech se tarif změnil ze 40 na 100 korun.¹¹⁴

Město dále stanovilo prodejní **ceny pozemků pod obytnými domy**. Od prvního března začalo město nabízet za předem stanovené ceny k prodeji své pozemky, na kterých stojí obytné domy jiných vlastníků, nebo pozemky, které jsou v těsné blízkosti těchto domů. Toto bylo schváleno na únorovém setkání zastupitelstva. Prodejní ceny byly stanoveny podle katastrálních území, ve kterých se pozemky nachází. Nejdražší jsou pozemky v centru města (1 200 korun za m²), nejlevnější jsou v městských částech (např. Podvihov 200 korun za m²). Do této skupiny prodejů nepatří jiné pozemky jako například některá veřejná prostranství, pozemky pod objekty k podnikání či garážemi.

Bylo stanoveno pravidlo, že pokud zájemce o koupi uhradí celou kupní částku najednou, poskytne město slevu ve výši 10 % z kupní ceny. Další možnost úhrady spočívá v zaplacení části sumy a doplatku v podobě pravidelných splátek.¹¹⁵

Od února začala pravidelná setkání vedení města s občany – tzv. **Otevřená radnice**. „Akce Otevřená radnice bude spočívat v tom, že kompletní vedení města Opavy bude každou první středu v měsíci k dispozici občanům v zasedací místnosti rady. Budeme od 15 hodin zodpovídat dotazy týkající se vedení města, řešit různé podněty a také diskutovat o aktuálních problémech města,“ uvedl primátor Opavy Zdeněk Jirásek s tím, že akce bude otevřená všem občanům města.¹¹⁶

První akce dne 2. února byla úspěšná – jednací sál v Hlásce byl plný, akce se setkala se zájmem lidí. Zhruba šest desítek občanů, většinou mužů v důchodovém věku, využilo příležitosti promluvit si tváří v tvář s vedením radnice. Dotazů a připomínek bylo mnoho, řešila se zejména Městská policie a Dopravní podnik. Lidé diskutovali s primátorem a náměstkou více než dvě a půl hodiny.

Primátor Opavy Zdeněk Jirásek k tomu uvedl: „Já jsem očekával zhruba tento průběh. Mám tady napsanou řadu poznámek, jistě některé využijeme. Nejvíce mě zaujaly některé momenty, které se týkaly takových konkrétních věcí, které město nějakým způsobem může ovlivnit. Dalibor Halátek, náměstek opavského primátora, dále dodal: „Podle mě to splnilo svůj účel, takže máme celou řadu cenných podnětů a můžeme

¹¹⁴ Hláska 2/2011, s. 4

¹¹⁵ Hláska 3/2011, s. 4 a také <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=55613>

¹¹⁶ Hláska 2/2011, s. 5

aspoň dál pracovat. Jsou to podněty pro jednotlivé odbory, takže určitě budeme pracovat tady v tomto gardu.“¹¹⁷

Nová pravidla pro odměňování zastupitelů. Od roku 2011 snížilo nové vedení města odměny pro zastupitele za výkon funkcí v samosprávě, jako jsou například předsedové výborů. Zastupitel pobíral odměnu ve výši 1 690 korun měsíčně, neuvolněný radní 4 970 korun a člen komise pro občanské obřady 3 450 korun. Výrazné snížení nastalo u předsedů komisí, ti místo 3 750 korun v minulém období nově začali pobírat 2 500 korun. Navíc podstatná změna nastala v tom, že neuvolnění zastupitelé začali pobírat odměnu jen za jednu funkci, a sice tu nejvýše honorovanou. V případě souběhu funkcí zastupitele a předsedy výboru tedy tento člověk obdržel pouze odměnu ve výši 2 500 korun (za předsedu výboru) a nikoliv už 1 690 korun za funkci zastupitele.¹¹⁸

Od února měl novou podobu **měsíčník Hláška**. Nový papír však způsoboval horší čitelnost, proto měl být po kritice ze strany čtenářů nahrazen jiným a měl být také zvýšen kontrast písma. Nový zpravodaj Hláška měl od února 32 stran místo původních 24 a jeho výroba vyšla levněji, protože se zvýšil objem inzerce. Ve výběrovém řízení na nového výrobce zpravodaje vyhrála opavská tiskárna Grafico.¹¹⁹

Zastupitelstvo 21. 2. schválilo kromě jiného **překlenovací úvěr** ve výši 90 milionů korun. Ty byly použity na pokrytí chybějící spoluúčasti města na evropských projektech. Úvěr měl být splacen jednorázově do konce srpna. Schváleny byly také nové, výhodnější ceny za pozemky, na kterých stojí bytové domy. Dosud byly ceny natolik vysoké, že pozemky byly prakticky neprodejně. Například pro katastrální území Opava-Město byly stanoveny na 1 200 korun za metr čtvereční. Zastupitelé také schválili granty ve výši 14 milionů korun na sportovní, kulturní a sociální projekty. Došlo také k obměně členů dozorčích rad společností SFC Opava, Hala Opava, a.s. nebo Technické služby, s. r. o., či Pila Hrabství. Odloženo bylo také zřízení Základní školy Nový svět, která bude pracovat v duchu pedagogiky Marie Montessori. Důvodem bylo dosud neukončené studium pedagožek, které na škole měly působit.

Od 1. března došlo ke změně na pozici **tiskového mluvčího**. Externího mluvčího radnice, Milana Freiberga, vystřídala Lada Dobrovolná, někdejší mluvčí města Hlučína.

¹¹⁷ <http://www.infoportaly.cz/opavsko/opava/6254-zastupci-opavske-radnice-se-sesli-se-svyymi-obcany-v-ramci-akce-otevrena-radnice>

¹¹⁸ OHR, 15. 2. 2011, s. 1

¹¹⁹ Tamtéž, s. 2

Na městě byla obnovena funkce **romského poradce**. V předchozím roce tuto práci vykonával terénní pracovník. „Pozici romského poradce vnímám jako velmi důležitou. Romský poradce má kromě jiného pomáhat v překonávání dlouhodobě budované nedůvěry mezi úřadem a romskou komunitou,“ uvedla 1. náměstkyně primátora Pavla Brady.¹²⁰ Hlavním kritériem pro zájemce o tuto pozici měla být především schopnost komunikovat s romskou menšinou. „Poradce bude kromě jiného zpracovávat analýzy na úseku zaměstnanosti, vzdělání, sociální situace, bydlení, zdravotní péče a jiných aspektů v romských komunitách,“ řekl mluvčí.¹²¹

Zájem o práci mezi opavskými Romy měly dvě desítky uchazečů. První dvě kola výběrového řízení byla neúspěšná.¹²² „Komise nakonec nedoporučila ani jednoho z uchazečů a navrhla, aby bylo vypsáno nové výběrové řízení. Bohužel nás ani jeden z žadatelů nepřesvědčil, že by tuto funkci zvládl bez problémů vykonávat,“ vysvětlila 1. náměstkyně primátora Pavly Brady.¹²³

Výběrové řízení bylo tedy vyhlášeno znovu. Nakonec vyhrála Pavla Stoklasová, již řadu let působící v neziskovém sektoru. Nastoupila 16. května. „Paní Stoklasová sice není Romka, ale má základní znalosti romštiny. V minulých letech pracovala v různých neziskových organizacích nejen v Opavě, ale také v Praze, kde působila i v terénu,“ uvedla mluvčí radnice Lada Dobrovolná.¹²⁴

Na konci března proběhlo v Opavě **sčítání lidu**, respektive sčítání lidí, domů a bytů. Sčítací komisaři navštívili domácnosti v době od 7. do 25. března a samotné sčítání proběhlo mezi 25. a 26. březnem. „Pokud bude kdokoli potřebovat pomoc komisařů s vyplněním, může se na ně obrátit,“ informoval občany tajemník Tomáš Elis.¹²⁵

V únoru byly na zastupitelstvu rozděleny **sportovní a kulturní granty**. Při rozdělování financí se vycházelo například z takových kritérií, jako jsou tradice projektu, velikost členské základny sportovního oddílu, velikost cílové skupiny kulturního projektu, finanční spoluúčast či významnost projektu. Ve sportovní části grantů přišly žádosti v celkové hodnotě přes 5 milionů korun. V kulturní části žádali lidé a organizace o téměř 4 miliony korun více. Jen v minimálním počtu případů nebyly žádosti do hodnocení přijaty. Ve čtyřech případech došlo k vyřazení žádostí z důvodu porušení základních podmínek dle zásad či vyhlášených parametrů grantových okruhů.¹²⁶

¹²⁰ Hláška 2/2011, s. 5

¹²¹ <http://www.romea.cz/cz/zpravy/opava-obnovi-funkci-romskeho-poradce>

¹²² OHR, 8. 3. 2011, s. 2

¹²³ Hláška 4/2011, s. 4

¹²⁴ <http://aktualne.centrum.cz/domaci/regiony/moravskoslezsky/clanek.phtml?id=699927>

¹²⁵ Hláška 3/2011, s. 5

¹²⁶ Hláška 3/2011, s. 10, 11 a <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=41854>

Od května došlo ke **změnám úředních hodin magistrátu**. Změna se týkala především služeb a úředních aktivit těch odborů, které sídlí v areálu na Krnovské ulici. Od prvního května byly z úřední doby vyjmuty úterky, zbývající dny jsou úřední. Důvodů bylo více. „Zrušení úředních hodin v úterý umožní zaměstnancům jednotlivých odborů věnovat se více a důkladněji kontrolní činnosti a místním šetřením v terénu, což u mnohých tvoří nedílnou součást jejich práce,“ uvedl ke změně tajemník magistrátu Tomáš Elis. „Zaměstnanci se budou moci např. účastnit v rámci odboru společných seminářů a školení, budou mít čas v této době organizovat porady, a navíc získají potřebný klid na zpracování náročnějších rozhodnutí či evidenci materiálu. Na základě vlastního rozhodnutí si však mohou v tomto čase také sjednat individuální návštěvy klientů.“ doplnil tajemník.¹²⁷

Vedení města šlo za svým cílem v co největší míře zprůhlednit systém výběrových řízení veřejných zakázek. Proto se rozhodlo přistoupit k soutěžení prostřednictvím **elektronických aukcí**. „Dostali jsme nabídku od firmy Sentinet, jedné z mnoha firem, prostřednictvím jejichž aplikace lze internetové aukce provádět, a to na zkušební dvouměsíční provoz zdarma. Té nabídky jsme využili a během měsíce května a června zkušební provoz proběhl,“ uvedl náměstek opavského primátora Daniel Žídek. Vedoucí jednotlivých odborů magistrátu během zkušební doby vyspecifikovali, jaké zakázky by bylo možné v budoucnu pomocí elektronické aukce v rámci jejich odborů řešit. „Předmětem elektronické aukce je vždy soutěžení o výši ceny. Musí jí tedy vždy předcházet tzv. neveřejná část, kdy se posoudí kvalifikační předpoklady. Do pomyslného druhého kola, kterým je elektronická aukce, pak postoupí ty firmy, které tyto předpoklady a podmínky splní, tedy teprve tou druhou fází je aukce samotná,“ vysvětlil princip zadávání zakázek Daniel Žídek.

Důležité je také to, že se díky tomuto systému zadávání veřejných zakázek může každý přesvědčit, za kolik město nakupuje. Možnost korupce se tak minimalizuje. Možné je vysoutěžit nabídky na spotřební materiál i menší stavební zakázky, kde je jasně dán rozsah. Naopak nejde soutěžit zakázky, na které město čerpá peníze z dotačních titulů.¹²⁸

¹²⁷ Hláška 4/2011, s. 4

¹²⁸ <http://www.infoportaly.cz/opavsko/opava/7096-elektronicke-aukce-chce-zacit-vyuzivat-take-mesto-opava>

Město již touto formou v uplynulé době nakoupilo například kancelářské potřeby či propagační předměty, nyní se chystá zakoupit vůz pro jednotku sboru dobrovolných hasičů. „Vizí města je, že se bude elektronickou aukcí soutěžit až 90 % poptávek, které město má vůči soukromému sektoru. Tedy když budeme chtít nakoupit například nábytek do kanceláří, elektřinu či jakoukoliv jinou energii nebo uzavřít pojištění, vše bude řešeno elektronicky,“ vysvětlil na závěr Daniel Žídek.¹²⁹

Zastupitelstvo města Opavy zasedalo v roce 2011 celkem šestkrát, a to 21. února, 2. května, 2. června, 20. června, 19. září a 12. prosince.¹³⁰ Jednání zastupitelstva se nově začala vysílat i na internetu, a to s odkazem přes webové stránky města. Na to, že jsou zasedání nahrávána televizí, byli občané upozorněni u vstupu do sálu minoritského kláštera informačními cedulemi.¹³¹

¹²⁹ Hláska 7/2011, s. 8

¹³⁰ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=41667>

¹³¹ Hláska 9/2011, s. 6

EUROREGION SILESIA

Euroregion Silesia (ERS) byl ustaven v září 1998 na základě smlouvy o spolupráci mezi českým a polským sdružením. Hlavním předmětem jeho činnosti byla podpora a realizace česko-polské spolupráce v příhraničních regionech polského a českého Slezska a severní Moravy s cílem potlačit negativní vliv existence státní hranice, zajistit rovnoměrný rozvoj příhraničního území po obou stranách hranice, a umožnit tak jeho plynulou integraci v rámci Evropské unie. Česká část ERS sdružovala 57 obcí a měst z okresů Opava, Ostrava, Nový Jičín a Bruntál a 4 přidružené členské organizace se sídlem na území města Opavy (Slezská univerzita v Opavě, Matice slezská, Okresní hospodářská komora Opava, MAS Opavsko). Předsedou české části Euroregionu Silesia (ERS) byl od února 2011 primátor města Opavy Prof. PhDr. Zdeněk Jirásek, CSc., tajemnicí české části Ing. Jana Novotná Galuszková (od července 2000).

Nyní se zaměříme na některé důležité události v rámci Euroregionu Silesia v roce 2011.

Do funkce předsedy české části ERS byl zvolen 11. 2. Prof. PhDr. **Zdeněk Jirásek**, CSc., primátor statutárního města Opavy.

Dne 6. dubna se představitelé ERS účastnili **1. setkání zástupců českých částí euroregionů ČR s poslanci a zástupci MMR** v budově Poslanecké sněmovny ČR ve věci přípravy na nové období 2014–2020.

V září bylo schváleno přidružené členství **Místní akční skupiny Opavsko**, od této chvíle měl ERS celkem 4 přidružené členy.

V říjnu bylo zahájeno vydávání polsko-českého dvouměsíčníku s názvem **Bulletin Euroregionu Silesia**.

V prosinci bylo schváleno uzavření **smlouvy o partnerství se SMO** v záležitostech rozvoje cestovního ruchu v turistické oblasti Opavské Slezsko.¹³²

¹³² Podklady pro kroniku Opavy poskytla tajemnice ERS Jana Novotná Galuszková.

DOPRAVA

Tuto kapitolu jsem pro lepší přehlednost rozdělil podle jednotlivých druhů dopravy.

Městský dopravní podnik

Společnost od roku 2000 do obnovy vozového parku investovala cca 330 milionů korun, z toho více než 140 milionů získala formou dotací z fondů Evropské unie a Ministerstva dopravy.

Dopravní podnik se v roce 2011 zajímal o názory občanů na **kvalitu a úroveň veřejné dopravy** v Opavě. K tomuto účelu nechal připravit anonymní dotazníkové šetření pro občany města. Výzkum probíhal od 3. října. Po celý týden oslovovali studenti Pardubické univerzity cestující na zastávkách i přímo ve vozidlech MHD.¹³³ Z 597 oslovených cestujících 89 % vyjádřilo názor, že je s kvalitou služeb zcela nebo spíše spokojeno.¹³⁴

Integrovaný dopravní systém Moravskoslezského kraje ODIS slavil v roce 2011 v Opavě již desetileté výročí. Od roku 2001 bylo díky němu možno cestovat ve vlacích mezi Opavou a Ostravou, respektive Hlučínem, i na předplatní jízdenky. Postupně byly do ODIS zapojeny regionální linky opavských autobusových dopravců v Opavě končících nebo Opavou projíždějících. Především šlo o TQM-holding s.r.o. a Veolii Transport Morava a.s. Poté také zbývající železniční tratě vycházející z Opavy, a to ve směru do Krnova, Hradce nad Moravicí a Svobodných Heřmanic. V roce 2003 se dočkala i opavská městská doprava. Nabídka pro cestování po Opavě byla také rozšířena o linky regionální. Při cestách např. do Komárova, Malých Hoštic, Vlaštoviček nebo Kylešovic tak mohli cestující s předplatní jízdenkou používat linky TQM-holding.¹³⁵

V roce 2011 představil dopravní podnik **nové autobusy**. „Tato vozidla jsou součástí dodávky, která je spojená s projektem Modernizace autobusového parku v MDPO, a.s., jenž byl schválen Výborem Regionální rady v rámci Regionálního

¹³³ Hláska 9/2011, s. 4

¹³⁴ Hláska 4/2012, s. 22

¹³⁵ Hláska 10/2011, s. 4

operačního programu Moravskoslezsko. Je tedy spolufinancován Evropskou unií,“ uvedl Hynek Woitek, ředitel MDPO. Náklady na pořízení 12 ks vozidel byly vyčísleny na téměř 51,5 milionu korun, Evropská unie nákup spolufinancovala částkou ve výši 20,6 milionu korun. Vozidla byla v průběhu měsíce května zaregistrována, dovybavena prvky používanými v MDPO a postupně zaváděna do provozu. Nahradila tak staré vozy typu Karosa řady 700, které již dosloužily.¹³⁶ Deset autobusů z celkového množství 12 kusů obohatilo vozový park dopravního podniku během května a června. Jedinou šanci si vozy prohlédnout měli Opavané v pondělí 13. června na Dolním náměstí.¹³⁷

V roce 2011 nechalo město instalovat další lavičky na zastávkách MHD. Pracovníci technických služeb osadili nové lavičky například na zastávkách na ulici Olomoucké U soudu ve směru k nemocnici a u Horova náměstí ve směru do centra města. V plánu bylo osadit tento rok ještě lavičky na zastávkách na ulici Olomoucké naproti psychiatrické léčebně ve směru do centra, u Horova náměstí ve směru k nemocnici a na ulici Pekařské u křižovatky s ulicí U Cukrovaru směrem do centra. Náklady na dodání a osazení všech laviček činily přibližně 39 tisíc korun.¹³⁸

Železniční doprava

Podchod na vlakovém nádraží Opava východ se dočkal nové výmalby a prošel i celkovým úklidem. Město Opava vlastní zhruba dvě třetiny tohoto podchodu, jehož údržbu také zajišťuje, zbývající část patří Správě železniční dopravní cesty. Radnice za čištění a vymalování zaplatila přibližně 50 000 Kč. Otázkou je, jak dlouho čistota v podchodu vydrží. Kvůli vandalům se vedení města rozhodlo, že v budoucnu tyto prostory osadí bezpečnostními kamerami.¹³⁹

¹³⁶ Hláska 6/2011, s. 4

¹³⁷ Hláska 7/2011, s. 7

¹³⁸ Hláska 10/2011, s. 3

¹³⁹ Hláska 11/2011, s. 7

Silniční doprava

V Opavě hlídalo přechody pro chodce deset **strážců přechodů**. Jedním ze strážců byl i Antonín Příkryl, který dennodenně během školního roku převáděl děti i ostatní chodce na křižovatce ulic Rooseveltovy a Hradecké. Optimisticky naladěný pán se svou židlí patřil již k neodmyslitelnému koloritu křižovatky.¹⁴⁰

Od roku 2010 pokračovala stavba **jižního obchvatu**, která začala v listopadu roku 2010. Práce byly zahájeny uzávěrou ulice Hlavní z Kylešovic ve směru na Komárov pod nadjezdem železniční tratě Opava východ – Ostrava-Svinov. V roce 2011 práce pokračovaly, na přelomu února a března došlo k další úplné uzávěře silnice II/461 (ul. Hlavní). Na tomto místě totiž byla budována nová okružní křižovatka. Další okružní křižovatka se stavěla v prostoru stávající točny MHD u střediska Správy silnic Moravskoslezského kraje v Kylešovicích. Práce na obou místech byly ukončeny na podzim roku 2011.¹⁴¹ Kromě těchto dopravních staveb se budovalo také přemostění železniční trati Opava – Hradec nad Moravicí v prostoru u Hradecké ulice. Výstavbu jižního obchvatu zajišťoval Moravskoslezský kraj.¹⁴² Celková délka obchvatu byla 4 139 metrů.

Stavba jižního obchvatu přinesla koncem roku některé novinky. Byly dokončeny okružní křižovatky – na ulici Bílovecké, jejíž předčasné užití bylo povoleno od 1. listopadu, a na ulici Hradecké, po které směli řidiči jezdit od 15. listopadu. I na této stavbě byl proveden záchranný archeologický výzkum pod hlavičkou Národního památkového ústavu. Také tentokrát archeologové objevili zajímavé nálezy. Na dvou místech se našly předměty z doby bronzové. Nález potěšil archeology, méně už však stavaře, pro které znamenal přerušení prací v těchto lokalitách na 4 měsíce. Celkové náklady na stavbu činily 573 miliónů korun, přičemž město Opava se na této části podílelo 31,5 milióny korun.¹⁴³

Dobrou zprávou pro město a opavské řidiče bylo přiznání dotace kraje na zpracování dokumentace k územnímu rozhodnutí pro západní část **severního obchvatu**. Společnou žádost města Opavy a Sdružení pro výstavbu komunikace I/11 a I/57 podpořil kraj částkou 6,3 miliónu korun. Toto rozhodnutí vedení opavské radnice jednoznačně vítalo.¹⁴⁴

¹⁴⁰ OHR, 22. 3. 2011, s. 2

¹⁴¹ Hláska 2/2011, s. 6

¹⁴² Hláska 3/2011, s. 7

¹⁴³ Hláska 10/2011, s. 13

¹⁴⁴ OHD, 5. 4. 2011, s. 3

Zatímco práce na jižním obchvatu v roce 2011 zdárně pokračovaly, na trase výstavby **silnice I/11** žádný čilý stavební ruch nepanoval. Za poskytnutých 30 miliónů toho stavaři moc nezmohli. Ministr dopravy Vít Bárta (VV) stavbu v roce 2010 zastavil. „Postoj státu nám připadá u takto rozestavěné stavby velmi nevhodný. Místo financování konzervace by byly prostředky na aspoň omezenou výstavbu účelnější,“ komentovala toto rozhodnutí 1. náměstkyně primátora Pavla Brady.

V roce 2011 město dostalo na zkoušku **kamerový systém**. Opava byla zařazena do pilotního programu ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu na území města. Díky němu město získalo bezplatnou zápůjčkou dvě zařízení pro úsekové měření rychlosti na komunikacích, které byly ve spolupráci s Policií České republiky vytipovány pro časté porušování dopravních předpisů. „Kamerový systém nám bude bezplatně zapůjčen po dobu tří měsíců,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek a dodal: „Jedná se o ucelený systém určený pro snímání, vyhodnocení, záznam, kompresi a přenos dat v dopravě. Využívá se především pro prevenci dopravních nehod, čímž zpětně ovlivňuje plynulost a bezpečnost silničního provozu.“ Radary byly umístěny v městských částech Komárov a Malé Hoštice, fungovat začaly od 1. září. „Tento termín jsme zvolili s ohledem na nástup dětí do škol, neboť v této době každoročně dochází k nárůstu dopravních nehod,“ vysvětlil Daniel Žídek.¹⁴⁵ Jedno z dalších čísel Hlášky pak přineslo výsledky těchto měření. Zástupci vedení města přitom podotkli, že je výsledky nemile překvapily. Jen v Komárově překročilo povolenou rychlost o více než 15 km/h v průměru cca 120 vozidel denně. Rekordmanem byl řidič, kterému byla naměřena rychlost 120 km/h. Oba radary měly funkci Scan, která registruje všechna projíždějící vozidla, tedy i ta, která se žádného přestupku nedopustí. Bylo to z důvodu hlídání odcizených vozidel pro potřeby Policie ČR. Po uplynutí tří dnů se tato data mazala.¹⁴⁶

Na jednom z diskusních odpolední zvaných Otevřená radnice se hovořilo také o výstavbě **protihlukové stěny** na ulici Rolnické. Podle náměstka primátora Daniela Žídka byla stavba protihlukové clony v Rolnické ulici schválena již 17. 7. 2007 jako součást územního rozhodnutí pro vybudování severního obchvatu Opavy. „Nutnost postavit tuto zeď vyšla z protihlukové studie, která byla v rámci výše uvedeného územního rozhodnutí zpracována. Zeď měla být původně stavěna až současně se severním obchvatem. Vzhledem k tomu, že po otevření prodloužené Rolnické se začaly množit stížnosti na zvýšený nárůst dopravy a s tím spojenou hlučnost, které

¹⁴⁵ Hláška 8/2011, s. 4

¹⁴⁶ Hláška 10/2011, s. 7

vyvrcholily peticí, byl tento objekt vyjmut ze stavby severního obchvatu a rozhodlo se o urychlení jeho výstavby. Ředitelství silnic a dálnic zajistilo přednostní vydání stavebního povolení, v roce 2010 pak město Opava požádalo Moravskoslezský kraj, kterému tato silnice patří, o výstavbu této stěny. Kraj, z jehož rozpočtu byla také celá akce realizována, tuto stavbu zařadil do investičních akcí na rok 2011. Vlastní stavbu realizovala Správa silnic Moravskoslezského kraje. Protihluková stěna byla umístěna ve směru k Palhanci po levé straně silnice v úseku od křižovatky Mostní podél řadových domků v délce zhruba 216 metrů,“ uvedl tehdy Žídek.¹⁴⁷

Cyklodoprava

V roce 2011 pokračovala výstavba páteční cyklostezky č. 55 spojující Krnov s Opavou a Velkými Hořticemi zvaná **Slezská magistrála**. Její stavba začala v roce 2010. Začátkem listopadu roku 2011 dostal její úsek mezi Vávrovicemi a Držkovicemi, novou alej. Celkem třicet javorů si podél cyklostezky vysadili sami obyvatelé Opavy a okolních obcí. „Veškerý materiál zajistili sponzoři, takže město ani obec nestála alej ani korunu,“ uvedl náměstek primátora Dalibor Halátek.¹⁴⁸

¹⁴⁷ Hláska 9/2011, s. 6

¹⁴⁸ Hláska 11/2011, s. 10, více viz kapitola Životní prostředí

OBCHOD, SLUŽBY A PENĚŽNICTVÍ

Rada města schválila pořadí zájemců o **pronájem obchodního centra Slezanka**. Na základě nabídnuté výše ročního nájmu se stala vítězem pražská firma BQZ Moravia, s. r. o. Ta předpokládala, že prostory obsadí zejména prodejci v segmentu módy, obuvi a sportu a poskytovateli služeb. Do 36 měsíců od podepsání nájemní smlouvy, kterou ještě musí schválit radní, také přislíbila zahájit částečnou rekonstrukci objektu s investicí do výše 20 milionů korun.¹⁴⁹ „Až smlouva určí konkrétní podmínky, za kterých město Slezanku pronajme. Vybraná společnost učinila nabídku, kterou město vyhodnotilo jako nejlepší, některé podmínky se ale musí prodiskutovat a upřesnit,“ uvedla k tématu mluvčí radnice Lada Dobrovolná.¹⁵⁰

¹⁴⁹ Hláska 11/2011, s. 6

¹⁵⁰ http://ostrava.idnes.cz/opavskou-slezanku-ziska-uz-jednou-odmitnuta-firma-doladuje-se-smlouva-13c-ostrava-zpravy.aspx?c=A111209_055656_ostrava-zpravy_jog

MAJETEK MĚSTA A BYDLENÍ

Město Opava se také rozhodlo prodat **budovu bývalé porodnice** na Vančurově ulici, kterou vlastnilo, a to včetně souvisejících pozemků. Objekt město získalo v roce 2008 od Moravskoslezského kraje. Budova byla dlouhodobě nevyužívána a ve velmi špatném technickém stavu, který se absencí údržby zhoršoval. Rekonstrukce by byla finančně velmi náročná. Na prodej objektu bylo vypsáno výběrové řízení s jasnými podmínkami, uskutečnilo se formou obáلكové metody.

„Budova je dlouhodobě nevyužívána a město, bohužel, na finančně náročnou rekonstrukci nemá prostředky. Proto jsme se po dlouhých úvahách rozhodli budovu prodat formou obáلكové metody,“ uvedla první náměstkyně primátora Pavla Brady. Rozhodující pro výběr kupce však nebude jen cena, kterou nabídne, ale také záměr, jak hodlá budovu i přilehlý areál využít. „Byli bychom samozřejmě rádi, kdyby budova i po rekonstrukci sloužila například pro poskytování určitého druhu sociálních či zdravotních služeb, zájemce jsme ale nijak neomezovali. V každém případě dříve, než objekt prodáme, budeme pečlivě zvažovat jednotlivé nabídky a podrobně prostudujeme veškeré předložené studie budoucího možného vzhledu i využitelnosti budovy,“ dodal náměstek primátora Dalibor Halátek.

Na základě vyhotoveného znaleckého posudku byla minimální kupní cena stanovena na 20,1 miliónu Kč.¹⁵¹

Jediným úspěšným uchazečem byl Miroslav Glos, který nabídl za objekt cenu 20 mil. Kč. Miroslav Glos je vlastníkem budovy Medical Centre na Ostrožné ulici a úspěšně zrekonstruoval také objekt bývalé nemocnice U Rytířů na Popské ulici, kde jsou nyní lékařské ordinace, kanceláře, byty a další zařízení.¹⁵²

V Opavě se v roce 2011 hodně diskutovalo o **situaci na kylešovském sídlišti**. Na opavskou radnici se obrátila řada občanů se žádostí o vysvětlení situace v okolí ulice Liptovská, kam měly být údajně sestěhovávány romské rodiny z okolních měst. Toto téma bylo také hlavním námětem jedné z Otevřených radnic. Zástupci radnice uvedli, že se Opavou rozšířila fáma, že se chystá stěhování minoritních či nepřízpůsobivých rodin do panelových domů v Kylešovicích v okolí ulice Liptovská. Z této nijak nepodložené situace je obviňováno také město. „Město v této lokalitě žádné byty nevlastní. Jsou zde především byty v osobním a družstevním vlastnictví a také byty ve vlastnictví soukromé společnosti RPG Byty, s.r.o. Město tedy v žádném případě

¹⁵¹ Hláska 9/2011, s. 7

¹⁵² Hláska 7/2011, s. 6

nemůže do této lokality nikoho záměrně sestěhovávat,“ dementovala již v září nepravdivou informaci první náměstkyně primátora Pavla Brady. Přestože byty v Kylešovicích nejsou městské, problémy místních lidí se radnice začala okamžitě intenzivně zabývat.

Vedení města nejprve nechalo provést několikrát místní šetření městskou policií i pracovníky sociálního odboru, kteří zjišťovali skutečnou situaci v dané lokalitě. Šetřením bylo zjištěno celkem osm romských rodin, které bydlí na ulici Liptovská a Na Pomezí. Poslední z rodin se na sídliště přistěhovala začátkem roku 2011, ostatní zde bydlely delší dobu. „Žádné sestěhování romských rodin tedy nebylo potvrzeno,“ informoval zpravodaj Hláska.¹⁵³ Odbor sociálních věcí měl ve své evidenci pouze sedm rodin, které pobíraly dávky v hmotné nouzi (z toho šest bydlelo v bytech RPG), šest romských rodin pobíralo také příspěvek na bydlení vyplácený Úřadem práce v Opavě. Přitom skutečnost, že někdo pobírá zákonnou dávku v hmotné nouzi, ještě nemusela automaticky znamenat, že takový občan bude označován za nepřizpůsobivého.

Dále z iniciativy opavského primátora Zdeňka Jiráka proběhla schůzka vedení města s ředitelem pro vnější vztahy realitní skupiny RPG Real Estate Petrem Handlem, který poplašné zprávy o hromadném sestěhování Romů nebo nepřizpůsobivých občanů do Kylešovic rovněž dementoval a dodal, že to rozhodně nikdy nebylo a ani do budoucna není záměrem společnosti RPG Byty, s.r.o. „Společnost investovala do regenerace svého bytového fondu již více než sedm miliard korun a další více než tři miliardy vynaloží v příštích třech letech. Bylo by proto naprosto nelogické obsazovat byty lidmi, kteří by je zanedlouho opět zničili,“ tvrdí Handl.¹⁵⁴ V návaznosti na tuto schůzku proběhlo ještě několik dalších setkání zástupců města s představiteli RPG Real Estate, policií, sociálními pracovníky a dalšími zainteresovanými, která směřovala ke konkrétním opatřením pro uklidnění napětí v této oblasti.

Vysvětlení celé situace s návrhem možných řešení se pak pokusili primátor města Zdeněk Jirásek, první náměstkyně Pavla Brady, zástupci RPG a městské i republikové policie předat občanům Kylešovic na veřejném jednání v úterý 18. října v tělocvičně místní základní školy.

Z debaty kromě jiného vyplynulo, že radnice se snažila spolupracovat s firmou RPG Byty a společně postupovat v uklidnění napjaté situace. Jedním z opatření, které radnice učinila, bylo například posílení hlídek Městské policie. I společnost RPG Byty důrazně popírala ústy svého mluvčího Petra Handla fámy o plánovaném stěhování nepřizpůsobivých občanů na kylešovické sídliště. Na tomto sídlišti žilo podle Handla v bytech RPG v té době pouze sedm rodin, které se hlásily k romské národnosti,

¹⁵³ Hláska 10/2011, s. 9

¹⁵⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/lide-z-kylesovic-bojime-se-ze-se-tu-pristehuji-rom.html

z nichž šest jich pobíralo sociální dávky. Těchto sedm rodin tvořilo dohromady 23 osob. Za naprosto lživé tedy společnost RPG Byty považovala informace zveřejňované v některých médiích o tom, že na kylešovském sídlišti žila asi stovka Romů a další desítky se chystaly přistěhovat.¹⁵⁵

Občané byli informováni, že se město situací zabývá a že městská policie zde posílila své hlídky. Byla zde posílena i činnost odboru sociálního. Zástupci odboru školství a sociálních věcí dále jednali o rozšíření nabídky volnočasových aktivit pro děti a mládež přímo v Kylešovicích a o možnosti zřídit na Liptovské ulici nízkoprahové nebo komunitní centrum.

„Vnímáme určité napětí a narušení vzájemného soužití, ke kterému na sídlišti v Kylešovicích došlo. Obavy, které mají občané, jsme schopni řešit pouze na základě konkrétních podnětů, proto bych chtěla požádat všechny občany, aby se o případných problémech vzájemného soužití na sídlišti v Kylešovicích nebáli město informovat prostřednictvím městské policie. Obrátit se mohou také na romskou poradkyni,“ uvedla první náměstkyně Pavla Brady.

Petr Handl ze společnosti RPG k tomu dodal: „Také společnost RPG Byty přivítá jakékoli konkrétní podněty, na jejichž základě bude moci podniknout opatření proti těm, kdo vzájemné soužití na sídlišti narušují. Čím konkrétnější tyto podněty budou, tím lépe se nám s nimi bude pracovat.“

„Ráda bych ujistila všechny občany, že veřejnou diskusí rozhodně řešení daných problémů nekončí, i nadále se situací v Kylešovicích budeme intenzivně zabývat. Osobně budu také nadále v kontaktu se zástupci společnosti RPG a budu důsledně kontrolovat, zda společnost RPG plní sliby, které občanům na sídlišti Kylešovice dala,“ uvedla na závěr Pavla Brady.

Je nutno dodat, že zanedlouho se poměrně vyhrocená situace relativně uklidnila a žádné další větší problémy zde nenastaly.¹⁵⁶

¹⁵⁵ Hláska 10/2011, s. 9

¹⁵⁶ Tamtéž, s. 10, 11

VÝSTAVBA

Tato kapitola obsahuje převážně popis realizovaných nových projektů, ať už z iniciativy města Opavy nebo ze strany soukromých subjektů. Rekonstrukce a revitalizace městských objektů jsem zahrnul do kapitoly Majetek města. Některé události, které by čtenář čekal v této kapitole, spíše nalezne rozděleny podle oborů například v kapitole Doprava nebo Veřejný a politický život.

V rámci realizace Integrovaného plánu rozvoje města pro sídliště Kateřinky byl **revitalizován jeden z vnitrobloků**, konkrétně vnitroblok ulic Grudova – Holasická – Vítečkova. I zde šlo především o zkvalitnění cest, nárůst počtu parkovacích míst, revitalizaci zeleně a řešení veřejného osvětlení s novým mobiliářem. V průběhu května započaly stavební práce.

S plánovanými změnami se mohli zájemci z řad veřejnosti seznámit již na veřejné prezentaci projektu 4. května v prostorách radnice. Cílem realizace projektu s názvem „Revitalizace vnitrobloku ul. Holasická – Grudova – Vítečkova“ bylo zlepšit kvalitu života obyvatel městské části Opava-Kateřinky, a to prostřednictvím revitalizace panelové zástavby. V rámci projektu došlo k rekonstrukci pěších komunikací, rozšíření parkovacích ploch, zpevnění prošlapaných chodníků v zeleni pomocí tzv. „šlapáků“, instalaci nových svítidel a především k obnově zeleně.¹⁵⁷

V řešeném území byla vybudována klidová zóna ve formě zahrady se zakomponovaným pískovištěm a dětskými průlezkami. U dvou dalších stávajících pískovišť, která zůstala zachována, přibýly dětské herní prvky. Investiční náklady byly vyčísleny na více než 11 miliónů korun.¹⁵⁸

Ve čtvrtek 2. června proběhlo slavnostní otevření **tělocvičny na Tyršově stadionu**, která prošla od října 2010 nákladnou rekonstrukcí. Ta zahrnovala změnu dispozičního uspořádání budovy tělocvičny, její komplexní zateplení, přístavbu běžeckého tunelu a celkovou modernizaci, například položení nového povrchu pro atlety a bezbariérové řešení objektu. Na dokončení velké tělocvičny již netrpělivě čekali především opavští atleti. Byl zde položen nový atletický povrch, tzv. conipur, takže tu bylo možno běhat i v tretrách. Dále zde bylo možno provozovat například skok o tyči, skok vysoký či daleký, bylo zde dokonce i doskočiště s pískem. Malá tělocvična sloužila jako

¹⁵⁷ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=44318>

¹⁵⁸ Hláska 7/2011, s. 4

tréninková místnost pro judo.¹⁵⁹ Rekonstrukce si vyžádala celkové náklady ve výši téměř 38 miliónů korun. Dotace ze zdrojů Regionálního operačního programu Evropské unie pokryla zhruba 85 % uznatelných nákladů. Celý Tyršův stadion po rekonstrukci sloužil bezplatně TJ Slezan Opava, tělocvičny zdarma v rámci hodin výuky tělesné výchovy využívali žáci základních škol Englišova a Boženy Němcové. Za úplatu byly k dispozici také dalším sportovním organizacím, spolkům a samozřejmě veřejnosti. Náklady na provoz a údržbu budovy, kterou měli zajišťovat pracovníci technických služeb, vyšly město na cca 1,8 miliónu korun ročně. Další výdaje si navíc vyžádala instalace bezpečnostního systému, který hlídal plochu celého stadionu.¹⁶⁰

Opava se mohla pochlubit dvěma **oceněnými stavbami** v soutěži Stavba Moravskoslezského kraje 2010. Hlavní cenu obdržela výrobní pevné lékové formy společnosti Teva v Opavě-Komárově a Čestné uznání v kategorii Rodinné domy dostal dům v Opavě-Kylešovicích. Autorem výroby pro firmu Teva byl ostravský architekt Aleš Vojtasík. Autorství rodinného domu v Kylešovicích patřilo opavským architektům Tomáši Bindrovi a Janu Zelinkovi z Atelieru 38. Konkurence byla v pátém ročníku skutečně mimořádná. Přihlášeno bylo celkem čtyřicet staveb s hodně vyrovnanou kvalitou a nejvyšší počet přihlášených staveb byl v kategorii Stavby občanské vybavenosti, rozdělené do podkategorií Rekonstrukce a Novostavby.¹⁶¹

V roce 2011 probíhala rekonstrukce **Domu umění s bývalým kostelem sv. Václava**. Obyvatelům Opavy začal Dům umění opět sloužit 25. října. Projekt, jehož oficiální název byl „Dominikánský klášter – Dům umění v Opavě“, byl realizován za pomoci dotace z Evropské unie a měl za cíl celkově obnovit prostředí, ve kterém se Opavané setkávali s uměním. Rekonstrukcí v žádném případě nezmizela předešlá funkce Domu umění, protože zde zůstala hlavní městská galerie i umělecká škola a kostel svatého Václava i nadále sloužil veřejnosti, mimo jiné i pro stále populárnější svatební obřady. Rekonstrukce dokonce rozšířila možnosti pořádání výstav v Domě umění o nové prostory. Samotná realizace se bohužel neobešla bez komplikací. Takovými neplánovanými skutečnostmi bylo například nalezení neznámých podzemních prostor, které bylo nutné archeologicky prozkoumat, a musely tak být zastaveny příslušné stavební práce. Další komplikací byl požár, který cizím zaviněním vypukl v prostoru restaurace 26. února 2011. „V tomto případě lze mluvit o štěstí, že nedošlo k větším nebo nenapravitelným škodám,“ uvedla Radka Šabatková z odboru přípravy

¹⁵⁹ Hláska 7/2011, s. 8

¹⁶⁰ Hláska 5/2011, s. 7

¹⁶¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opavsko-se-muze-pochlubit-tremi-oceneny-mi-stavbami.html, publikováno 20. 6. 2011

a realizace investic opavského magistrátu. Každopádně tyto problémy přispěly k tomu, že bylo nutné posunout termín ukončení stavebních prací zhruba o jeden měsíc. Stavbaři tak budovu opustili až v polovině září. Po odchodu stavební firmy nastoupil provozovatel, kterým byla Opavská kulturní organizace, a začal zajišťovat základní provozní záležitosti jako systém prodeje vstupenek, případné nové zaměstnance a začal také připravovat první výstavu. Nově opravené prostory Domu umění otevřela 26. října exkluzivní výstava nazvaná Paměť Slezska.¹⁶²

Změny Domu umění si Opavané všimli na první pohled. Byl nově přistavěn celý vstupní trakt a díky tomu vznikla recepce a nové sociální zázemí. Po vstupu pak návštěvníky upoutalo nové zastřešení Rajského dvora, který tak mohl být využíván k různým kulturním i společenským akcím.

Samotná rekonstrukce vyšla na bezmála 110 miliónů korun, nicméně dalších 9,3 miliónů bylo vynaloženo na získání pozemků pod Domem umění, které byly ve vlastnictví státu. „Celkové náklady projektu tak činily 119 miliónů korun, přičemž 85 procent z této částky bylo kryto z fondu Evropské unie, konkrétně z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko,“ uvedl Petr Šnejdar, vedoucí odboru rozvoje města a strategického plánování opavského magistrátu.¹⁶³

¹⁶² Hláska 5/2011, s. 10 – 11

¹⁶³ Hláska 9/2011, s. 8

ZDRAVOTNICTVÍ

Slezská nemocnice

Od ledna plnily stránky Opavského a hlavičského deníku zprávy o protestní akci lékařů nazvané **Děkujeme, odcházíme**. Nemocnici se chystalo opustit 93 lékařů, z toho dokonce deset primářů. Výpověď podali například Tomáš Papuga (centrální operační sály), Dagmar Prejlová (dětské oddělení) nebo Roman Staněk (urologie).¹⁶⁴ Drtivá většina lékařů však ve Slezské nemocnici zůstala. Takže 88 z 93 rebelujících lékařů tak mohlo nakonec pacientům vzkázat: Děkujeme, zůstáváme. Krize ve zdravotnictví byla totiž zažehnána. Ředitel Milan Cvek nedělal žádnému z lékařů nebo primářů při návratu do práce problémy. Výpovědi zpátky nevezali čtyři lékaři z neurologie, ortopedie, očního oddělení a ARO, kteří šli pracovat do jiných zdravotnických zařízení.

¹⁶⁵

V dubnu začali lidé podepisovat **petici proti slučování nemocnic** v Moravskoslezském kraji. Existoval totiž plán na sloučení opavské nemocnice s dalšími šesti krajskými nemocnicemi do jednoho mamutího celku. Pro zachování samostatné Slezské nemocnice vznikla v Opavě petice a lidé mohli archy od 11. do 23. dubna podepisovat před vrátnicí Slezské nemocnice a na Horním náměstí. Podpisovou akci iniciovalo opavské sdružení ODS. „Jen za první den ji podepsalo na dvou místech v Opavě 1 045 lidí. Navíc máme zprávy, že řada dalších si listiny vytiskla z internetu a sbírá podpisy vlastní cestou,“ řekl po prvním dni akce manažer ODS Opava Karel Bureš.¹⁶⁶ Nakonec stačilo pouhých třináct dnů k tomu, aby petiční archy proti záměru kraje na sloučení nemocnic podepsalo 23 500 lidí. Ve čtvrtek 28. dubna se s peticí vypravil opavský senátor Václav Vlček s Hanou Malurovou na jednání krajského zastupitelstva do Ostravy. Dozvěděli se, že bod o slučování nemocnic byl stažen z programu, a nepodařilo se jim vyvolat o něm diskusi. Proto museli počkat až na konec na bod různé a teprve pak mohli archy předat hejtmanovi Jaroslavu Palasovi (ČSSD). Problém Slezské nemocnice se 2. května dostal i na jednání opavských zastupitelů. Pravdou je, že statutární město Opava nemocnici dlouhodobě pomáhalo

¹⁶⁴ OHR, 11. 1. 2013, s. 1, také OHD, 8. 2. 2011, s. 1

¹⁶⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/ve-slezske-nemocnici-zustavaji-temer-vsichni-lekar.html, publikováno 24. 2. 2011

¹⁶⁶ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/petice-za-nemocnici-podepsalo-se---lidi-20110413.html, publikováno 13. 4. 2011.

i přesto, že mu nepatří. Společným úsilím s místními poslanci se podařilo zajistit pro ni různé moderní přístroje a také finance na investiční akce.¹⁶⁷

V červnu byl odvolán ředitel Slezské nemocnice **Milan Cvek**. Důvodem, proč krajští radní Cveka odvolali, byla podle náměstka hejtmána Karla Konečného (KSČM) prý vysoká zadluženost opavské nemocnice. Odvolaný ředitel však s takovým zdůvodněním svého odvolání zásadně nesouhlasil: „Nesouhlasím s tvrzením, že se Slezská nemocnice ekonomicky propadá. Je stabilizovaná a hospodaří s vyrovnaným rozpočtem. Za mého působení se podařilo zvládnout dvě velmi zásadní krize, personální a ekonomickou. Odcházím z postu ředitele s čistým štítem a svědomím a vnitřně jsem přesvědčen, že jsem udělal pro opavskou nemocnici maximum.“ Řízením nemocnice byl pověřen ředitel Sdruženého zdravotnického zařízení Krnov Ladislav Václavec. Ten uvedl, že ekonomická stabilita je pro něho nejdůležitější: „Důležité jsou pro mě závazky po splatnosti. Když jsem v roce 2008 nastupoval do krnovské nemocnice, bylo tam po splatnosti 42 miliónů korun, dnes jsme na nule a stejně tak bychom měli situaci zvládnout i v Opavě,“ uvedl Václavec s tím, že na řízení obou nemocnic se cítil a byla to podle jeho slov výzva.¹⁶⁸ Po odvolání Milana Cveka začali někteří vlivní sociální demokraté volat po odvolání samotného hejtmána Jaroslava Palase. Za účelové považoval odvolání ředitele místopředseda krajského výboru ČSSD Radim Křupala. „Jednalo se jednoznačně o odplatu za úspěšné zablokování plánu na sloučení nemocnic, které mělo vytvořit prostor pro posílení soukromé společnosti Agel v rámci sítě zdravotnických zařízení v Moravskoslezském kraji,“ mínil Křupala. Také opavský poslanec Václav Klučka (ČSSD) považoval odvolání ředitele Slezské nemocnice Milana Cveka za bezprecedentní čin představitelů kraje.¹⁶⁹

Nový ředitel prezentoval krajským radním v říjnu 2011 **výsledky hospodaření** za období, kdy šéfoval Slezské nemocnici. Vyplývalo z nich, že pod jeho vedením měla nemocnice hospodařit lépe. Nemocnice prý postupně zaváděla jednotlivá opatření, vedoucí k úplné ekonomické stabilitě zařízení. Za první tři měsíce ve funkci se mu prý podařilo snížit měsíční provozní náklady o téměř 3 miliony korun, tedy z 93 149 000 v červenci, na 90 162 000 korun v srpnu. Postupně se dařilo snižovat i celkové závazky Slezské nemocnice po lhůtě splatnosti. „V červnu neměla nemocnice

¹⁶⁷ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/petici-podepsaly-tisice-lidi-nemocnice-vyhrano-nem.html, publikováno 3. 5. 2011

¹⁶⁸ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/reditel-nemocnice-milan-cvek-byl-ve-ctvrtek-odvola.html, publikováno 23. 6. 2011

¹⁶⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/nekteri-socialni-demokrate-nevylucuji-odvolani-hej.html, publikováno 27. 6. 2011

zaplacený ještě některé závazky z roku 2010 a v současné době se daří platit závazky z května letošního roku,“ přiblížil situaci mluvčí nemocnice Daniel Svoboda.

Plán do konce roku 2011 počítal s tím, že v něm už nebudou závazky po splatnosti delší devadesáti dnů. Hlavním důvodem těchto pozitivních změn jsou podle názoru ředitele Václavce především úspěšná jednání s pojišťovnami, která přinesla k dnešnímu dni navíc 25 milionů korun.

Nemocnice jednala rovněž s dodavateli energií, zdravotnického materiálu a s dalšími. Dařilo se snižovat ceny materiálů a cenové srovnávání s dodavateli v krnovské nemocnici umožňovalo opavské nemocnici přechod na ty nižší. „Původní finanční plán Slezské nemocnice pro letošní rok počítal se ztrátou nemocnice ve výši 60 milionů korun. Po jeho nynějším přepracování byla ztráta zredukována na 44 milionů korun a vyloučeno není ani 30 milionů korun, což je polovina z původního předpokladu,“ dodal Daniel Svoboda ke ztrátovým číslům.¹⁷⁰

Slezská nemocnice se od 5. prosince mohla pyšnit nejmodernější **potrubní poštou** dopravující materiál mezi chirurgickým pavilonem a centrálními laboratořemi. Zařízení bylo šetrnější k přepravě materiálu a výrazně šetřilo čas i práci. „Jinými slovy – vzorky k nám z věčka cestují samy a už k tomu nepotřebují sanitáře. Systém je výhodný čtyřicet hodin denně, ale nejvýhodnější je v noci,“ pochvaloval si novinku primář centrálních laboratoří Marian Staňo. Snaha o získání potrubní pošty sahala do minulosti. „Dlouho jsme o ní hovořili, ale nebyly peníze. Až loni jsme se s firmou dohodli a letos ji máme. Mám pěkný pocit z toho, že se dobrý záměr podařil,“ konstatoval bývalý ředitel Milan Cvek.

Doslova trn z paty vytrhla opavské nemocnici ostravská dodavatelská firma Profitem Group, která z celkových nákladů ve výši více než 800 tisíc korun zasponzorovala 600 tisíc korun. Nemocnice ze svého doplatila jen 298 tisíc korun.

Další prioritou proti dosavadním zařízením měla opavská potrubní pošta v šíři trubek, která byla zatím v republice největší. Svými rozměry odpovídala zahraničním požadavkům. Potrubní pošta jako taková nepředstavovala žádnou převratnou novinku, protože byla známá a užívaná už dávno. Její nová podoba byla však výsledkem modernizace. Slezské nemocnici ji umožnila centralizace pavilonů.¹⁷¹

¹⁷⁰ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/slezska-nemocnice-pry-hospodari-lepe20111012.html, publikováno 12. 10. 2011

¹⁷¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/slezska-nemocnice-dostala-unikatni-zarizeni.html, publikováno 7. 12. 2011

Psychiatrická léčebna

Psychiatrická léčebna v Opavě poskytovala komplexní psychiatrickou péči ve spádovém území Moravskoslezského kraje a také mimo toto území. V rámci odborných psychiatrických služeb poskytovala péči v oboru pedopsychiatrie, gerontopsychiatrie, psychiatrické rehabilitace a resocializace, sexuologie, léčby alkoholismu a jiných toxikomanií a patologického hráčství. Rozvíjela péči v oblasti psychosomatické medicíny a dalších interdisciplinárních oblastí. Poskytování odborných psychiatrických služeb realizovala formou hospitalizace, parciální hospitalizace a ambulantní péče.

Léčebna snížila k 1. červnu počet lůžek z 975 na 942. Celkově v roce 2011 přijala 6 034 pacientů. Celkově evidovala 328 288 ošetrovacích dnů v roce a průměrná ošetrovací doba byla něco přes 54 dnů.

Na PL pracovalo v roce 2011 48 lékařů (v přepočteném stavu to bylo přesně 48,96), dále 288 (resp. 288,96) sester a 45 technicko-hospodářských pracovníků (45,82). Celkem zaměstnávala PL 826 lidí.

V průběhu roku pokračovali pracovníci PL v běžné údržbě a opravách objektů. Největší investicí bylo zasíťování PC v objektech PL optokabelem. Psychiatrická léčebna v Opavě dosáhla v roce 2011 kladného hospodářského výsledku ve výši 1 380 tis. Kč. Tento výsledek byl dosažen zejména důslednou kontrolou hospodaření v jednotlivých měsících roku 2011, a to na všech nákladových účtech.¹⁷²

Český červený kříž

Oblastní spolek Českého červeného kříže Opava (dále jen OS ČČK Opava) byl jedním ze 76 oblastních spolků, které se v České republice v té době nacházely. Byl dále tvořen 26 místními skupinami, ve kterých bylo zaregistrováno 655 členů. Jednalo se tudíž o jeden z největších oblastních spolků ČČK, co do počtu členů. V tomto roce byla ředitelkou OS ČČK Opava paní Jana Peterková. Byl to její poslední rok v této funkci.

¹⁷² Viz výroční zpráva PL, ke stažení na <http://www.pnopava.cz/>

Členové OS ČČK Opava poskytovali školení první pomoci pro veřejnost, i pro firmy. Členové OS ČČ se také už tradičně podíleli například na **zdravotnické asistenci** při velkých akcích, jako byly koncerty a jiné veřejné akce. Zdravotníci poskytovali pravidelné asistence na akcích pořádaných Magistrátem města Opavy. V roce 2011 se konkrétně jednalo o Den dětí, Noc otevřených dveří na Hlásce, Lampiónový průvod nebo Den bez aut.

Zdravotníci byli také vidět na **preventivních akcích**. Oblastní spolek ČČK se v roce 2011 zúčastnil 12 takových akcí, ať už to byl Den dětí, Den s policií nebo Mladý cyklista. Největší prezentační akcí byla „Opava pomáhá první pomoci“, kterou organizovali sami členové MS ČČK Opava 5 na oslavu Světového dne první pomoci. Této akce se zúčastnilo přibližně 300 osob, které se mohly dozvědět informace o první pomoci, nechat si změřit krevní tlak nebo vypočítat BMI.

Opava měla také tzv. **Humanitární jednotku**. Tyto jednotky jsou do Integrovaného záchranného systému ČR zařazeny jako druhosledové. Úkolem těchto jednotek je v případě mimořádných událostí, jako jsou povodně a jiné katastrofy či hromadná neštěstí, zajišťovat péči o evakuované osoby, případně zajišťovat jejich nouzové ubytování a nouzové stravování, ale především poskytnutí potřebné psychosociální pomoci, dále pak zajišťovat distribuci humanitární pomoci a v neposlední řadě také ošetřování lehce zraněných osob. HJ ČČK Opava měla v roce 2011 celkem 10 členů. Všichni členové absolvovali kurz Zdravotník zotavovacích akcí, někteří také kurz Zdravotnického instruktora. Někteří jsou také ve svém občanském povolání zdravotnickými záchranáři, zdravotními sestrami nebo studují vysoké školy se zdravotnickým zaměřením.¹⁷³

¹⁷³ <http://os.cckopava.cz/index.php?page=uvod>

SOCIÁLNÍ PÉČE

Anima Viva

Občanské sdružení Anima Viva bylo založeno v roce 2002. Za devět let své existence už působilo jako zavedený poskytovatel sociálních služeb na území měst Opava a Ostrava. V Opavě provozovalo dvě pracoviště – Centrum ANIMA Opava v Kylešovicích a sociální poradnu v areálu Slezské nemocnice.

Posláním Centra ANIMA Opava (CAO) bylo podporovat a posilovat osoby se zkušeností s duševním onemocněním a od srpna 2011 také s mentálním postižením při jejich snaze zapojit se do běžného života s důrazem na respektování jejich individuálních potřeb. V centru byla v roce 2011 poskytována ambulantně služba sociální rehabilitace cílové skupině osob s chronickým duševním onemocněním ve věku 19 – 64 let (jednalo se o okruh psychóz, afektivních poruch, neuróz, případně přetrvávajících psychických problémů). Sociální rehabilitace probíhala ve spolupráci a úzkém kontaktu s rodinnými příslušníky, pečovateli a ambulantními lékaři uživatelů. „Od srpna 2011 jsme rozšířili cílovou skupinu také pro osoby s lehkým mentálním postižením a se středně těžkým mentálním postižením, kterým je poskytována sociální rehabilitace v návaznosti na transformaci ÚSP Marianum,“ poznamenala statutární zástupkyně organizace Hana Brňáková s tím, že cílem sdružení je pomoci uživateli dosáhnout takové soběstačnosti, kdy bude schopen samostatně fungovat v každodenním životě, a připravit jej k zapojení se na chráněný či otevřený trh práce. Výroční zpráva sdružení referovala o nejvýznamnějších úspěších sdružení v roce 2011. Za podpory Nadace OKD a ve spolupráci s Centrem pro zdravotně postižené se podařilo vytvořit pracovní místa pro celkem 11 uživatelů. „Z grantu Nadace OKD jsme vymalovali, opravili a vybavili jednu ze skladových místností a otevřeli v ní novou šatnu pro uživatele služeb na Centru ANIMA v Opavě,“ dodala Brňáková.

Centrum ANIMA Opava poskytlo služby 42 uživatelům, evidovalo 692 kontaktů, 3 214 intervencí a 2 067 návštěv uživatelů. V rámci pracovní rehabilitace absolvovaly v roce 2011 přípravu k práci ve spolupráci s ÚP Opava dvě klientky. První z nich se připravovala na práci v tréninkové kavárně, kuchyni a úklidu a druhá si vyzkoušela lektorování výuky němčiny pro ostatní uživatele. Konkrétní zaměření vycházelo z jejich vzdělání, individuálních schopností a možností. Jedna z těchto klientek posléze našla

pracovní uplatnění. V centru poskytovaly své služby v roce 2011 také čtyři dobrovolnice (například výuka šití, kurz drátkování nebo výuka angličtiny).

Ve spolupráci s Centrem pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje v rámci realizace evropského projektu *Koučování jako cesta k aktivnímu uplatnění zdravotně postižených osob na trhu práce* centrum umožnilo pracovní uplatnění čtyřem uživatelům z cílové skupiny osob s duševním onemocněním. Šlo o pozice pomocné asistentky administrativní agendy, zkrácený úvazek pomocného propagačního pracovníka a dvě lektorky cizích jazyků (angličtiny a němčiny) na DPČ. Před nástupem na místo propagačního pracovníka jedna uživatelka úspěšně absolvovala také rekvalifikační kurz Pracovník grafického studia, ve kterém si osvojila dovednost práce s grafickými programy Corel Draw a Corel Photopaint.

Od 1. 7. 2011 centrum za podpory Nadace OKD zaměstnalo celkem šest osob s duševním onemocněním v rámci projektu *V zaměstnávání hendikepovaných jdeme sami příkladem*. Bylo vytvořeno celkem šest pracovních míst, z toho tři v Centru ANIMA Opava a tři pracovní místa v oblasti Ostrava. V Centru ANIMA Opava se jednalo o pozice úklidového pracovníka, pomocného pracovníka provozu a obsluhy a pomocného administrativního pracovníka. Realizace tohoto projektu pokračovala i v roce 2012.

Dále se podařilo rozšířit nabídku služeb o aktivitu *Kafe o druhé*. V lednu 2011 byla úspěšně zahájena nová aktivita pro uživatele nazvaná *Trénink kognitivních funkcí*. „Trénování těchto schopností jsme dlouhodobě vnímali pro naše klienty jako velmi potřebné, jelikož právě kognitivní funkce jsou u nich často nemocí či postižením oslabeny. O aktivitu byl po celý rok ze strany uživatelů velký zájem a jsme velmi rádi, že si získala již stabilní místo v nabídce aktivit sociální rehabilitace, kterou poskytujeme,“ uvedla ve výroční zprávě Hana Brňáková.

Druhou opavskou částí sdružení byla **Sociální poradna** v areálu Slezské nemocnice. O chod poradny se starala jedna sociální pracovnice. Poradenství a konzultace byly poskytnuty celkem 135 klientům (z toho 68 žen a 67 mužů). Nových klientů zaregistrovala poradna celkem 89, klienti zde vykonali 507 návštěv a kontaktů. Kontaktů (v délce 10–30 minut) proběhlo 417 a celkem zde proběhlo 587 intervencí (jednání delší než 30 minut). Poradně se například podařilo ve spolupráci s Centrem pro zdravotně postižené MSK umístit na podporovaná pracovní místa celkem čtyři

uživatelé poradny a pro jednu uživatelku zprostředkovat rekvalifikační kurz, který úspěšně absolvovala.¹⁷⁴

Armáda spásy

Armáda spásy provozovala v České republice kromě jiného několik Center sociálních služeb a sborů. V Opavě její součástí kromě Centra sociálních služeb byl i Azylový dům pro matky s dětmi na Rybářské ulici. V roce 2011 se Armáda spásy (AS) zapojila do celostátního projektu Čtení pomáhá, jehož prostřednictvím mohli žáci základních a středních škol „přispět“ za každou přečtenou knihu částkou 50 Kč na charitativní projekty podle vlastního výběru. Jedním ze dvou projektů, na které se tak podařilo sehnat peníze, bylo vybudování dětského hřiště u opavského azylového domu pro matky s dětmi. Celkem 100 tisíc korun se mladým čtenářům podařilo shromáždit během jediného měsíce.

V lednu byly v Centru sociálních služeb (CCS) v Opavě vytvořeny dva nové pokoje pro čtyři uživatele azylového domu.

V únoru v Opavě proběhla v rámci kampaně Sdružení azylových domů sbírka *Máte doma nepotřebné boty?*

V červnu se v Opavě uskutečnil den otevřených dveří spojený s tradičním rozdáváním „armádních“ koblížků.

V červenci CSS v Opavě zahájilo novou službu sociální rehabilitace na statku ve Strahovicích. Cílem projektu bylo vytvoření základních sociálních návyků a dovedností potřebných k soběstačnosti a uplatnění ve společnosti a nácvik pracovních dovedností. Azylový dům pro matky s dětmi v Opavě rozšířil od července své služby i na ženy bez domova s kapacitou 5 lůžek.

V listopadu byly v rámci projektu Podpora bezpečnosti při provádění osobní hygieny opraveny tři koupelny, které po rekonstrukci plně splňovaly hygienické nároky a potřeby uživatelů. Sprchové kouty byly vybaveny podpůrnými madly, sedátko a zástěnou.¹⁷⁵

¹⁷⁴ Výroční zpráva Anima Viva o.s.

¹⁷⁵ Výroční zpráva Armády spásy za rok 2011.

Centrum pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje

Posláním Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje (CZP MSK) bylo přispívat ke zkvalitňování života občanů se zdravotním postižením a pomáhat jim při integraci do společnosti. Centrum poskytovalo služby občanům se zdravotním postižením bez ohledu na národnost, věk, pohlaví, druh a rozsah zdravotního postižení. Vycházelo z individuálně určených potřeb osob a zajišťovalo v rámci poskytovaných sociálních služeb dodržování lidských práv a základních svobod.

Centrum mělo několik detašovaných pracovišť, jedno z nich působilo i v Opavě. Ředitelem CZP MSK byl Ing. Libor Schenk a bylo zde zaměstnáno v průměru 41 zaměstnanců.

Vedoucí **detašovaného pracoviště Opava** byla Bc. Dagmar Slaninová. Opavská pobočka sídlila na Liptovské ulici v Kylešovicích. Pobočka provozovala *Poradnu pro osoby se zdravotním postižením*. Poradenství bylo v roce 2011 poskytováno ambulantní formou na detašovaném pracovišti v Opavě a v Penzionu pro seniory na Rolnické ulici v Opavě. V poradně byl největší zájem o pracovní poradenství pro osoby se zdravotním postižením. V penzionu měli klienti největší zájem o informace z oblasti kompenzačních pomůcek. V rámci odborného sociálního poradenství se v roce 2011 uskutečnilo také několik prezentací. Obsahem prezentací byly nejčastěji informace ohledně příspěvků a výhod pro osoby se zdravotním postižením. Poradna uskutečnila 602 intervencí delších než 30 minut.

Dalším z projektů, na kterých se opavská pobočka podílela, byla *Individuální bezbariérová doprava pro osoby se zdravotním postižením na Opavsku a Bruntálsku*. „Podstatou projektu bylo zajištění individuální dopravy osobám se zdravotním postižením na Opavsku. Cílem projektu bylo zvýšit mobilitu osobám, které jsou odkázány při dopravě na pomoc rodinných příslušníků, známých nebo nemají svá vlastní vozidla,“ uvedla výroční zpráva organizace. Projekt byl realizován v období od března do prosince 2011.

Další poskytovanou službou při opavském pracovišti byla *Osobní asistence*. V roce 2011 službu využilo celkem 43 klientů. Během roku 2011 byla v rámci služby osobní asistence poskytována také individuální doprava jako fakultativní činnost. Individuální doprava byla určena především pro osoby s pohybovým omezením, které jsou

odkázány při dopravě na pomoc rodinných příslušníků či známých. Nejčastěji tuto novou službu využívaly děti se zdravotním postižením k pravidelné dopravě do vzdělávacích zařízení a zpět.¹⁷⁶

Eurotopia Opava

Činnost organizace byla zaměřena na práci s rodinami, dětmi a jednotlivci. Některé programy organizace byly cíleny na práci s lidmi ze sociokulturně znevýhodňujícího prostředí, s dětmi a mládeží, které jsou ohroženy působením rizikových projevů chování a vlivů nefunkční rodiny. Hlavním cílem sdružení bylo usilovat o sociální začlenění a pozitivní změnu v životním způsobu lidí, kteří se ocitli v nepříznivé sociální situaci, a předcházet tak jejich sociálnímu vyloučení. Kromě poskytování sociálních služeb a realizace volnočasových aktivit se organizace věnovala oblasti vzdělávání dětí, mládeže a dospělých. Pro organizaci pracovali na hlavní pracovní poměr 4 zaměstnanci, další 4 pak na dohodu o pracovní činnosti, dalších 27 na dohodu o provedení práce.

V Opavě provozovala Eurotopia v roce 2011 nízkoprahové zařízení pro děti do 15 let Modrá kočka, Klub Koťátko v Opavě (klub pro předškolní děti v rámci včasné péče) a také poradenské středisko. Kromě toho pracovníci organizace dlouhodobě usilovali o vytvoření regionálního muzea opavské rodačky Joy Adamsonové.

EUROTOPIA Opava, o.p.s., nabízela sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi. Tyto služby zahrnovaly podporu rodin při řešení nepříznivých životních situací. Za tímto účelem byl rodinám bezplatně k dispozici tým zkušených sociálních pracovníků a pedagogů a spolupráce probíhala také s vysokoškolskými studenty. Prostřednictvím sociálně aktivizačních služeb podporovalo sdružení také rodiny s dětmi při uplatňování jejich práv i povinností, upevňování vztahů v rodině, zvyšování rodičovských dovedností zejména v oblasti vzdělávání dětí. „Také realizujeme aktivity směřující k zlepšení vztahů mezi většinovou a menšinovou společností a zajišťujeme podmínky pro tvůrčí volnočasové aktivity pro rodiče s dětmi,“ psalo se ve výroční zprávě. Pracovníci sdružení navštěvovali rodiny v jejich domácnostech nebo prostředí, kde se cítili bezpečně, mohli však také přijít do kanceláře Eurotopie na ulici Zápala č. 27 v Opavě.

¹⁷⁶ Výroční zpráva Centra pro zdravotně postižené Moravskoslezského kraje.

Klub včasné péče Koťátko byl určen pro předškolní děti ze sociálně znevýhodněného prostředí a děti z rodin, které byly sociálním vyloučením ohroženy. Klub navštěvovalo v roce 2011 celkem 15 dětí. Činnost klubu probíhala pravidelně 4x týdně. „V rámci klubu jsme realizovali ucelený výchovně vzdělávací program rozvíjející zdravý vývoj dítěte a umožňující dětem začlenění do běžné základní školy,“ uvedla výroční zpráva. Na činnost klubu úzce navazovala terénní sociální práce s rodinami a spolupráce s rodiči dětí.

Eurotopia nabízela i **doučování dětí**. V roce 2011 ve spolupráci se sedmi vysokoškolskými studenty probíhalo doučování na desíti základních školách v Opavě a okolí a ve Středisku výchovné péče. Během roku 2011 se takto doučovalo 49 dětí.

Organizace nabízela také terénní sociální práci s rodinami. Její terénní sociální pracovníci vyhledávali potřebné rodiny ohrožené sociálním vyloučením v opavských lokalitách a pravidelně do rodin docházeli. „V roce 2011 se nám dařilo také navazovat a prohlubovat spolupráci s odborníky z ostatních neziskových organizací i ze státní správy v Opavě a okolí,“ poznamenala výroční zpráva. Rodinám byla přímo v domácnosti nabízena komplexní pomoc při řešení sociálních problémů, v případě potřeby právního poradenství nebo systematické dlouhodobější sociální práce byly rodiny odkázány na služby Poradenského střediska Eurotopia. Terénní sociální pracovníci ve prospěch rodin vyjednávali na úřadech, spolupracovali se školami a školskými zařízeními a ostatními organizacemi a institucemi. Služeb Poradenského střediska Eurotopia využilo v roce 2011 celkem 250 klientů.

Součástí aktivit organizace bylo i provozování Nízkoprahového zařízení pro děti. Sídlo na Hradecké ulici a jeho služeb využilo v roce 2011 celkem 115 dětí.

Pracovníci Eurotopie organizovali také další volnočasové aktivity, pobyty a výlety. V roce 2011 uspořádali také tradiční Taneční přehlídku (13. dubna) a také Pěveckou a výtvarnou soutěž (30. listopadu) ve Sněmovním sále minoritského kláštera v Opavě.

Organizace provozovala v roce 2011 také dva **taneční kroužky romských tanců**. Již tradiční Čhavore Khamorestar pod vedením paní učitelky ze ZŠ Dvořákovy sady, který nacvičoval každý čtvrtek v prostorách NZDM Klub Modrá Kočka EUROTOPIA Opava. Nově pak vznikl taneční kroužek Bachtale Čhavore pod vedením aktivní maminky z Opavy-Kylešovic, který nacvičoval každou středu na ZŠ Kylešovice.

Charita Opava

Podle ředitele Charity Opava Jana Hanuše byl rok 2011 z finančního hlediska velice těžký. „S potěšením ale mohu konstatovat, že se nám jej podařilo až zázračně ukončit tak, aby ztráty byly co nejmenší. Všichni jsme do toho museli vložit hodně píle, ale také odříkání. Zaměstnanci nedostávali prémie, usilovně se pracovalo na grantech a s manažery jsme hledali nové cesty, jak být co nejvíce soběstační,“ uvedl ředitel ve výroční zprávě. Podle jeho slov však bylo úspěchem to, že opavská Charita nemusela předčasně ukončit provoz žádného střediska, a dokonce ani žádný projekt. Zkraje roku příjemně potěšil výsledek Tříkrálové sbírky. Mezi úspěšné akce patřila také postní almužna, kterou pro klienty chráněného bydlení uspořádali lidé v hněvošické farnosti. Úspěšná byla také každoroční charitativní akce *Pomozte postiženým dětem*, jejíž výtěžek byl určen pro stacionář Mraveneček. Závěr roku 2011 pak podle ředitele patřil výstavě *Měsíc Charity Opava v Hradci nad Moravicí*, jejíž součástí byly tři expozice a množství doprovodných programů. Smyslem této akce bylo dát tamním občanům podrobné a detailní informace o službách a činnosti Charity Opava.

Pro Charitu pracovalo v roce 2011 celkem 191 zaměstnanců, z toho 135 žen.

Charita měla několik středisek:

Denní stacionář pro seniory sídlil na Masarykově třídě v Opavě. Vznikl už v roce 1995 a svým klientům, kteří se již neobešli bez pomoci druhé osoby, nabízel bohatý program i odbornou péči. Aktivizační programy, kontakt se společenským prostředím a sociálně terapeutické působení v příjemném prostředí rodinného typu přispívaly k intenzivnějšímu prožívání života i v období zásadního úbytku sil.

Charitní pečovatelská služba. Její klienti měli sníženou soběstačnost a bez cizí pomoci se neobešli. S pomocí pečovatelek mohli žít a dožít ve vlastním bytě. Ke každému z nich se přistupovalo individuálně, dbalo se na udržení sociálních vazeb a podporu osobní aktivity.

Charitní ošetřovatelská služba. Hlavní myšlenkou Charitní ošetřovatelské služby bylo poskytnout nemocnému člověku komplexní zdravotní péči v jeho vlastním domácím prostředí. Zahrnovala odborné služby, které poskytovaly kvalifikované registrované zdravotní sestry ve spolupráci s ošetřujícím lékařem. Rozsah poskytované péče byl určen aktuálním zdravotním stavem klienta a na základě indikace lékaře.

Mobilní hospic Pokojný přístav sídlil rovněž na Kylešovské ulici a poskytoval v domácnosti klienta paliativní léčbu nemocným v terminálním stádiu. Jejím cílem bylo zmírnit nežádoucí příznaky nemoci, především nesnesitelnou bolest, a zamezit pocitu osamění, protože pacient trávil poslední etapu života v kruhu svých blízkých. Péči poskytovaly kvalifikované sestry, v týmu byl rovněž onkolog a v případě potřeby kněz.

Wellness centrum v Jaktarži na ulici Přemyslovců. Wellness centrum bylo jedním z chráněných pracovišť Charity Opava. Nabízelo možnost vyvážit prostřednictvím masáží a koupelí účinky negativních vlivů způsobených návalem práce či napětím v soukromém životě. Wellness centrum mělo dvě pracoviště, kde pracovali zdravotní nevidomí a slabozrací maséři. Veškeré procedury byly prováděny na vysoké profesionální úrovni.

Naděje – středisko krizové pomoci se nacházelo také na Kylešovské ulici v Opavě. Hlavním cílem střediska bylo pomáhat všem lidem, kteří se nacházeli v náročných životních situacích či krizích a nebyli schopni je bez cizí pomoci odvrátit, překonat či změnit. Pomoc poskytovalo především formou krizové a individuálně zaměřené intervence, základního sociálního poradenství a prostoru pro ventilaci obtíží. Pomáhalo však i při vyřizování běžných záležitostí a v nezbytných případech poskytovalo i hmotnou pomoc jako např. oblečení, obuv nebo potraviny.

Občanská poradna. Služby občanské poradny vyhledávali převážně sociálně slabší občané, v mnoha případech nezaměstnaní a osamocení, kteří neměli možnost svůj problém s někým řešit, neznali svá práva a neměli možnost se orientovat v měnící se legislativě. Posláním střediska bylo poskytovat rady, informace a pomoc všem, kteří se na ně obrátili. Občanské poradenství bylo založeno na principech bezplatnosti, diskrétnosti, nestrannosti a nezávislosti.

Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlaštovičkách fungoval od roku 1996 a poskytoval služby chráněného bydlení a sociální rehabilitace. Cílovou skupinou byli dospělí těžce zrakově nebo lehce mentálně postižení lidé z celé České republiky, jejichž životní ambice vedly k nezávislosti na cizí pomoci a kteří chtějí žít běžným životem, svobodně se pohybovat, dále se vzdělávat, mít radost z práce, samostatně bydlet a aktivně trávit svůj volný čas.

Chráněné a podporované bydlení pro duševně nemocné (sídlo na Kylešovské 10). Středisko poskytovalo služby chráněného bydlení a podpory v bydlení dospělým

psychicky nemocným lidem, a to v důstojných podmínkách a při zachování jejich osobních svobod. Pracovníci střediska provázeli klienty při hledání a zajišťování základních potřeb pro stabilizaci jejich života nejen po návratu z ústavního léčení nebo při odchodu z chráněného bydlení. Snažili se zamezit izolovanosti nemocných a nabízeli jim mnoho příležitostí, jak aktivně trávit den.

Mraveneček (sídlil na Neumannově ulici). Denní stacionář Mraveneček byl zařízením pro děti a mládež s mentálním a kombinovaným postižením ve věku od tří do šestadvaceti let. Poskytoval individuální péči a snažil se naplnit životní potenciál těchto osob. Zároveň poskytoval rodinám prostor pro oddych a načerpání sil. Péče o každé dítě se řídila individuálním výchovně vzdělávacím plánem. Součástí služeb byla rehabilitační a základní ošetrovatelská péče. Důraz byl kladen na úzkou spolupráci s rodinou.

Mateřské centrum Neškola (Masarykova 39) – volnočasové zařízení, které působilo v Opavě a v Kravařích. Protože se maminky na mateřské dovolené cítily trochu izolovaně, nabízelo jim pomoc při zapojování se do dění ve společnosti. Mohly přijít i s dětmi a společně s ostatními maminkami si vyměňovat své zkušenosti, povídat si, mohly se věnovat tvořivým činnostem nebo absolvovat kurzy angličtiny a různé přednášky. O děti bylo zatím postaráno. Neškola nabízela rovněž hlídání dětí a pořádala příležitostné akce.

Sociálně terapeutická dílna Radost v Jaktarži poskytovala ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností z důvodu mentálního postižení či duševního onemocnění, a to ve věku od 18 do 64 let. V Radosti se klientům dostávalo dlouhodobé podpory při zdokonalování pracovních návyků a dovedností. Upevňovali si zde rovněž základní školní dovednosti, trénovali paměť a věnovali se socioterapeutickým aktivitám. Významným faktorem bylo, že zde klienti navazovali přátelství s vrstevníky.

Chráněné dílny sv. Josefa zaměstnávaly klienty s tělesným a smyslovým postižením a jejich kombinacemi, ti pak pracovali v šicí, keramické a kompletační dílně. Kromě vlastního výrobního programu nabízely chráněné dílny ruční práci firmám. Chráněné dílny sv. Josefa zajišťovaly i provoz obchodu, v němž se prodávaly vlastní výrobky a nabízelo kopírování, kroužkování, laminování a drobné opravy oděvů.

Chráněná technická dílna ve Velkých Hošticích zaměstnávala hlavně lidi se zdravotním postižením, nízkým vzděláním a ve věku nad 50 let. Svým programem byla

převážně orientována na zpracování klasických i nebezpečných odpadů, zejména na elektroodpad. Dílna prováděla profesionální skartaci papíru, jejímž produktem byly papírové brikety vhodné k topení.

Projekty Charity Opava byly financovány z více zdrojů, jedním z nich byly i příspěvky z rozpočtu statutárního města Opavy. To podpořilo provoz charitních projektů částkou ve výši necelých 6 milionů korun. Největším podílem dotací ve výši 2 mil. Kč přispělo na provoz chráněných dílen a na provoz stacionáře Mraveneček pro děti s kombinovanými vadami ve výši 730 tis. Kč. Částkou 700 tis. Kč zafinancovalo poskytnuté výkony pečovatelské služby.

Každoroční **Tříkrálová sbírka** vynesla částku 874 tis. Kč. Tyto finanční prostředky byly použity na financování provozu služeb Charitní ošetrovatelské služby, Charitní pečovatelské služby, Charitní hospicové péče, Denního stacionáře pro seniory, na nákup automobilu pro Charitní pečovatelskou službu a stavební úpravy v Domově Cyrila a Metoděje ve Vlastovičkách. Příjem ostatních sbírek činil 87 tis. Kč.¹⁷⁷

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem

Krizové a kontaktní centrum Pod slunečníkem (KKC) sídlilo na Hradecké ulici v Opavě a své služby poskytovalo v roce 2011 již sedmnáctým rokem. Mělo dvě organizační složky: Kontaktní centrum a Krizové centrum. Náplň jejich činnosti popíšeme níže.

Posláním **Kontaktního centra** (KC) bylo nabízet a poskytovat v opavském regionu ambulantní a terénní sociální služby, jimiž usiluje o snižování rizik u osob ohrožených návykovým chováním. Spektrum nabízených sociálních služeb směřovalo k aktivizaci a postupné motivaci ke změně (sebe)destruktivního životního stylu a postupnému přijetí obecně platných společenských norem a závazků, důležitých pro znovuzapojení se do běžného života. Služby odrážely respekt k celistvosti člověka v jeho bio-psycho-sociálně-spirituálních potřebách. Poslání zařízení je naplňováno postupnými cíli, které vycházejí z individuální práce s jednotlivými uživateli služby. Jednotlivé cíle vždy reagují na konkrétní situaci uživatele služby a jejich naplněním dochází k posunu

¹⁷⁷ Výroční zpráva Charity Opava za rok 2011.

uživatelé v řešení problému, který byl jím formulován v individuálním plánu. Naplňování cílů není časově omezeno a pomalý postup uživatele či jeho aktuální neschopnost naplnit (jím) stanovený cíl není důvodem k stigmatizaci či ukončení kontraktu ze strany pracovníků. Naplňování cílů směřuje ke snižování rizik spojených se zneužíváním návykových látek a zlepšení kvality života uživatelů služeb po stránce psychické, zdravotní i sociální. Hlavním cílem je zlepšení kvality života klientů, umožňující jejich smysluplné znovuzapojení do společnosti.

Do cílové skupiny Kontaktního centra spadali klienti od 15 let, a to problémoví uživatelé nealkoholových drog (takoví, kteří užívali drogy dlouhodobě pravidelně či intravenózně, nebyli motivováni k abstinenci a neakceptovali jinou, účinnější formu léčebné péče). Dále sem patřili příležitostní uživatelé nealkoholových drog a experimentátoři a také abstinující uživatelé, rodiče a blízcí výše uvedených a studenti, odborná a laická veřejnost.

Pracovníci centra poskytovali těmto klientům výměnu injekčního materiálu, distribuci zdravotnického materiálu (dezinfekce, sterilní voda, filtry, tampony, kyselina askorbová), distribuce kondomů, základní zdravotní ošetření, hygienický servis (sprcha, praní prádla), informační servis, JOB servis pomoc při hledání práce, orientaci na trhu práce a sestavování životopisů, potravinový servis, testy formou odběru krve na zjištění hepatitid a viru HIV, poradenství, krizové intervence, motivační trénink, asistenční službu (pomoc při jednání s úřady) či zprostředkování kontaktů na další instituce.

Kontaktní centrum mělo v roce 2011 celkem 159 klientů (z toho 140 injekčních uživatelů drog, z toho 133 mužů, jejich průměrný věk byl 28 let). Bylo s nimi uskutečněno 2 750 kontaktů a z toho bylo prvních kontaktů 43.

Program **Krizového centra** byl určen jednak klientům s problematikou závislostí (uživatelé nealkoholových drog motivovaní k léčbě, klienti s nařízenou ochrannou léčbou protitoxikomanickou, klienti s problémy v oblasti patologického hraní či alkoholu), jednak lidem v psychosociální krizi, lidem v náročných životních situacích i lidem s psychosomatickými, neurotickými a osobnostními potížemi. Tyto služby využilo v roce 2011 celkem 91 klientů (z nich 20 s problematiku závislostí), celkově bylo registrováno s těmito klienty 365 kontaktů a z toho bylo prvních kontaktů 49.¹⁷⁸

¹⁷⁸ Výroční zpráva Krizového a kontaktního centra Pod slunečником.

ŠKOLSTVÍ

Kapitola pojednává o oceněných učitelích, žácích a dále je rozdělena na jednotlivé vzdělávací stupně: mateřské, základní, střední a vysoké školy.

Učitel roku (ZŠ a MŠ)

Opavská radnice ocenila šestnáct pedagogů z opavských základních a mateřských škol, kteří patřili v loňském roce k nejúspěšnějším nebo mají dlouhodobě výborné výsledky. Ocenění převzali v březnu při příležitosti Dne učitelů v Městském domě kultury Petra Bezruče.

Vladimíra Žurková (MŠ Edvarda Beneše) – pracovala ve škole 29 let. Kromě jiného vedla kroužek výtvarné výchovy a úspěšně prezentovala výrobky dětí. Ocenění získala mimo jiné za aktivitu při přípravě, zajištění a průběhu akcí, které mateřská škola pořádá pro děti a rodiče.

Světlana Šťastná (MŠ Sluníčko, Krnovská) – její pedagogická praxe dosáhla 21 let a podle ředitelky dlouhodobě dosahovala nadprůměrných výsledků. Již několik let se věnovala organizaci výstavy Rozkvetlá zahrada v mateřské škole, vydávání školního časopisu a vedla kroužek keramiky. Do své práce přinášela výraznou pedagogickou tvořivost a nápaditost.

Dagmar Ullmannová (MŠ křesťanská, Mnišská) – byla aktivní organizátorkou všech charitativních akcí školy, jako výtvarník se velkou měrou podílela na přípravě vánočních a velikonočních výstav pro širokou veřejnost. Spoluvytvářela metodické materiály o tradicích na Opavsku.

Zdeňka Rutová (MŠ 17. listopadu) – v mateřské škole působila od roku 1982. Pracovala ve třídě, do které docházely děti s respiračním oslabením, a její snahou bylo nadstandardními aktivitami jejich obtíže zmírnit. Aktivně se podílela na estetizaci prostředí mateřské školy, mimo jiné vedla kroužek výtvarný a pracovní.

Hana Šišmová (ZŠ a MŠ Malé Hoštice) – podle vedení školy byla otevřená inovativním metodám práce, které úspěšně zaváděla do své výuky. Přicházela

s novými nápady a také netradičními řešeními. Mimo jiné pracovala jako asistentka dyslektických dětí.

Radmila Tomanová (ZŠ Boženy Němcové) – bezmála 25 let pracovala jako vychovatelka školní družiny a kromě toho vyučovala výtvarnou výchovu. Vedla oblíbený keramický kroužek a dlouhodobě organizovala hlavní projekty školy před Vánoce a Velikonocemi, které do školy vždy přilákaly spoustu rodičů s dětmi na společné dílny a besídku.

Jana Lhotská (ZŠ Edvarda Beneše) – ve škole pracovala od roku 1996. Připravovala žáky, kteří se účastnili soutěží v českém jazyce nebo ve výtvarné výchově. Podílela se na výzdobě školy, která byla z velké části jejím dílem. Vytvářela pro školu grafické návrhy na pochvaly, pamětní listy, vánoční a novoroční přání.

Martin Vojáček (ZŠ Englišova) – na školu nastoupil v roce 2003 a už po třech letech byl jmenován zástupcem ředitele. Na ocenění byl nominován například za práci v Asociaci školních sportovních klubů, za práci na úspěšných projektech, díky kterým získala škola dotace z Evropské unie, či za přínos školy v oblasti informačních technologií.

Marcela Králová (ZŠ Opava-Kylešovice) – v kylešovické škole působila 31 let. Léta vykonávala funkci výchovného poradce pro nižší stupeň, její práce spočívala především v začleňování žáků s poruchami učení a chování a ve vypracovávání plánů šitých jim na míru. Jako dyslektická asistentka 15 let vedla nápravu dětí s vývojovými poruchami učení.

Věra Malcherová (ZŠ Mařádkova) – od roku 2004 působila v ZŠ Mařádkova jako zástupkyně ředitele. Zajišťovala přípravu žáků k matematickým a přírodovědným soutěžím, její žáci dosahovali pravidelných výrazných úspěchů v krajských kolech soutěže ZOO Ostrava.

Miroslava Machovská (ZŠ Ilji Hurníka, Ochranova) – nejmladší oceněná pedagožka působila ve škole od roku 2007. Pod jejím vedením dosahovali žáci velmi kvalitních výsledků nejen v povinných předmětech, úspěšně pracovala se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Věnovala se jim i po vyučování a dařilo se jí žáky plně integrovat. Mimo jiné vedla školní pěvecký sbor Sluníčko.

Dáša Žurková (ZŠ Otická) – patřila k nejlepším učitelům ZŠ Otická. Svým přístupem a důsledností přispěla ke zkvalitnění výuky anglického jazyka na škole a smysluplnosti práce předmětové komise cizích jazyků. Věnovala čas i přípravě žáků na olympiády v předmětech, které vyučovala, a tyto soutěže na škole spoluorganizovala.

Naděžda Zouvalová (ZŠ T. G. Masaryka, Riegrova) – vyučovala žáky v dyslektické třídě a dlouhodobě se věnovala dětem s vývojovými poruchami učení. Její trpělivý přístup a empatii oceňovali nejen žáci, ale i jejich rodiče či zákonní zástupci. Obohatila svou činnost o techniky práce se zaměřením na vzájemnou komunikaci s využitím hudební tvorby.

Daniela Kurečková (MŠ a ZŠ Šrámkova) – dovedla školní týmy k 1. místu v republikovém finále O nejlepší pohybovou skladbu v roce 2009 či k 1. místu v krajském kole školní sportovní soutěže O nejlepší pohybovou skladbu v prvních dvou kategoriích. Kromě toho byla také autorkou choreografie skladby Návštěvníci pro celorepublikový Sokolský slet, pro který navrhla oblečení a náčiní.

Marta Niesnerová (ZŠ Vrchní) – podle vedení školy patřila k oporám sboru. Vyučovala na 1. stupni předměty ve své třídě a anglický jazyk. Vedení oceňovalo zejména její vztah k dětem, které dovedla nadchnout, a to, že se po celou dobu kariéry vzdělává. Ocenění bylo poděkováním za její celoživotní svědomitou práci.

Zdeňka Ondrášková (ZŠ Vrchní) – ve škole působila jako ředitelka. Prosazovala u žáků aktivní a tvořivou činnost s co nejmenším zasahováním do jejich osobnostního vývoje. Cílem pro ni bylo vytvořit u dětí touhu vzdělávat se, zapojit se do kolektivu, ale přitom respektovala, aby zůstaly samy sebou. Výsledky její práce svědčily o tom, že se jí naplňování tohoto cíle dařilo. Vyznamenání při příležitosti Dne učitelů bylo oceněním a poděkováním za její celoživotní úspěšnou pedagogickou práci.¹⁷⁹

Žák roku

Radnice v roce 2011 také ocenila nejlepší žáky roku, kteří měli mimořádné studijní výsledky, dařilo se jim na vědomostních soutěžích nebo si vedli dobře ve sportovních disciplínách. Ředitelé opavských základních škol a magistrátní odbor školství vybrali

¹⁷⁹ Hláska 4/2011, str. 14-15

desítku školáků. Slavnostní předání cen proběhlo v polovině února v zasedací síni městské rady.

Kristýna Musilová (ZŠ Boženy Němcové) – si získala nominaci díky úspěchům napříč několika obory. Zkušenosti s grafikou, malováním a prezentačními dovednostmi jí pomohly na Festivalu žakovských a studentských multimediálních projektů a webových prezentací 2010, kde zvítězila s projektem Opava – město pro život, či na soutěži Prezentace 2010, kde s projektem Saudská Arábie skončila třetí. Jako moderátorka se zúčastnila unikátního projektu Bojovníci proti totalitě pohledem dětí, pracovala v redakční radě školního časopisu a byla také členkou školního volejbalového družstva, které na turnaji Opavské vánočky skončilo druhé.

Sandra Mikolášová (ZŠ Edvarda Beneše) – doménou této žákyně 9. ročníku byly cizí jazyky, patřila mezi premianty školy a vedla si dobře i v dalších učebních předmětech. Pravidelně se účastnila jazykových olympiád. Přímo ze slavnostního předávání cen pro nejlepší žáky utíkala na okresní kolo olympiády v německém jazyce, kde obsadila 3. místo. Stejnou příčku obsadila na prosincové konverzační soutěži, kterou každoročně pořádá Gymnázium ve Šternberku.

Adam Weicht (ZŠ Englišova) – od září 2010 už student gymnázia si na základní škole vedl výborně hned v několika vědomostních olympiádách najednou. Byl úspěšný v českém jazyce, chemii, zeměpise, ve výtvarné výchově, ale hlavně v matematice a přírodopise, kde dosahoval výborných výsledků v okresních i krajských kolech. Škola přitom nebyla jeho alfou i omegou: hrál také na kytaru v rockové kapele, byl instruktorem v turistickém oddíle. Jak už bývá na Englišce zvykem, prosadil se i na sportovním poli a mezi jeho největší úspěchy patřilo druhé místo na mistrovství republiky v běhu na 3 000 metrů.

Václav Borýsek (ZŠ Kylešovice) – chodil do deváté třídy s rozšířenou výukou informatiky. Nejvíce se zajímal o zeměpis a matematiku. V mezinárodní matematické soutěži Matmar 2010 získal 3. místo. V zeměpisné olympiádě skončil v okresním kole druhý a v krajském čtvrtý, v okresním kole Pythagoriády mu patřilo stříbro. Třikrát se úspěšně účastnil týmové soutěže Eurorébus, kde v krajských kolech získal jednou 4. místo a dvakrát 1. místo. Mezi jeho zájmy patřil především badminton, který hrál závodně.

Eva Masná (ZŠ Mařádkova) – již řadu let reprezentovala školu tato žačka deváté třídy na sportovních a vědomostních soutěžích. Byla například oceněna jako nejlepší reprezentantka školy v Lize sportů, dvakrát získala 4. místo ve finále přírodovědné soutěže Velká cena ZOO Ostrava, 4. místo v soutěži Mladý zdravotník, pracovala na dvouletém projektu věnovaném výuce anglického jazyka Brána jazyků a umístila se na 1. místě v kategorii pro 8. a 9. ročník. Její vášní byl tanec a už tři roky tančila v největší opavské taneční škole Dance4life. Jako instruktorka vedla mladší děti a jako členka soutěžního týmu například vybojovala dvě stříbra na mistrovství Moravy v diskotancích.

Natálie Janýšková (ZŠ Ochranova – Ili Hurníka) – byla další žačkou, která se držela zásad kalokagathie. Kromě školních olympiád se v roce 2009 zúčastnila republikové soutěže Tomáš Garrigue Masaryk – život, dílo a odkaz pro současnost a skončila na 4. místě. Natálie chodila na výtvarný obor opavské ZUŠ a na mezinárodní výtvarné soutěži, která se konala v roce 2007 v Polsku, získala 1. místo. V roce 2010 se zúčastnila 9. ročníku festivalu v Katovicích a získala opět 1. místo. Čtyři roky byla členkou opavského Sokola a mezi její atletické úspěchy patřilo 1. místo ve sprintu na 60 m v soutěži „Nejrychlejší Opavák“, 2. místo v atletickém čtyřboji krajského finále a 3. místo ve skoku dalekém v republikovém finále čtyřboje.

Jakub Motýčka (ZŠ Otická) – o kapitána většiny školních sportovních výběrů, který v tomto roce přecházel na střední školu, se na přelomu roku přetahovala prestižní sportovní gymnázia. Hrál fotbal, florbal, basketbal, plážový volejbal, má rád atletiku. Byl například kapitánem krajského výběru žáků a na prestižním turnaji krajských družstev (Memoriálu Richarda Myslíka) dotáhl své družstvo ke 3. místu v republice. Byl členem fotbalového okresního výběru i členem vítězného týmu v závodě branné všestrannosti. Nejvíce se ale věnoval volejbalu – o jeho sportovní výkonnosti svědčilo, že hrál v družstvu juniorů VK Opava se spoluhráči, kteří byli o čtyři roky starší.

Karolína Chřibková (ZŠ Riegrova – T. G. Masaryka) – klavíristka, stepačka, pravidelná účastnice školních olympiád v českém či anglickém jazyce. Školu reprezentovala na řadě sportovních soutěží. K jejím největším úspěchům patřilo 7. místo v republikovém kole dějepisné soutěže Historiáda. Kromě toho se zapojila do řady humanitárních aktivit, jako bylo např. Hnutí na vlastních nohou či adopce afrického chlapce na dálku. Nejvíce mimoškolního času věnovala stepu. Tančila v opavském souboru PULS, se kterým postoupila až na mistrovství Evropy.

Petr Hendrych (ZŠ Šrámkova) – drobný osmák si poradil se SCIO testy z českého jazyka, které sloužily ke srovnání úrovně škol v rámci republiky, jako druhý nejlepší v kraji. Jako ostatní se účastnil školních olympiád, nejvíce ale vynikal v psaní desetihmatovou metodou na počítači. Je natolik zručný písař, že byl nominován v roce 2011 na mistrovství světa v psaní v Paříži. Dařilo se mu i na sportovním poli. Podobně jako většina jeho příbuzných hrál kuželky. Byl držitelem Poháru mladých nadějí a v roce 2010 byl ve své kategorii vyhlášen jako Talent roku.

Kateřina Seidlová (ZŠ Vrchní) – všestranná účastnice řady soutěží a vědomostních olympiád se mohla pochlubit například prvním místem v celostátním kole literárně-historické soutěže Komenský a my, kde skvěle reprezentovala nejenom školu, ale i město Opavu. Kromě toho obsadila 2. místo v okresním kole olympiády anglického jazyka a dvakrát se umístila na 1. místě v konverzační soutěži v anglickém jazyce ve Šternberku. Cizím jazykům se věnovala i po škole a například získala cambridgeský certifikát s vyznamenáním.¹⁸⁰

Mateřské školy

V květnu se konaly **zápisy do mateřských škol**, kde byly přijímány děti od tří let, přednostně pak ty v posledním roce před zahájením povinné školní docházky a s trvalým bydlištěm na území Opavy. Do opavských školek bylo přijato **celkem 596 dětí**. Školky v centru Opavy byly plně vytižené, školky v okrajových částech jako Suché Lazce, Vávrovce či Milostovice měly i po zápisech volná místa.¹⁸¹

MŠ Havlíčkova v rámci projektu Minigrant Veolia vybuodovala **rehabilitační venkovní chodník** pro handicapované a pořídila tři kovová pískoviště, takzvané pískovničky. Chodník sloužil k masáži bodů na bosých ploskách nohou. Pískovničky byly na kolečkách a sloužily handicapovaným dětem, kterým byla tato činnost odepřena pro jejich nemoc.¹⁸²

Slavnostním přestřihnutím pásky byla ve čtvrtek 22. září otevřena **nová třída Mateřské školy v Komárově**. Její vybudování z prázdných nevyužívaných prostor umožnila finanční dotace dvou subjektů – statutárního města Opavy a společnosti

¹⁸⁰ Hláska 3/2011, str. 14-15

¹⁸¹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/materskych-skol-je-pry-zatim-stale-dostatek.html

¹⁸² http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/kaminky-jsou-super-rika-maly-krystof20110907.html

Teva Czech Industries, s.r.o. Otevření nové třídy zpřístupnilo předškolní vzdělávání dalším šestnácti dětem, celková kapacita tak dosáhla šedesát pět míst. Také v MŠ 17. listopadu v Kylešovicích začala počátkem září fungovat zcela nová třída, která vznikla v prostorách bývalé, již nevyužívané školní jídelny. Škola tak navýšila svou kapacitu o celkem třicet šest dětí.¹⁸³

MŠ Neumannova, Mostní a Sadová navázaly v rámci evropského projektu **spolupráci s polskou MŠ v Ratiboři a se slovenskou MŠ v Rakové**. Cílem bylo seznámit děti s kulturou a krajinou našich sousedů, mimo jiné například formou výměnných pobytů. Mateřským školám se podařilo na celou spolupráci získat dotaci z projektu Partnerství škol Comenius ve výši 17 tisíc eur.¹⁸⁴

Základní školy

V lednu pořádala většina opavských ZŠ **zápisy do prvních tříd** a některé také Dny otevřených dveří, kdy se veřejnost mohla přijít podívat do vyučování, prohlédnout si budovy škol nebo zažít sportovní a zábavné aktivity. Další ZŠ pak pořádaly Dny otevřených dveří v prosinci.¹⁸⁵ Opava disponovala v roce 2011 celkem deseti základními školami pro první až devátý ročník a čtyřmi školami pro první až pátý ročník v městských částech Komárov, Malé Hoštice, Suché Lazce a Vávrovice. Do prvních tříd opavských škol se přihlásilo celkem **496 dětí** a z nich nejvíc do ZŠ Vrchní (70) a nejméně (30) do ZŠ Otická. Celková kapacita všech čtrnácti ZŠ byla 7 750 dětí a využívalo ji v roce 2011 celkem **4 640 žáků**. Nejvíc (554) měla v Opavě sportovní ZŠ Englišova s kapacitou 850 žáků a nejméně ZŠ Šrámkova (338) s kapacitou 800 žáků.¹⁸⁶

ZŠ Otická nevyhověla velkému zájmu rodičů a dětí a otevřela kvůli svým kapacitám **jen jednu první třídu**. Mnoho zájemců o studium tak bylo odmítnuto. Škola je mezi rodiči dlouhodobě oblíbená, nabízí rozšířenou výuku přírodovědných a matematických předmětů.¹⁸⁷

¹⁸³ Hláska 10/2011, str. 28

¹⁸⁴ Tamtéž

¹⁸⁵ Hláska 1/2011, str. 6

¹⁸⁶ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/prihlasenych-prvnaku-letos-neubylo-slucovani-ci-ru.html

¹⁸⁷ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/rodice-nocovali-pred-skolou-aby-tam-mohli-zapsat-s.html

Město Opava, Středisko volného času, Slezské divadlo, Opavská kulturní organizace a Městská policie pořádaly pro nejmenší školáky v pondělí 12. září **Vítání prvňáčků**. Na Horním náměstí byly připraveny hry a soutěže, děti poté zhlédly představení O nezbedné kometě v loutkovém divadle nebo pohádku Mach a Šebestová ve Slezském divadle.¹⁸⁸

Město připravilo pro žáky a žákyně opavských základních škol sportovní akce s názvem **Opavské Vánočky**. Jednalo se o sérii sportovních turnajů ve vybraných disciplínách – starší děvčata se utkala ve volejbale, mladší děvčata ve vybíjené, starší chlapci pak v basketbale, ti mladší ve florbale.¹⁸⁹

Celkem 9 zahrad při mateřských školách a 11 sportovišť při základních školách se ponechalo **otevřených pro veřejnost** o víkendech a prázdninách na základě velkého zájmu veřejnosti.¹⁹⁰

V březnu 2011 zakončilo sedmnáct pedagogů ZŠ a SŠ roční **Specializační studium koordinátorů EVVO** (ekologické výchovy, vzdělávání a osvěty), které probíhalo pod záštitou statutárního města Opavy. Účastníci studia po celý rok čerpali informace z obecné ekologie, environmentalistiky, didaktiky EVVO. Třináct účastníků bude dále působit v Opavě na svých školách jako koordinátoři EVVO, schopní vykonávat specializační činnosti v oblasti environmentální výchovy dle Metodického pokynu MŠMT.¹⁹¹

Hlavní investiční akcí v oblasti školství bylo v roce 2011 kompletní zateplení ZŠ Šrámkova. Jednalo se o zateplení fasády a výměnu oken ve všech objektech školy, které probíhaly od května do října tohoto roku. Akce byla spolufinancována z fondů Evropské unie, protože se městu podařilo získat dotaci ve výši 17,5 milionu Kč, která pokrývá zhruba 50 % předpokládaných nákladů (cca 33,9 milionu Kč). Dále byla realizována rekonstrukce střechy tělocvičny ZŠ Boženy Němcové, která stála cca 3 miliony Kč.¹⁹²

Byl ukončen **projekt Otvíráme bránu jazyků**, na kterém dva roky pracovali tvůrci učebních materiálů z deseti ZŠ v Opavě. Vznikly sbírky aktivit pro výuku angličtiny, které byly distribuovány do všech opavských základních škol. V květnu se vybraní žáci

¹⁸⁸ Hláska 9/2011, str. 9, Hláska 10/2011, str. 28

¹⁸⁹ Hláska 12/2011, str. 29

¹⁹⁰ Hláska 6/2011, str. 28

¹⁹¹ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=42966>

¹⁹² Hláska 6/2011, str. 11

zapojených ZŠ zúčastnili zájezdu do Velké Británie a své zážitky zpracovali do krátkého filmu. Zároveň byly v červnu završeny dvouleté kurzy angličtiny pro pedagogické pracovníky na ZŠ B. Němcové. Celkové náklady projektu byly téměř 3,7 milionu korun.¹⁹³

Téměř 120 nejlepších mladých sportovců z celého Opavska se zúčastnilo slavnostního vyhlášení **výsledků Ligy sportu ZŠ**. Vítězný pohár pro nejlepší školu z rukou primátora Zdeňka Jiráskova převzali zástupci ZŠ Englišova. Ta porazila druhou ZŠ Opava-Kylešovice, třetí ZŠ Vrchní a čtvrtou ZŠ E. Beneše. Tato čtveřice pak za sebou s velkým bodovým odstupem nechala zbylých 43 soutěžních škol. Pozici nejlepší mimoopavské školy obhájila ZŠ Kravaře. Liga sportu základních škol probíhá pod hlavičkou Asociace školních sportovních klubů. Do projektu se letos zapojilo na 10 tisíc mladých sportovců ve 36 soutěžích, které se konaly v 10 různých druzích sportu.¹⁹⁴

ZŠ Opava-Vávrovce získala v květnu 2011 **titul Ekoškola**, který převzal její ředitel a delegace dětí v Praze z rukou ministra životního prostředí. Titul uděluje Sdružení Tereza na dobu dvou let nejlepším školám, které jsou zapojeny v mezinárodním programu Ekoškola, v rámci kterého se žáci učí o environmentálních tématech a zároveň sami usilují o minimalizaci a třídění odpadů, úspory energie či vody a zlepšení životního prostředí školy a jejího okolí.¹⁹⁵

Opavská radnice vyhlásila **konkurz na ředitele ZŠ Vrchní a ZŠ Mařádkova**, neboť oba dosavadní šéfové těchto vzdělávacích zařízení odešli do důchodu. Novými řediteli se po výběrových řízeních stali Mgr. Roman Podzemný (ZŠ Vrchní) a Mgr. Michal Vitásek (ZŠ Mařádkova).¹⁹⁶

ZŠ Vrchní pořádala v polovině března **soutěž v anglickém jazyce Funny English**, na kterou přijely pětičlenné týmy ze čtrnácti škol z celého Opavska. Znalosti cizího jazyka čtvrtáků a pátáků byly srovnatelné a odstupy mezi týmy byly minimální. Vítězi se stali žáci ze ZŠ Boženy Němcové.¹⁹⁷ Dále realizovala ZŠ Vrchní celý rok mezinárodní projekt Comenius na téma **zdravého životního stylu** s pedagogy a žáky z Maďarska,

¹⁹³ Hláska 2/2011, str. 8

¹⁹⁴ Hláska 12/2011, str. 32

¹⁹⁵ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=44735>

¹⁹⁶ Hláska 2/2011, str. 8

¹⁹⁷ Hláska 4/2011, str. 9

Polska, Turecka, Walesu. V lednu proběhlo setkání zapojených škol v polské Ratiboři.¹⁹⁸

Ve školním roce 2011/2012 byl na ZŠ Mařádkova zřízen **přípravný ročník** pro děti s odkladem povinné školní docházky nebo děti v posledním roce předškolního vzdělávání. Tento ročník také fungoval na ZŠ Šrámkova.¹⁹⁹

ZŠ pro tělesně postižené na Dostojevského ulici společně se ZŠ Englišova pořádaly v květnu největší akci pro handicapované děti ze škol v Moravskoslezském kraji – **9. ročník olympiády pro tělesně postižené** za účasti rekordních 133 žáků ze 14 škol a občanských sdružení. Soutěžící si vedle pěkných cen odvezli i nezapomenutelné zážitky a všem, kteří zhlédli sportovní zápolení, dokázali, že mají kolikrát i větší chuť do soutěží než děti bez handicapu.²⁰⁰

Při ZŠ Englišova vznikl **Klub nadaných dětí Mensa**, za cíl si vytkl nabízet zvědavým dětem, které mají zájem o intelektové činnosti, nadstandardní rozvoj. Mensa ČR provedla test inteligence u zájemců z opavských škol a na základě výsledků testování byla dětem z prvního stupně základních škol s IQ vyšším než 120 nabídnuta účast v Klubu. Klub se scházel jedenkrát za dva týdny, náplní schůzek byly exkurze, hry jako založení středověkého města, zapojení jednoduchých elektrických obvodů, společné bádání s debrujáry, jednoduché pokusy v chemické laboratoři, návštěva hvězdárny a řada dalších aktivit.²⁰¹ Pro velký zájem došlo na podzim k otevření druhého klubu. V listopadu navštívily kluby radnici a setkaly se s náměstkem primátora Danielem Žídkem. Při besedě se děti ptaly na nejrůznější otázky, mluvilo se o dětských hřištích, městské policii, dopravě ve městě i o budoucích velkých projektech města. Po besedě se děti vydaly na radniční věž, kde mohly využít slunečného počasí a prohlédnout si tak Opavu i okolí.²⁰²

ZŠ Englišova oslavila v pátek 3. června **50. výročí založení školy**. Při této příležitosti uspořádala setkání téměř 150 současných či bývalých zaměstnanců v prostorách školy a také akademii ve Slezském divadle, kde se na pódiu vystříдалo téměř 350 účinkujících. Během téměř dvouhodinového vystoupení si mohli diváci vychutnat na dvacet tanečních, pěveckých a divadelních čísel. Po přestávce bylo vyhlášeno a odměněno sedmdesát žáků školy, kteří se v letošním roce umístili na medailových

¹⁹⁸ Hláska 2/2011, str. 6

¹⁹⁹ Tamtéž, str. 8

²⁰⁰ Hláska 6/2011, str. 29

²⁰¹ Hláska 3/2011, str. 9

²⁰² Hláska 12/2011, str. 4-5

pozicích v celostátních jazykových, vědomostních, dovednostních a sportovních soutěžích.²⁰³

Žák 8. třídy ZŠ Englišova Martin Sobotka vybojoval **2. místo v celostátním kole konverzační soutěže v německém jazyce**, které se konalo v dubnu v Praze. Jeho úspěch byl o to cennější, že na vítěze celého klání ztratil pouhopouhý bod.²⁰⁴

ZŠ Englišova získala v červnu v Domažlicích 20. jubilejní vítězství v absolutním pořadí **v atletické soutěži Pohár Rozhlasu**. V konkurenci nejlepších 32 družstev se škola jako jediné podařilo postoupit ve všech čtyřech kategoriích. V pořadí družstev získali první místo jak starší žáci, tak mladší, starší žákyně byly stříbrné.²⁰⁵

Žáci 4. a 5. tříd ZŠ Englišova a ZŠ Otická zabodovali v **krajské soutěži ZOO Ostrava**, která proběhla začátkem října na téma „S hlavou v oblacích“. Dvoukolová soutěž prověřila přírodovědné znalosti více než 500 dětí ze 73 družstev celého kraje.²⁰⁶

Na ZŠ TGM probíhal **evropský projekt „Zaostřeno na přírodu“**, který se týkal nekonzumního pohledu na svět a podpory ekologických znalostí. Učitelé ZŠ TGM a ZŠ a MŠ v Oticích vytvořili 25 dvouhodinových ekoprogramů, které umožnily žákům od prvních do devátých ročníků seznámit se prožitkovou formou s nejrůznějšími ekosystémy a s působením člověka na ně. Díky dvěma novým multimediálním učebním financovaným z projektu mohly děti navštívit deštný prales, jeskyni, mohly stvořit i zničit celou planetu nebo zkusit získat suroviny z vytěžených nerostů. Poznaly život v jiných částech světa, seznámily se s problémy získávání energie i ukládání odpadů a v neposlední řadě absolvovaly čtyři týdenní ekopobyty na Šumavě, v Beskydech a v podhůří Jeseníků.²⁰⁷

Linoryt Natálie Hradilíkové z opavské ZŠ TGM uspěl v **soutěži Životodárná voda – „Our Children on Water“**. Soutěž vyhlásila Česká společnost chemická a Royal Society of Chemistry pod záštitou UNESCO. Děti do 15 let z Evropy a Afriky měly za úkol výtvarně vyjádřit svůj vztah k vodě. Soutěžní linoryt Natálie Hradilíkové mezinárodní komise vybrala mezi pět nejlepších prací z České republiky. Linoryt se tak stal součástí putovní výstavy, která postupně zavítá do osmi zemí na dvou kontinentech. Po Velké

²⁰³ Hláska 3/2011, str. 9

²⁰⁴ Hláska 2/2011, str. 8

²⁰⁵ Hláska 7-8/2011, str. 29

²⁰⁶ Hláska 11/2011, str. 8-9

²⁰⁷ Hláska 3/2011, str. 9

Británii a České republice jsou to Německo, Itálie, Španělsko, Keňa, Etiopie a nakonec Jihoafrická republika.²⁰⁸

ZŠ TGM přišla se zajímavým nápadem, jak podporovat samostatnost, kreativitu a organizační schopnosti svých žáků. Vypsala pro ně tzv. **dětské granty**. Vedení nabídlo žákům možnost realizovat v předem vymezených oblastech jejich vlastní projekty s tím, že ty nejpovedenější získají i určitou finanční dotaci. S velmi povedeným nápadem přišli žáci 9. B – jejich třídní amatérský soubor sehrál dvakrát v loutkovém divadle představení Divadla Járy Cimrmana Dlouhý, Široký a Krátkozraký, a to v mírně netradičním pojetí. Výtěžek z představení putoval dětskému oddělení Slezské nemocnice.²⁰⁹

O rok bylo odloženo **otevření Montessori školy v Opavě**, která měla být otevřena původně v roce 2011, a to vzhledem k náročnosti, související s metodickou a didaktickou přípravou výuky metodou Marie Montessori. Tři pedagogické pracovnice školy ukončily vzdělávací kurz na Montessori pedagogiku až v říjnu. Zastupitelé schválili odložení na lednovém zasedání.²¹⁰ Občanské sdružení Montessori Opava alespoň otevřelo **Klub Montessori Předškolák I.**, který byl určený dětem, které chtěly nastoupit v září 2012 do 1. třídy Montessori ZŠ.²¹¹

Žákyně 9. třídy ZŠ Boženy Němcové Kristýna Musilová se zúčastnila 19. ročníku **literární soutěže Společnosti přátel USA** (SPUSA 2011). Tato soutěž umožňuje studentům angličtiny v České republice a na Slovensku kreativně se vyjádřit v anglickém jazyce a zároveň se v něm zdokonalit. Kristýna se umístila ve své kategorii na 3. místě s básní GLOBE a byla pozvána k předání ceny přímo do sídla Jeho Excelence pana Eisena, velvyslance USA.²¹²

ZŠ Havlíčkova uspořádala v červnu 16. ročník **Sportovních her zřakově postižené mládeže**. K našim sportovcům se připojili také hosté z Polska a ze Slovenska. V pěti dnech se zřakově postižené děti utkávaly v atletických a plaveckých soutěžích a věnovaly se speciálním sportům pro zřakově postižené, tj. goalballu a showdownu.²¹³

²⁰⁸ Hláska 11/2011, str. 8

²⁰⁹ Hláska 5/2011, str. 8

²¹⁰ Hláska 2/2011, str. 8

²¹¹ Hláska 7-8/2011, str. 11

²¹² Tamtéž, str. 10-11

²¹³ Tamtéž, str. 28

ZŠ Malé Hoštice se zapojila do **Dopravní soutěže mladých cyklistů** pod záštitou organizace Besip. Družstvo ve složení Eliška Armlichová, Alena Grygarčíková, Daniel Pospěch a Štěpán Trčka, vyzbrojené teoretickými i praktickými znalostmi z oblasti pravidel provozu na pozemních komunikacích, v jízdě zručnosti, ale i v zásadách poskytování první pomoci, se na konci května zúčastnilo krajského finále Moravskoslezského kraje ve Frenštátě pod Radhoštěm, odkud si přivezlo 3. místo v kategorii mladších žáků.

Žáci ZŠ Šrámkova slavili úspěch na **mistrovství světa ve zpracování textů na PC** v Paříži. Budoucí deváťák Petr Hendrych svým výkonem v korektuře textu suverénně přesvědčil, že 1. příčka na světě mu zaslouženě patří, během desíti minut stihl na celkem sedmi stranách textu provést 196 korektur. O dva roky mladší Klára Odehnalová získala v třicetiminutovém opise textu 9. místo ve velmi silné konkurenci a to i přesto, že ve své kategorii byla vůbec nejmladší. Za minutu dokázala napsat 400,5 úhzu. Město Opava přispělo na cestu obou školáků a jejich učitelky třicetitisícovou dotací a po příjezdu je přijala na radnici náměstkyně primátora.²¹⁴

Pěvecký sbor Domino při ZŠ Iliji Hurníka získal na **sborové olympiádě World Choir Championship** v rakouském Grazu v konkurenci 115 sborů ze 40 zemí světa jednu zlatou a jednu stříbrnou medaili. Porazil tak například výběrový rozhlasový sbor z Číny, chlapecký sbor z Ruska nebo děti ze sborové školy z Estonska.²¹⁵

Základní umělecké školy

V Opavě působily v roce 2011 dvě ZUŠ, a to **výtvarně zaměřená ZUŠ Solná a hudebně zaměřená ZUŠ Václava Kálíka**. Na ZUŠ Solná studovalo ke konci roku 2011 celkem 450 žáků, z toho nově jich bylo přijato 80.²¹⁶ ZUŠ Václava Kálíka nabízela obory hudební, literárně-dramatické a taneční. Působilo zde 52 pedagogických pracovníků a studovalo zde 1 117 žáků, nově bylo přijato 198 žáků.²¹⁷

Pěvecký sbor Jeřábinka ze ZUŠ Václava Kálíka pozval do Opavy **německý pěvecký sbor** Schaumburger Märchensänger se sbormistrem Sašou Davidovičem z Hudební školy v Bückeburgu. Sbory spolupracují již sedm let. Ve dnech návštěvy Opavy 20.–

²¹⁴ Hláska 9/2011, str. 9

²¹⁵ Hláska 10/2011, str. 5

²¹⁶ Výroční zpráva ZUŠ Solná za rok 2011/2012

²¹⁷ Výroční zpráva ZUŠ Václava Kálíka za rok 2011/2012

25. října uskutečnil německý sbor společně s Jeřábinkou dva koncerty. První se konal v rámci Mezinárodního festivalu duchovní hudby, druhý v Minoritu, kde sbor zazpíval skladby světových mistrů a některé německé lidové písně.²¹⁸

Střední školy a vyšší odborné školy

V Opavě fungovala v roce 2011 dvě gymnázia, sedm veřejných středních škol, jedna konzervatoř, jedno střední odborné učiliště, dvě soukromé střední školy a dvě vyšší odborné školy působící jako přidružené ke středním školám. Dohromady to bylo **13 institucí středoškolského vzdělávání**.

V listopadu proběhla celostátní přehlídka středoškolských sborů **Opava cantat**. Nabídl možnost soutěže ve třech obsazeních (sbory smíšené, dívčí a mužské) a nesoutěžního volného vystoupení. Závěrečný koncert s vyhlášením výsledků se konal v koncertním sále zámku v Hradci nad Moravicí.²¹⁹

Mendelovo gymnázium

Ve školním roce 2010/2011 nabízelo gymnázium studium v osmiletém a čtyřletém oboru. Ve 23 třídách zde studovalo 696 žáků. V roce 2011 bylo přijato do dalšího ročníku 120 studentů, z toho tři třídy čtyřletého gymnázia a jedna třída osmiletého.²²⁰

Gymnázium připravilo také **večerní školu pro veřejnost** od 6 do 106 let. V jejím rámci probíhaly v letním a zimní semestru dvanáctitýdenní kurzy matematiky a počítačové praxe, přírodních věd, společenských věd (historie Opavy či komunikační dovednosti), kultury a literatury a také zdraví.²²¹

Studentka Tereza Hrablíková jako první opavská studentka získala v ceremoniálu vysílaném Českou televizí **prestižní titul Česká hlavička**, a to na základě její práce k tématu kyberšikany. Podařilo se jí provést široký průzkum mezi sto padesáti školáky, sepsat úspěšnou práci upozorňující na rizika šikany ve virtuálním prostředí, na

²¹⁸ Hláska 11/2011, str. 7

²¹⁹ Tamtéž, str. 20 - 21

²²⁰ Výroční zpráva školy

²²¹ Hláska 3/2011, str. 9

sociálních sítích či prostřednictvím SMS, chodila také po školách s preventivním programem a v přednáškách nabízela praktický návod, jak se kyberšikaně bránit.²²²

Škola pořádala v lednu **7. školní přírodovědnou konferenci** v aule Slezské univerzity, kde vystoupilo deset studentů, kteří dosáhli ve fyzice, matematice, biologii a dalších přírodovědných disciplínách výborných nebo velmi dobrých výsledků. Konference se zúčastnili i zástupci Slezské univerzity a zástupci městského odboru školství.²²³

Gymnázium zorganizovalo již potřetí **výměnný pobyt studentů katolického Gymnázia FANB z Monackého knížectví**. Vedení města Opavy přijalo studenty v pátek 1. dubna na opavské radnici. Gymnázium FANB je prestižní škola, na které tradičně studují děti monacké královské rodiny. V doprovodu českých studentů francouzštiny se studenti z Monaka podívali také do Prahy, polské Osvětimi a Krakova. Ve Slezském divadle zhlédli operu Titus a pobavili se také na jazzovém koncertě s následnou diskotékou v Obecním domě v Klubu Art. Velmi se jim líbil styl vyučování na gymnáziu, který porovnávali s výukou v Monaku, moc jim také chutnala česká kuchyně. Také studenti opavského gymnázia již třikrát navštívili Monako, kde se mimo jiné zdokonalovali právě ve francouzštině.²²⁴

Slezské gymnázium

Ve školním roce 2010/2011 nabízela škola čtyřletý obor, ve kterém studovalo 467 studentů. Do prvního ročníku bylo nově přijato 90 uchazečů ve třech třídách.²²⁵

Gymnázium získalo možnost udílení populárních **certifikátů z anglického jazyka** – First Certificate in English (FCE) a o něco náročnější Certificate in Advanced English (CAE). Dříve bylo nutno za získáním těchto certifikátů dojíždět do Ostravy nebo Olomouce. Jazykové zkoušky s mezinárodní platností mohli na Slezském gymnáziu složit jak studenti, tak zájemci z řad široké veřejnosti.²²⁶

Slezské gymnázium mělo v tomto roce **nejlepší francouzštinářku v republice**. Na konci dubna se v Praze konalo celorepublikové kolo soutěže ve francouzském jazyce,

²²² Hláska 2/2011, str. 14 a 15

²²³ Tamtéž, str. 8

²²⁴ Hláska 5/2011, str. 8

²²⁵ Výroční zpráva školy

²²⁶ Hláska 12/2011, str. 8

kterého se zúčastnila i studentka 2. ročníku Slezského gymnázia Michaela Firleyová, a stejně jako na krajské úrovni i zde doslova převálcovala konkurenci a zvítězila.

Gymnázium začalo realizovat **projekt Culture Change** s polskou školou v Rydułtowech, zaměřený na kulturní poznávání obou národů, umělecké a sportovní aktivity. Dvacet studentů Slezského gymnázia a stejný počet z Rydułtow se poprvé setkalo a navázalo kontakty na výjezdu do oblasti Ustrone v Polsku. Zde studenti poznali a zdokumentovali krásu tohoto regionu a také mj. navštívili lanové centrum a aquapark ve Wisle.²²⁷

Gymnázium pořádalo v Obecním domě **cyklus středních přednášek**. Zazněly zde zážitky z cest po Izraeli, Oceánii, Novém Zélandu, Malajsii, Číně či Austrálii. Dalšími tématy byly například skialpinismus, přednáška o Evropské organizaci pro jaderný výzkum CERN, povídání s vynikajícími mladými sportovci i přednáška primátora Opavy o historickém vývoji Slezska, Opavska a samotného města Opavy.²²⁸

V pátek 14. října proběhlo již podesáté na Krajském úřadě Moravskoslezského kraje slavnostní vyhlášení **nejúspěšnějších žáků a školních týmů středních škol v Moravskoslezském kraji**. Mezi oceněnými žáky byl také student Slezského gymnázia v Opavě Jan Kostera. Záběr jeho aktivit je velmi široký. Vynikajících výsledků dosahoval především v angličtině, kde byl každoročním vítězem překladatelské soutěže. Své umění předvedl dokonale v loňském školním roce, kdy zvítězil v olympiádě v anglickém jazyce nejen v kole okresním a krajském, ale také celostátním, a stal se tak „nejlepším angličtinářem“ v republice. K jeho dalším zájmům patří hudba, především hra na klavír a kompozice, o čemž již mnohokrát přesvědčil své posluchače nejen při školních vystoupeních, ale také při vystoupeních pro veřejnost. Byl rovněž členem gymnaziálního divadelního souboru Bez názvu a účastnil se s ním několika přehlídek a festivalů, např. celostátní přehlídky studentské tvořivosti Náchodská Prima sezona, kde získal ocenění za herecký výkon v inscenaci Klášterní tajemství.²²⁹

²²⁷ Hláska 12/2011, str. 8

²²⁸ Hláska 5/2011, str. 8-9

²²⁹ Hláska 11/2011, str. 8

Masarykova střední škola zemědělská a VOŠ

Ve školním roce 2010/2011 nabízela škola ke studiu čtyřleté maturitní obory Agropodnikání, Chemik operátor, Ochrana přírody a prostředí a Přírodovědné lyceum, tříleté učební obory Zahradník, Zemědělec – farmář, dvouletý nadstavbový obor Podnikání a v rámci VOŠ tříletý obor Regionální politika zemědělství a venkova.²³⁰

Škola pořádala tradiční akci **Advent na zemědělské škole**. Ke zhlédnutí byla výstava betlémů, výroba adventních věnců, zdobení baněk a perníčků, výroba svíček, ohňová show, ohňostroj či vánoční zvyky a tradice. Návštěvníky čekaly soutěže, jízda v kočáře, živý betlém a prodejní výrobky z výstavy. V rámci doprovodného programu vystoupily děti ze základních škol, mažoretky, pěvecké sbory a cimbálovka.²³¹

Škola realizovala společně s organizací Natura grant v Programu celoživotního učení Leonarda da Vinci s názvem **Agropuzzle, zaměřený na získávání zkušeností v různých oblastech podnikání v zemědělství**. Do projektu byli zapojeni studenti a pedagogové z Polska, Řecka, Francie a Slovenska a vznikly v něm podnikatelské záměry v oblasti agropodnikání a agroturistiky s ohledem na charakter jednotlivých zeměpisných oblastí. Účastníci vytvořili pracovní listy s odbornou terminologií zaměřené na všech pět destinací, které našly další využití při výuce cizích jazyků a při přípravě na odbornou profilovou část státních maturit. Opavští studenti viděli např. permakulturní zahradu v Hajnalovom mlyně na Slovensku a výrobu bylinných extraktů v bio kvalitě v Levoči, ale vypravili se také do Řecka a Francie. Zahraniční studenti pak strávili den v Jeseníkách, navštívili ZD Kružberk, ZD Jakartovice a Arboretum v Novém Dvoře, prohlédli si památky Unesco v Kroměříži a Olomouci a prošli si blízké území Natura 2000 – Hněvošický háj a kozí farmu ve Štítině. V rámci řemeslných dílen se seznámili také s řezbářstvím, zdobením velikonočních vajec, velikonoční vazbou a technikou zdobení perníčků.²³²

Střední škola hotelnictví a služeb a VOŠ

Ve školním roce 2010/2011 škola nabízela tříleté učební obory Cukrář, Kuchař-číšník, Kadeřník, Pekař, Řezník-uzenář, Výrobce potravin, Prodavač a Krejčí. Absolventi těchto oborů mohli dále pokračovat ve dvouletém nadstavbovém studiu Podnikání. Dále škola nabízela čtyřleté maturitní obory Hotelnictví a Cestovní ruch, dva obory

²³⁰ Výroční zpráva školy

²³¹ Hláska 11/2011, str. 20

²³² Hláska 5/2011, str. 8

vyššího odborného vzdělávání Rozvoj a řízení regionální turistiky a Řízení hotelového provozu (v denní i dálkové formě) a tříletý bakalářský obor Hotelnictví.²³³

Rada Moravskoslezského kraje rozhodla o **sloučení Střední školy Husova a VOŠ a Hotelové školy Opava** z důvodu klesajícího počtu žáků. Školy proti tomuto záměru protestovaly sepsáním petice se čtyřmi tisíci podpisy.²³⁴

10. března se ve škole uskutečnil **Den otevřených dveří**, kde si zájemci mohli prohlédnout např. nově zřízené Gastrostudio a získat informace o programu, možnostech a formách studia jak na vyšší odborné škole, tak také na Obchodně-podnikatelské fakultě Slezské univerzity. Připravena byla také ukázka barmanských dovedností studentů spojená s ochutnávkou míchaných nápojů a výrobků studené kuchyně.²³⁵

Tým studentů maturitního ročníku školy získal čtená ocenění na **soutěži Gastrofestival Ostrava 2011**. Soutěžilo se v čepování a servisu piva a praktických i teoretických znalostech kolem tohoto nápoje. První místo a zlatý pohár získala Denisa Unruhová, stříbrný byl Daniel Novák a bronzový stupínek obsadil Šimon Vlosinský.²³⁶

Střední škola na Husově ulici uspěla v **soutěži Prodavač roku 2011**, která se konala v Ústí nad Labem. Druhé místo v republice obsadila studentka Žaneta Škývarová, která ovládá zbožíznalství, ekonomiku, obchodní provoz, obchodní počty, propagaci, cizí jazyky a znalosti o Evropské unii i jejích požadavcích, stejně jako určování vzorků zboží, aranžování výstavy, operace na kontrolní pokladně, odhad váhy i balení zboží.²³⁷

Církevní konzervatoř Opava

Konzervatoř ve školním roce 2010/2011 poskytovala denní i kombinované studium oboru Hudba s podobory klavír, cembalo, akordeon, hra na varhany, hra na dechové nástroje, hra na strunné nástroje, řízení sboru, sólový zpěv, skladba a dirigování.

²³³ Výroční zpráva školy

²³⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/hotelovka-a-husovka-splynou-navzdory-petici.html

²³⁵ Hláska 3/2011, str. 9

²³⁶ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/stupne-vitezu-obsadili-opavsti-studenti20111202.html

²³⁷ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/v-opave-se-uci-druha-nejlepsi-prodavacka20110502.html

Všechny obory bylo možno studovat formou čtyřletého maturitního studia nebo šestiletého vyššího odborného studia zakončeného absolutoriem.²³⁸

Studentky konzervatoře v triu flétna-housle-klavír se zúčastnily 18. ročníku **interpretační soutěže K. Ditters a hudební klasicismus** ve Vidnavě. Na soutěž se pečlivě připravovaly po dobu tří měsíců pod vedením svých oborových pedagožek a umístily se nakonec na 2. místě. Další studentka Hana Zechová se zúčastnila **Literární soutěže Hanuše Jelínka** v Příbrami a umístila se na prvním místě v kategorii Poezie 20–23 let.²³⁹

Střední průmyslová škola stavební

Ve školním roce 2010–2011 studovalo na škole celkem 381 studentů, a to v 15 třídách v oborech Geodézie, Technické lyceum a Stavebnictví, kde v posledně jmenovaném byly realizovány podobory Pozemní stavitelství, Stavební obnova, Pozemní stavitelství a konstrukce a Pozemní stavitelství a architektura.²⁴⁰

Studenti Střední průmyslové školy stavební změřili své síly na **krajském a národním kole soutěže Středoškolská odborná činnost** a vedli si nejlépe ze všech středních škol v kraji. V oboru Stavebnictví zvítězil student Jan Mihalco se svou prací Planetárium, kde velmi pečlivě a nápaditě řešil provoz planetária na principu hvězdné soustavy planet. Druhá se v této kategorii umístila dvojice studentů Martin Klanica a Martin Richtár s urbanistickou studií Náměstí obce Bolatice, ve které na základě konkrétního zadání obce Bolatice zpracovávali svůj návrh. V kategorii Strojírenství se umístil na 1. místě Radim Rygel s prací Zametací stroj, za kterou získal také Zvláštní ocenění rektora Technické univerzity v Ostravě za mimořádnou soutěžní práci v oboru Technické vědy. V této kategorii žáci opavské stavebky obsadili i místo druhé, a to ve dvojici Nikola Kuželová a David Král se svým návrhem Motokáry. Filip Pavlíček zvítězil v kategorii Tvorba učebních pomůcek, kde soutěžil s pomůckou Dřevěné krovky, jejíž názornost a výborné zpracování přesvědčily porotu. Nelze v žádném případě opomenout také krásnou práci Karla Majkúta, který se zapojil do soutěže v oboru Geologie a podrobně zpracoval problematiku vzniku, historie i současného stavu Wondruškových lomů, které se nachází ve zdejší regionu. V červnu se konalo republikové kolo, ve kterém Jan Mihalco se svým Planetáriem získal opět první místo.

²³⁸ Výroční zpráva školy

²³⁹ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/velke-uspechy-ze-soutezi-oslavily-studentky-cirkev.html

²⁴⁰ Výroční zpráva školy

Výborně si vedl i Tomáš Bolf, který zvítězil v celostátním kole soutěže firmy Xella se svým prováděcím projektem rodinného domu.

Střední škola technická

Škola ve školním roce 2010/2011 ke studiu nabízela tříleté učební obory Elektrikář – silnoproud, Nástrojař, Obráběč kovů, Obráběcí práce, Zámečnické práce ve stavebnictví, Stravovací a ubytovací služby, Strojírenské práce – Zámečnické práce, Strojírenské práce – Obráběcí práce, Strojní mechanik, Šití oděvů. Dále pak čtyřleté maturitní obory Mechanik seřizovač, Management strojírenství a obor Podnikání realizován jako dvouletý či tříletý nadstavbový obor v denní či dálkové formě. Na škole studovalo celkem 750 žáků, do nového školního roku nastoupilo v roce 2011 celkem 202 žáků, z toho 90 žáků do nadstavbového studia.²⁴¹

Student Marek Šumník zvítězil v celostátní **soutěži v programování CNC obráběcích strojů**, která se uskutečnila v Brně. Soutěže v programování ve třech různých systémech se zúčastnilo 155 žáků z 32 středních škol. Konala se pod záštitou ministra průmyslu a obchodu a s podporou významných firem i Technického týdeníku.²⁴²

Obchodní akademie a Střední odborná škola logistická

Ve školním roce 2010/2011 studovalo na škole celkem 521 žáků v oborech Obchodní akademie, Ekonomické lyceum, Informatika v ekonomice. Od září 2011 pak přibýly obory Logistické a finanční služby a Provoz a ekonomika dopravy.²⁴³ Rada Moravskoslezského kraje totiž rozhodla v červnu o **sloučení Obchodní akademie a Střední odborné školy logistické** na Olomoucké ulici z důvodu poklesu počtu žáků škol. Budova na Olomoucké ulici bude využita k jiným účelům a učebny poštovní školy se přestěhovaly do budovy na ulici Hany Kvapilové.²⁴⁴

Tým Střední odborné školy (ještě před sloučením škol) logistické uspěl v soutěži **Mladý speditér** v konkurenci dalších osmi poštovních škol a získal třídenní zájezd od Hamburku.²⁴⁵

²⁴¹ Výroční zpráva školy

²⁴² http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/student-byl-po-zasluzce-oceneny20111112.html

²⁴³ Výroční zpráva Obchodní akademie

²⁴⁴ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/budou-slouceny-dalsi-dve-stredni-skoly20111205.html

²⁴⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/opavska-skola-vychovava-kvalitni-postaky-20110609.html

Regionální rada Moravskoslezsko v rámci Regionálního operačního programu (ROP) Moravskoslezsko podpořila částkou 4,62 milionu Kč realizaci projektu „**Digitální škola – ICT všem**“. V rámci projektu došlo jednak k modernizaci učeben novým vybavením ICT (interaktivní tabule, PC, wi-fi, Cisco), ale také ke stavebním úpravám a vzniku nové počítačové učebny. Nové notebookové učebny umožnily studentům oboru Informační technologie získávat vědomosti a dovednosti moderními pedagogickými metodami. K slavnostnímu zahájení výuky v modernizovaných učebnách došlo na konci dubna.²⁴⁶

Žáci třetího ročníku školy se zúčastnili v květnu v Brně regionálního kola **soutěže o nejlepší studentskou společnost Junior Achievement**, a to se svou studentskou společností AROMATIC, a postoupili do národního finále do Prahy, kde již nezískali ocenění, ale i tak dobře reprezentovali Opavu.²⁴⁷

Střední škola průmyslová a umělecká

Škola ve školním roce 2010/2011 nabízela obory Strojírenství se zaměřením na výpočetní techniku, Informační technologie se zaměřením na počítačové sítě a programování, Grafický design, Průmyslový design a Tvorba hraček a herních předmětů.²⁴⁸

Pro žáky 7. a 8. tříd uspořádala škola **soutěž Stavím, stavíš, stavíme**, kde se utkalo dvaadvacet tříčlenných týmů ve stavbě stavebnice Merkur. Úkolem každého týmu bylo postavit z merkuru ve stanoveném čase dva modely přesně podle zadání.²⁴⁹

Kristýna Paulíková, studentka čtvrtého ročníku na oboru propagační grafika při Střední umělecko-průmyslové škole, získala **první místo v soutěži Sazka pro studenty středních uměleckých škol** s grafickým nebo výtvarným zaměřením. Soupeřilo se o nejlepší grafický návrh stíracího losu okamžité loterie a také dalších propagačních materiálů. Mladá umělkyně si prvním místem vybojovala kromě finanční odměny pro sebe i pro školu také cenu v podobě desetidenní stáže v Paříži.²⁵⁰

²⁴⁶ Hláska 5/2011, str. 8-9

²⁴⁷ Hláska 7-8/2011, str. 11

²⁴⁸ Výroční zpráva školy

²⁴⁹ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/soutezili-ve-staveni-merkuru20110621.html

²⁵⁰ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/studentka-umelecke-prumyslovky-privezla-vynikajici.html

Střední zdravotnická škola

Ve školním roce 2010/2011 nabízela škola čtyřleté maturitní obory Zdravotnické lyceum, Zdravotnický asistent a tříletý obor Ošetřovatel.²⁵¹

Soukromá obchodní akademie Opava, s. r. o.

Škola poskytovala ve školním roce 2010/2011 vzdělávání v denní, dálkové a distanční podobě. V denním studiu bylo možno studovat čtyřleté maturitní obory Ekonomika a podnikání, sekce Management obchodního podnikání a Podnikání v oborech wellness a lázeňství a Obchodní akademie. V dálkové a distanční formě nadstavbový tříletý obor Podnikání a výše zmíněné čtyřleté obory.²⁵²

Soukromá střední škola podnikatelská, s. r. o.

Ve školním roce 2010/2011 škola nabízela obory jako Podnikání (i dálkově), Multimediální a reklamní tvorba, Žurnalistika, Cestovní ruch a průvodcovství, Obchodní zástupce, Ekonom-účetní a Veřejná správa (i dálkově).

Střední odborné učiliště stavební

Ve školním roce 2010/2011 škola vyučovala tříleté učební obory Elektrikář, Truhlář, Instalatér, Klempíř, Klempíř – stavební výroba, Tesař, Zedník, Pokrývač a čtyřleté maturitní obory Operátor dřevařské a nábytkářské výroby, Mechanik instalatérských a elektrotechnických zařízení.²⁵³

Slezská univerzita

Na podzim 2011 studovalo na Slezské univerzitě celkem **8 501 studentů** v bakalářských, magisterských a doktorských programech, a to na Fakultě filozoficko-přírodovědecké v Opavě, Fakultě veřejných politik v Opavě, v Matematickém ústavu v Opavě a na Fakultě obchodně-podnikatelské v Karviné. Z toho bylo **1 768 studentů nad 30 let**, většinou zapsaných v kombinovaném studiu. Ke studiu bylo v roce 2011 nabízeno 60 akreditovaných studijních programů. Na univerzitě působilo

²⁵¹ Výroční zpráva školy

²⁵² Výroční zpráva a web školy

²⁵³ Výroční zpráva školy

290 akademických pracovníků (přepočteno na celé úvazky, fyzický počet pracovníků byl vyšší, mnoho z nich mělo částečné úvazky). Univerzita dále nabízela 124 kurzů **celoživotního vzdělávání**, do nichž bylo zapsáno 3 038 studentů. Do svého druhého funkčního období byl jmenován **rektor Slezské univerzity** doc. PhDr. Rudolf Žáček.²⁵⁴

Slezská univerzita slavila v roce 2011 **20. výročí svého založení**. K této příležitosti uspořádala řadu mezinárodních konferencí, výstav, veřejných akcí či setkání významných absolventů.²⁵⁵ Po Praze, Brnu, Ostravě a Plzni se navíc Opava stala v pořadí teprve pátým naším městem, v němž se 3. října v Domě umění konalo **celostátní zahájení akademického roku**. Připravovaná reforma vysokého školství se jako červená nit táhla programem. O věcném záměru zákona o vysokých školách při oficiálním zasedání v hlavní lodi kostela sv. Václava postupně hovořili předseda vlády Petr Nečas, ministr školství, mládeže a tělovýchovy Josef Dobeš, předseda České konference rektorů Václav Hampl, předseda Rady vysokých škol Vladimír Haasz i předseda její studentské komory Miroslav Jašurek. Rektory našich i zahraničních vysokých škol, pedagogy, studenty a pamětníky počátků univerzity v Opavě i v Karvině na závěr pozdravil Komorní pěvecký sbor Slezské univerzity vedený Vladimírou Vašinkovou, oceněný na nedávném festivalu „Evropa a její písně“ v Barceloně zlatou medailí.²⁵⁶

V dubnu proběhl na Slezské univerzitě **Africký týden**, který připravilo Studentské politologické fórum, o. s. Na programu byly přednášky z politologie, historie, etnografie, mezinárodních vztahů a archeologie vztahující se k africkému kontinentu, ale také workshopy, filmy, výstavy, cestopisné přednášky a besedy s lidmi, kteří v Africe působili.²⁵⁷

Na přelomu května a června proběhla na Slezské univerzitě třídní **mezinárodní konference Asociace univerzit třetího věku**. Konference se kromě zástupců vysokých škol z České republiky zúčastnili také významní hosté z Maďarska, Polska a Slovenska, kteří se aktivně zabývají vzděláváním seniorů. Účastníci navštívili opavskou radnici, kde je přivítala první náměstkyně primátora Pavla Brady, poté se vydali na prohlídku Opavy. Univerzita třetího věku tak oslavila 15 let svého fungování v Opavě. Ve školním roce 2010/2011 ji navštěvovalo více než 450 studentů, kteří se

²⁵⁴ Výroční zpráva o činnosti Slezské univerzity za rok 2011

²⁵⁵ <http://www.slu.cz/slu/cz/20-let-su>

²⁵⁶ Hláska 11/2011, str. 8

²⁵⁷ Hláska 4/2011, str. 9

učili informatice, cizím jazykům, pohybovým či výtvarným aktivitám, historii, literatuře, psychologii či etice.²⁵⁸

Ústav ošetřovatelství Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě uspořádal **Den prevence**. Zájemci si mohli nechat změřit krevní tlak, body mass index a hladinu krevního cukru a také bylo připraveno několik videoprojekcí se zdravotnickou tematikou (prevence inkontinence, prevence Alzheimerovy choroby apod.).²⁵⁹

Různé

Stipendium v roční výši až 30 tisíc korun získalo sedmnáct opavských studentů, kteří zvládali studium na vysoké škole s vynikajícím prospěchem. Stipendium bylo určeno pro studenty, kteří mají trvalé bydliště v Opavě, studují alespoň ve druhém ročníku na VŠ, mají průměr známek nižší než 1,1, je jim do 23 let (bakaláři) či do 25 let (magistři). Všech 17 studentů, kteří získali stipendium, mělo shodný průměr 1,0. Studenti studovali v oborech všeobecného lékařství, kulturní dramaturgie se zaměřením na divadlo, informačního managementu, hispanistiky, psychologie, zubního lékařství, matematické analýzy, práva, teorie, dějin dramatického umění a učitelství, a to na univerzitách v Praze, v Olomouci, v Opavě, v Ostravě, v Brně a v Hradci Králové.²⁶⁰ Stipendia studentům byla zrušena na prosincovém zasedání zastupitelstva z důvodu úspor.²⁶¹

K 60. výročí založení Loutkového divadla v Opavě byla Střediskem volného času vyhlášena **výtvarná soutěž pro mateřské a základní školy**. Hlavní cenu v soutěži s názvem Pohádka, která se mi v loutkovém divadle moc líbila v kategorii mateřských škol získala MŠ Kyjovice a v kategorii základních škol ZŠ Dolní Životice. V soutěži Loutka, kterou mám rád získaly hlavní cenu v kategorii mateřských škol MŠ Rolnička a MŠ Neumannova a v kategorii základních škol ZŠ Otická. Vyhodnocené práce byly ozdobou výstavy „Loutkové divadlo v Opavě“, která se konala v Památníku Petra Bezruče na Ostrožné ulici.²⁶²

²⁵⁸ Hláska 7-8/2011, str. 4

²⁵⁹ Hláska 11/2011, str. 4

²⁶⁰ Hláska 1/2011, str. 4

²⁶¹ Web města Opavy, <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=18825>

²⁶² Hláska 4/2011, str. 9

Počátkem dubna bylo znovu otevřeno **dětské dopravní hřiště** v Malých Hošticích. Během školního roku od dubna do října dopoledne byl provoz určen žákům základních škol a dětem mateřských škol. Odpoledne, o víkendech a v době prázdnin bylo přístupné široké veřejnosti. Provoz v době školní výuky zajistili a zorganizovali strážníci městské policie, v době, kdy bylo hřiště přístupné veřejnosti, pak správci hřiště.

V polovině července byla dokončena **dvě dětská hřiště v Městských sadech**, na která město Opava získalo 5,5 milionu korun z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko na projekty zahrnuté do integrovaného plánu rozvoje města. Dotace pokryla 85 % ceny, zbytek byl financován z městské kasy. Hřiště zahrnovala například skluzavky, dřevěné prolézací hrady nebo lanový park.²⁶³

Opavské zastupitelstvo dětí a mládeže, které působilo pod organizací Areka, předsedalo ve školním roce 2010/2011 Krajskému zastupitelstvu dětí a mládeže Moravskoslezského kraje. Předsedkyní byla Lenka Ficajová, studentka Střední zdravotnické školy, Opavu na krajských zasedáních dále zastupoval David Sommer, žák ZŠ Vrchní, a Josef Macháč, student Slezského gymnázia. Josef Macháč byl zároveň členem předsednictva Národního parlamentu dětí a mládeže. Dětské zastupitelstvo také získalo vysoké osvědčení – certifikát typu B, který uděluje Národní parlament dětí a mládeže.²⁶⁴

²⁶³ Hláska 9/2011, str. 7

²⁶⁴ Hláska 2/2011, s. 9

KULTURA

Tuto kapitolu strukturuji následovně: v první řadě jsem si všímal velkých institucí, ať už příspěvkových organizací města či jiných subjektů, a také činnosti filmového klubu či dvou významných městských festivalů Bezručova Opava a Další břehy.

Slezské divadlo

Po celý rok 2010 a v lednu a únoru 2011 probíhala v divadle **rozsáhlá rekonstrukce**, slavnostního otevření s ceremoniálem pro zvané hosty se divadlo dočkalo 17. února.

V roce 2011 byl ředitelem divadla **Jindřich Pasker**.

Během ledna přišly do Slezského divadla nové tváře: výběrové řízení na post šéfa činohry vyhrál **Roman Groszmann**, kterého na opavském hereckém činoherním souboru přesvědčila hlavně jeho semknutost. Dramaturgyní činohry se stala opavská rodačka **Alžběta Matoušková** a jako externí dramaturg působil Josef Lédl.

Mnoho Opavanů jistě poznalo člena činohry a skvělého herce pana Martina Valoucha v reklamě s Chuckem Norrisem pro mobilního operátora T-Mobile. A jak se k této reklamě dostal? Tvůrci reklamy potřebovali neokoukanou, přesvědčivou tvář, která vypadá jako typický český tatínek. Při castingu je nejvíce zaujal právě Martin Valouch.

Herci a zpěváci Slezského divadla připravili publiku pro sezonu 2011 několik premiér. Jednalo se o tři představení z dílny operního souboru a čtyři hry činoherní.

Tou první, únorovou, byla opera **Samson a Dalila** francouzského skladatele Charles-Camille Saint-Saëns. Opera s námětem ze Starého zákona o izraelském lidu byla stylově uváděna ve francouzském originále. Taktovky se ujal Damiano Binetti, hru režírovala šéfka opery Jana Andělová Pletichová, kostýmy vytvořila Dana Hávová, scénu Jan Dušek a choreografie byla dílem Hany Turečkové. V roli Samsona se představili Kim Kisun nebo Michal Vojta, Dalilu zazpívala Šárka Hrbáčková nebo Ilona Kaplová. V dalších rolích se představili Bogdan Kurowski, Nikolaj Někrasov, Peter Soós nebo Václav Marek a Zdeněk Kapl. V předvečer premiéry (27. února) mohli

diváci navštívit operní večer v Klubu Art v Obecním domě.

V divadle pak byla před premiérou předána **cena Opavské Thálie** za rok 2009/2010, kterou dostali in memoriam její zakladatelé Vladimír a Alena Klazarovi. Manželé založili Opavskou Thálii v roce 2005 z vlastních zdrojů a zaštiťovala ji Matice Slezská.²⁶⁵

První činoherní premiérou, naplánovanou na 27. března, byla hudební komedie **Pytlákova schovanka aneb Šlechtný milionář**. Jednalo se o divadelní poklonu slavnému filmu Martina Friče Pytlákova schovanka, natočenému v roce 1949. Původní filmový scénář napsali R. Jaroš, J. Neuberg, M. Noháč a F. Vlček.

Hrdinka Elén se v den svých 21. narozenin dozvídá, že její otec pytlák je ve skutečnosti pouze jejím otčímem, a vydá se hledat štěstí. Cestou svým zpěvem okouzlí milionáře Reného Skalského, ale k oltáři ji nakonec dovede houslista Pavel Sedloň. Režisér Gustav Skála si scénář sám upravil pro divadelní prkna, scénu vytvořila Eva Brodská a kostýmy Roman Šolc. Ve hře zazněla původní hudba Julia Kalaše.

Hlavní role Elén Hadrboľcové byla svěřena Sabině Muchové, milionáře Reného si zahrál Jakub Stránský a houslistu Sedloň Michal Stalmach, v dalších rolích mohli diváci vidět Hanu Vaňkovou, Kamilu Srubkovou nebo Martina Táborského a Martina Valoucha. „Posuny v ději doplňují revuální baletní vstupy, které pokaždé zaujmou, ale dojem bohužel ruší nepříjemně hlasitá reprodukováná hudba. Scéna, založená na točně, nápaditě umožňuje posun děje v různých prostorech a občas slouží jako promítací plátno. Kdo hledá lehkou a nenáročnou zábavu, ten ji v tomto titulu najde,“ uvedla v recenzi Jitka Hrušková.²⁶⁶

Třetího dubna od 17 hodin proběhlo v opavském divadle natáčení koncertu písničkáře **Tomáše Kluse** a jeho hostů pro televizní pořad Pomozme dětem. Pořad s názvem Klus pro kuře natáčelo ostravské studio České televize a kromě výše jmenovaného přišli zazpívat ještě Aneta Langerová, Ewa Farna, kapela Mňága a Žďorp nebo Republic of Two.

V dubnu se neodehrála žádná premiéra, ale v rámci festivalu Další břehy mohli diváci ve Slezském divadle zhlédnout pantomimu **Postav na čaj!** v podání dvou absolventek pražské HAMU a komedii **Král zmrzlé vody** o českém hokejovém útočníku Jaromíru

²⁶⁵ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/opavska-thalie-klazarovym-in-memoriám20110301.html, publikováno 1. 3. 2011.

²⁶⁶ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/divaci-prijali-cinoherni-premieru-vlidne20110401.html, publikováno 1. 4. 2011.

Jágrovi, kterou si připravilo Městské divadlo v Kladně, Jágrově rodišti, a v titulní roli se představil David Matásek.

Tradiční večer před premiérou v Obecním domě se uskutečnil 27. dubna, tentokrát k berlínské revuální operetě **Ples v hotelu Savoy**, která měla premiéru 1. května. Autorem hudby je Paul Abraham a text napsali Alfred Grünwald a Fritz Löhner-Beda. Děj se odehrává na prosluněných plážích blízko francouzského města Nice a popisuje milostné plotky novomanželů, kteří se vracejí ze svatební cesty domů, ale ubytují se v hotelu Savoy, protože jejich sídlo se opravuje. Režirovala Linda Keprtová, choreografie se ujal Martin Tomsa, scénu vytvořil Jaroslav Záděra a kostýmy Klára Mikulecká. Hrají, zpívají a tančí Tereza Kavecká, Katarina Jorda Kramolišová, Šárka Maršálová, Zdeňka Mervová, Olga Procházková, Alexandr Vovk a Zdeněk Kapl. Spoluúčinkoval baletní soubor a herci činohry Jakub Stránský a Martin Valouch.²⁶⁷

Červen se nesl ve znamení premiéry Schillerovy hry **Úklady a láska**. Činoherní večer před premiérou se konal v Obecním domě v Sále purkmistrů. Premiéra se uskutečnila 5. června. Režie se ujal již zkušený a dlouholetý spolupracovník Slezského divadla Zdeněk Černín. Jako otec v osudově tragickém konfliktu se představila stálice opavské scény Kostas Zerdaloglu (premiér Walter) a roli syna ztvárnil Michal Stalmach (Ferdinand). Premiérova tajemníka si zahrál Martin Valouch a velkou příležitost v roli čisté a nevinné Luisy dostaly studentky Kamila Janovičová a Magdaléna Tkačíková. V menších rolích se představili Daniel Volný, Ivana Lebedová, Kamila Srubková a Emanuel Křenek. Dramaturgicky se na tomto představení světové klasiky podílel Josef Lédl a hudbu vybral David Rotter. „Ivana Lebedová jako matka má jen minimální herecký prostor. Zato Ferdinandův otec Kostas Zerdaloglu měl ten svůj široce otevřený a perfektně ho využil. Sledovat jeho krásně civilní podání, nabitě emocemi i bez doprovodných gest nebo hlasových poloh, je pro diváka pokaždé fascinující ... citově plochou postavu premiéra von Waltera má do nejmenšího detailu pod kontrolou,“ poznamenala Jitka Hrušková v recenzi.²⁶⁸

Členové operního souboru Slezského divadla vzpomenu v květnu nedožitě pětasedmdesátiny osobnosti velkého formátu, kterou dirigent a šéf souboru **Oldřich Bohuňovský** rozhodně byl. Jeho jméno vyslovovali s úctou odborníci z celého českého hudebního prostředí. Umělec byl opavskému divadlu věrný třicet let, během

²⁶⁷ pozvánka viz http://opavsky.denik.cz/kultura_region/v-operete-vystoupi-vsechny-soubory-slezskeho-divad.html, publikováno 30. 4. 2011

²⁶⁸ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/cinoherni-premiera-privedla-do-opavy-schillerovo-d.html, publikováno 9. 6. 2011.

kterých nastavil v operním souboru laťku tak vysoko, aby se vyrovnala pražské. Podařilo se mu vytvořit koncentrovaný divadelní orchestr i pěvecký ansámbl.²⁶⁹

Na neděli 19. června připravilo divadlo v Opavě pro své věrné diváky zcela ojedinělé představení – slavnou a oblíbenou operetu **Vídeňská krev**, v níž si zazpívali tři dlouholetí členové operní scény a významní jubilanti – Olga Procházková, Zdenka Mervová a Evžen Trupar.

Červen byl rovněž ve znamení představení **Duše v pohybu**, kde se na prknech, která znamenají svět, představili handicapovaní herci. Směs psychobaletu, dramaterapie a orientálního tance si získala své publikum.

Po divadelních prázdninách si Slezské divadlo připravilo pro své diváky další lahůdky. V září byla uvedena **Komedie za oponou** z pera šéfa opavské činohry Romana Groszmana, která byla napsána opavskému činohernímu souboru doslova na tělo. Diváci se stali přímými svědky toho, jak se rodí nová netradiční inscenace, a uvidí, jak se v procesu zkoušení herci proměňují v nové postavy. Každodenní problémy divadelního provozu, napjaté nervy i vypjaté emoce, tvůrčí zápal a prášky na bolesti všeho druhu, všechno, co má zůstat za oponou, se tentokrát veřejně odhalilo v celé své kráse! Postupně jsme se dostali od bolavého rána po večírku, první čtené zkoušky, první zkoušky na jevišti až k první zkoušce v kostýmech, generálce a nakonec k slavné premiéře, kde se to samými celebritami jen hemžilo. Scéna a kostýmy vycházela z rukou Sylvie Markové a dramaturgie se ujala Alžběta Matoušková. Všichni herci si zahráli sami sebe.²⁷⁰

V září hostilo Slezské divadlo rovněž svého rodáka, slavného klavíristu **Lukáše Vondráčka**, který se na opavské pódium vrátil se svým zajímavě laděným klavírním recitálem. Na prknech Slezského divadla se rovněž v září uskutečnila představení v rámci dalšího oblíbeného festivalu Bezručova Opava. Jednalo se o inscenaci Národního divadla v Brně v režii Jana Mikoláška, která byla sestavena na základě korespondence dvou mimořádných osobností českého divadla – Voskovce a Wericha. Druhou událostí festivalu byla hra na pomezí fyzického a tanečního divadla s názvem **Spettatori – Diváci** v podání mladých švýcarských umělců.

²⁶⁹ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kulturni-kalendarium-za-uplynuly-rok20120102.html, publikováno 2. 1. 2012

²⁷⁰ Recenze viz http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/premiera-nabidla-divakum-i-hercum-vecer-pozitivni.html, publikováno 23. 9. 2011

V září byly také rozdány **ceny Opavské Thálie 2010**. Díky rekonstrukci divadla bylo období, za které se hodnotí herci a zpěváci, delší o zkrácenou sezonu. Cenu si vysloužil v oblasti činohry Jakub Stránský za roli Hugo Pludka v inscenaci Zahradní slavnost Václava Havla. V opeře si Thálii vyzpívala Tereza Kavecká za nastudování role Musetty v opeře Bohéma G. Pucciniho.²⁷¹

Říjen se nesl ve znamení dvou premiér, jedna, operetní, proběhla ve Slezském divadle, druhá, komorní, v Klubu Art v Obecním domě. **Pidimuž** – tak zněl název komorní činoherní truchlohry pro čtyři herce (Kostas Zerdaloglu, Ivana Lebedová, Tereza Starostková a Jakub Stránský). Příběh o zlém trpaslíkovi, kterého zabil vlastní vztek, podle pohádky bratří Grimmů režíroval Roman Groszmann, dramaturgicky se na něm podílela Alžběta Matoušková a kostýmy připravila Sylva Marková. Hru napsal švýcarský autor Adolf Muschg.

Operetní premiéra nové sezony po divadelních prázdninách se jmenovala **Paganini**, napsal ji ke konci života Franz Lehár a věnovala se uměleckému působení slavného houslisty v italské Luce, kde mimo jiné měl milostný poměr se sestrou Napoleona. Premiéra této operety se odehrála 16. října. Třináctého listopadu se mohli diváci zúčastnit tradičního večera před premiérou ve foyeru Slezského divadla. Premiéru připravil inscenační tým v tomto složení: Jana Andělová Pletichová (režie), Jiří Horák (choreografie), Jaroslav Milfajt (scéna), Roman Šolc (kostýmy), Karel Mládek (dirigent). V hlavních zpěváckých rolích se objevili: Michal Pavel Vojta, Milan Vlček, Katarína Jorda Kramolišová, Jana Borková, Markéta Panská, Ilona Kaplová, Tereza Kavecká, Zdeněk Kapl a Juraj Nociar.

Divácky vždy velmi úspěšná byla představení hostujícího souboru – Divadla Járy Cimrmana, tentokrát se dne 31. října představili vyprodanému Slezskému divadlu se svou hrou **Švestka**, v níž se snaží herci v železniční zastávce Středopky očesat švestku.

V listopadu nastudoval činoherní soubor **Ilonu, kněžnu burgundskou**, nepřekládanější a nejhranější drama polského spisovatele Witolda Gombrowicze. Drama představovalo groteskní a satirický obraz společnosti v jednom království, kde vládne nemluvná a nepřitažlivá Ilona, která na sebe ale strhává pozornost širokého okolí. Hra v překladu a dramaturgii Josefa Lédla měla premiéru 13. listopadu. Scénu navrhla Sylva Marková, hru režírovala Tatiana Masníková, která také vytvořila kostýmy.

²⁷¹ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/opavska-thalie-byla-predana-laureatum20110921.html, publikováno 21. 9. 2011

V hlavní roli se představila mladá posila opavské scény Tereza Starostková, krále Ignáce ztvárnila stálice Martin Valouch, královnu Markétu zkušená Ivana Lebedová a prince Filipa oblíbený Daniel Volný. Do dalších rolí byli obsazeni: Jakub Stránský, Michal Stalmach, Kamila Srubková, Šárka Vykydalová, Martin Tábořský a emeritní člen činohry Emanuel Křenek. Hra ale nebyla přijata publikem, podle recenzentky Opavského a hlučínského deníku Jitky Hruškové, příliš dobře: „Kratičký vlažný potlesk při nedělní děkovačce signalizoval, že hra Opavany asi nezaujme. Jindy velmi vstřícné premiérové publikum tentokrát neroztálo, třebaže herci evidentně pracovali s maximálním nasazením. Jejich snaha neodpovídala výsledku a bude úspěch, když titul přežije všechny abonentské reprízy.“²⁷² Naopak autorka recenze z Regionu Opavsko Milena Křístková měla na hru Ivona, kněžna burgundská opačný názor: „Dramatické napětí podtrhla výborná scéna Sylvie Markové a nekonvenční kostýmy, navržené režisérkou. Ivona, kněžna burgundská rozhodně nepatří k líbivým titulům, opavské publikum však rozhodně zaujala.“²⁷³

Prosinec přinesl dvě premiéry. Jednu činoherní, komorní, v Obecním domě, která vznikla spoluprací s Opavskou kulturní organizací. Jmenovala se **Oslava** a jednalo se o hru italského dramatika Spira Scimoneho. Do role otce byl obsazen hostující František Večeřa, člen Národního divadla moravskoslezského, roli matky ztvárnila opavská Hana Vaňková a role syna připadla Michalu Stalmachovi. Režie se ujal Kostas Zerdalolu. Premiéra se odehrála 7. prosince v Klubu Art v Obecním domě v Opavě.

Druhá premiéra ve Slezském divadle patřila opernímu souboru a jednalo se o nastudování **Perníkové chaloupky** od německého skladatele Engelberta Humperdincka. Základní děj pohádky byl stejný, jak ji známe z naší literatury. Postavy skřítky Uspávače a víly Denice neboli Jitřenky obohacovaly bloudění dětí v lese stejně jako baletní vstupy – rej čarodějnic a sen s anděly. Operu připravil inscenační tým pod vedením režisérky a šéfky opery Jany Andělové Pletichové, taktovky se ujal Jozef Katrák jako host, scénu a kostýmy vymyslel Jaroslav Milfajt a choreografie byla v rukou Roberta Balogha. V roli Jeníčka vystoupily Ilona Kaplová nebo Šárka Hrbáčková, Mařenku zpívaly Tereza Kavecká nebo mladá absolventka JAMU Marta Reichlová. Další příležitost – role matky byla dána mladé studentce Vendule Stískalové Černé, alternovala ji Katarína Jorda Kramolišová. Do role otce byli obsazeni Zdeněk Kapl

²⁷² viz bulletin Slezského divadla.

²⁷³ Tamtéž

nebo Alexandr Vovk a jako Ježibaba se představila Šárka Maršalová.²⁷⁴

Po celý rok vyjížděli členové opery a činohry se svými inscenacemi na zájezdy, např. se s hrou **Úklady a láska** zúčastnili přehlídky Divadel Moravy a Slezska v Českém Těšíně. Se svým rockovým baletem **Kladivo na čarodějnice** sklidili úspěch v Košicích na Festivalu divadiel strednej Európy. Operní soubor vystoupil se **Samsonem a Dalilou** na přehlídce operních divadel, která se konala v Praze ve Stavovském divadle.

Loutkové divadlo

Budovu loutkového divadla si pronajímalo Středisko volného času od pražského Národního institutu pro další vzdělávání. Stejně pražské instituci patřily i prostory, které v budově loutkového divadla využívalo Oddělení sportu, turistiky a přírodovědy SVČ.

V divadle zkoušel a hrál kromě jiného také divadelní soubor OPAL, který v roce 2011 vyhrál regionální soutěžní přehlídku loutkářských souborů a postoupil do národní přehlídky Loutkářská Chrudim. Tam byl velmi dobře hodnocen a se svou inscenací Tři zlaté vlasy děda Vševěda se dostal mezi doporučené inscenace pro školní a výchovné akce. Zmiňme dále některé akce, které se v divadle uskutečnily.

V lednu hostilo LD první ročník festivalu nazvaného SoumArt Festu. Jeho pořadatelem bylo Divadlo vysokozdvížného Soumara. Herci tohoto souboru předvedli několik svých vlastních her jako třeba jejich snad nejslavnější komedii Hru.²⁷⁵ V dubnu si našel cestu do divadla i folkrock. Konkrétně to byla vynikající a svým způsobem už i legendární zlínská kapela AG Flek, která se v divadle objevila ve společnosti písničkářky Petry Šany Šanclové.

²⁷⁴ pozvánka viz http://opavsky.denik.cz/kultura_region/vanoce-divakum-letos-osladi-pernikova-chaloupka.html, publikováno 17. 12. 2011

²⁷⁵ Hláska 1/2011, s. 19

Opavská kulturní organizace

Opavská kulturní organizace v květnu 2011 dostala novou ředitelku – Danielu Pekárkovou, která vystudovala ČVUT a dosud působila jako předsedkyně dozorčí rady BOIS. OKO mělo v roce 2011 k dispozici prostory Obecního domu a Klubu Art. Návštěvníkům byla každý den v Obecním domě otevřena stálá expozice Cesta města s klenotnicí, v níž se konaly rovněž příležitostné výstavy, a dále zájemcům sloužila Galerie Obecního domu umístěna v posledním patře.

Klub Art

Po celý rok 2011 probíhaly v klubu koncerty, později každé úterý filmový klub.

Leden byl ve znamení divadelní smršťe, bylo možno zhlédnout celkem čtyři divadelní představení. První byla hra **Noc po rozvodu** hostujícího pražského divadla Viola s Davidem Matáskem a Klárou Pollertovou Trojanovou. S druhým představením vystoupil amatérský divadelní spolek **Propadlo**, třetí divadelní podvečer vedl člen opavské činohry **Evžen Trupar**. V pořadí čtvrtý večer byl vyhrazen Městskému divadlu Zlín s hrou **Madame Piaf** a poslední večer patřil nejmenším divákům – hrála se pohádka O zlé královně. Z lednových koncertů jmenujme Jazz for3 nebo večer věnovaný koncertu studentských kapel Slezského gymnázia.

Únor měl stejný scénář – filmový klub, divadlo, hudba a přednášky. Jmenujme alespoň **4 STREET FEST II. ALIAS DOBRÁ PERSPEKTIVA**, což byla dvoudenní přehlídka mladých hudebních uskupení dlouholetého projektu „Hudební zkušebna pro mládež“ a také křest CD kapel nízkoprahového centra pro mládež natočeného živě v Klubu Art. Měsíc březen lákal posluchače na hudební lahůdky: velké obecenstvo přišlo na koncerty **Jablkoně s Hromosvodem**, **Wohnoutu** nebo **Priessnitz**. Filmoví milovníci zhlédli čtyřdenní cyklus dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět. Konal se ve dnech 21. až 25. 3. 2011 a divákům nabídl dvaadvacet působivých snímků.

V dubnu proběhl v Opavě každoroční multižánrový festival **Další břehy**. Klub Art poskytl pro koncert rockové čtveřice s uhrančivou zpěvačkou Nil a také k oslavě patnáctého ročníku festivalu zakončená premiérovou projekcí časosběrného DVD o festivalu.

V květnu stál za zmínku muzikálový večer v podání sólistů opery Slezského divadla (28. 5. 2011). Na programu byly známé melodie ze slavných muzikálů West Side Story, My Fair Lady, Phantom of the Opera, Cats, Les Misérables a další.

V červnu se v Klubu Art uskutečnil první ročník filmového festivalu **Psychofilm 2011** – dokumentární i hrané filmy s psychiatrickou, psychologickou a sexuologickou

tematikou, doplněné o přednášky a komentáře lékařů Psychiatrické nemocnice v Opavě. Svou pozornost si zaslouží také literární večer s názvem Nadějně vyhlídky, který byl tentokrát věnován mladým regionálním básnířkám (Irena Šťastná, Marie Šťastná). Ty své knihy vydávaly u nakladatelství Perplex.

V září se v Opavě uskutečnil další kulturní svátek – festival **Bezručova Opava**, tentokrát s podtitulem Vesmíry vnitřní i vnější. V klubu Art se konaly projekce dokumentárních filmů Jana Špáty nebo přednáška opavského rodáka a celosvětově proslaveného astrologa Jiřího Grygara. Milovníci hudby si mohli přijít poslechnout 7. září koncert etnokapely Čankišou.

Říjen se nesl v rytmu hudby. 6. října pokřtila kapela Kopyto své CD, které vydala při příležitosti 20. výročí existence kapely. Vzácným hostem křtu byl i samotný primátor města Opavy prof. Zdeněk Jirásek. Čtrnáctého října uspořádala Armáda spásy charitativní večírek, jehož výtěžek byl věnován na nové komunitní centrum Armády spásy v Opavě.

V průběhu měsíce listopadu proběhly v prostorách Klubu Art tři festivaly. První 8. a 9. listopadu s názvem **Den poezie** nakladatelství Perplex. Dále se uskutečnilo 12. listopadu představení Hospodin aneb Kdopak by se Boha bál v rámci **Festivalu na cestě**, divadelní přehlídky studentských a amatérských souborů. 22. až 24. listopadu 2011 proběhla pod záštitou Jiřího Siostrzonka Přehlídka dokumentárních filmů ČT – Ostrava. Za zmínku stála také cestopisná přednáška o Brazílii Jany Chaloupkové, která v této zemi pracovala jako konzulka.

V prosinci vystoupila v Klubu Art opavská kapela Kofe-In.

Obecní dům – galerie

Galerie Obecního domu nabídla široké veřejnosti kromě stálé expozice také další zajímavé výstavy, z nichž ta nejnavštěvovanější proběhla v termínu od 10. února do 3. dubna. Jednalo se o prezentaci mladého umělce **Kryštofa Kintery** s názvem There Is No Way To Go Now. Umělec byl třikrát nominován na Cenu Jindřicha Chalupeckého a spolutvořil rozporuplnou Entropu s Davidem Černým. „Výstava Kryštofa Kintery je bezpochyby výstavní událostí letošního roku. Kintera patří k nejúspěšnějším a nejzajímavějším umělcům nejmladší generace,“ říká kulturní dramaturg opavské kulturní organizace Jan Kunze, zpěvák kapely Kofe-In.²⁷⁶

²⁷⁶ Hláska 2/2011, s. 21

Prostory Galerie dále nabídly návštěvníkům v rámci festivalu Další břehy fotografickou výstavu s prostým názvem **Voda** autorů Aleny Dvořákové a Viktora Fischera. Fotografové dosáhli dvakrát na 3. cenu v soutěži Czech Press Photo (1999, 2000) a jednou na cenu nejvyšší – Zlaté oko (rok 2001).

Květen nabídl zajímavou výstavu **Tajemná Afrika** opavského cestovatele Jiřího Blaty, která probíhala zároveň v Arboretu v Novém Dvoře. Bylo možno zhlédnout různé artefakty, především plastiky a masky z černého kontinentu, také působivé fotografie ze života afrických kmenů v povodí řeky Omo. Zároveň s výstavou probíhaly různé animační programy, workshopy (hra na africké bubny), besedy, přednášky, komentované prohlídky a soutěže pro děti.

V průběhu druhé poloviny roku 2011 mohli návštěvníci ještě zhlédnout výstavy: **Plodivá energie** Tomáše Valuška, **Mezi dvěma světy** Marka Koláře, **Navzdory pouštím** Rostislava Herrmanna.

Obecní dům – Muzejní expozice

Stálá expozice Cesta města hostila příležitostné výstavy. První výstavou byla **Městská symbolika. Pečeť, znak a vlajka**, kterou mohli návštěvníci vidět od září 2010 do ledna 2011. K nejvýznamnějším a nejstarším atributům samosprávy každého města v českých zemích patřilo již od 13. století právo užívat vlastní pečeť, ve stejné době se přidal znak a o vlajce můžeme mluvit od poloviny 19. století.

Další významnou výstavou byla ta s názvem **Zlatnické práce**. Výstava jedinečných historických předmětů, vyrobených opavskými zlatníky, představila skvosty z umělecko-historických sbírek Slezského zemského muzea. Jednalo se o předměty vytvořené pro účely církve, ale také jako exkluzivní upomínkové předměty, dary nebo trofeje. Výstavu bylo možno zhlédnout v době od 15. března do 4. července 2011.

Dům umění na Pekařské ulici

Dům umění s kostelem svatého Václava probíhal rozsáhlou rekonstrukcí a byl pro veřejnost otevřen až 25. října exkluzivní výstavou Paměť Slezska, kterou pořádalo Slezské zemské muzeum.

Slezské zemské muzeum

Všechny areály muzea, k nimž patří Historická výstavní budova, Památník Petra Bezruče, Arboretum Nový Dvůr, Památník II. světové války v Hrabyni, Srub Petra Bezruče v Ostravici a Areál československého opevnění v Darkovičkách, měly v roce 2011 106 zaměstnanců. Činnost zaměstnanců se zaměřovala jak na oblast přírodních, tak i společenských věd.

Muzeum již delší dobu vydává tři recenzovaná periodika – Časopis Slezského zemského muzea, který se skládá ze dvou sérií – série A mapující vědy přírodní a série B vědy společenské. Pokračuje se rovněž ve vydávání vědeckého Slezského sborníku.

Ve všech šesti areálech bylo možno zhlédnout celkem 23 výstav, učinilo tak 70 836 návštěvníků.

Jedna výstava byla zaměřena na výtvarné umění, jedna na fotografii, 13 na historii, čtyři na přírodu, dvě se řadily do oblasti antropologie a etnografie, jedna se zabývala všeobecným tématem.

Z důvodu celkového zvýšení efektivity digitalizace v SZM byla přijata Koncepce digitalizace sbírky SZM. Po celý rok 2011 postupovala dokumentace a digitalizace sbírky jednotným způsobem.

V roce 2011 bylo inventarizováno 178 316 jednotek sbírkových předmětů z celkového počtu 2 488 623 jednotek celé sbírky Slezského zemského muzea. Zaevidováno bylo 902 přírůstkových čísel, to je 29 403 jednotek. Jednotlivé exponáty byly získány koupí, sběrem, darem nebo jinou cestou. Dvě evidenční čísla byla také vyřazena z důvodu neupotřebitelnosti.

Zaměstnancům byly poskytovány tzv. Sickdays – dny volna při nemoci. Na druhé straně byla výrazně omezena činnost instituce kvůli nařízenému snížení mzdových prostředků o 9,2 %. Slezské zemské muzeum realizovalo řadu výzkumných projektů. Ten nejdůležitější nese název Slezsko: Paměť – identita – region. Z dalších vědeckých úspěchů je třeba zmínit výzkum historie a postavení polské menšiny v ČR, popularizované mezinárodní výstavou Katyň – paměť polského národa.

Převážná většina pracovišť opavského muzea byla během roku 2011 přestěhována do nově zrekonstruovaného Paláce Razumovských. Byla zahájena rekonstrukce Janottovy vily a provedena rekonstrukce části budovy Nádražní okruh 33B –

Muzeologického centra, centrálních laboratoří restaurátorů. Slezské zemské muzeum má ve své správě po celém Slezsku 35 objektů, převážně v Opavě, ale také ve Stěbořicích (Arboretum Nový Dvůr), na Ostravici (Srub Petra Bezruče) a výzkumnou stanicí v Domašově u Bělé pod Pradědem.

Důležitým krokem bylo propojení sbírkových databází s databázemi restaurátorů, kteří provádí při ošetřování dokumentaci zásahu. Kurátor má tak možnost při odborném zpracování využít poznatky a fotografie restaurátorského pracoviště. Naopak restaurátor při stanovování návrhu zásahu a při průzkumu má sám přístup do databází kurátorů.

Sbírky Slezského zemského muzea jsou zpřístupněny veřejnosti v tzv. badatelských dnech, které probíhají každou středu od 12 do 15.30 hodin a ve čtvrky od 8.00 do 15.30 hodin. Badatelům jsou k dispozici nově zřízené badatelny.

Jednotlivé muzejní součásti teď probereme podrobněji.

Historická výstavní budova

V roce 2011 procházela budova rozsáhlou rekonstrukcí, byla proto po celý rok pro veřejnost uzavřena.

Arboretum Nový Dvůr

Arboretum spolupracovalo i v roce 2011 formou indexu *Seminum* (výměna semen rostlin) se 400 botanickými zahradami ve světě, kterým pravidelně již od roku 1960 zasílá svou nabídku rostlin prostřednictvím jednotlivých ročníků tištěné brožury *Index Seminarum*.

V arboretu se uskutečnilo pět velmi úspěšných výstav, jedna s názvem *Mechorosty světa ve fotografii* (7. 4. 2011 až 11. 7. 2011) pod záštitou RNDr. Vítězslava Pláška, PhD. Muzeum tak chtělo ukázat veřejnosti část své snad nejrozsáhlejší sbírky mechorostů v České republice, která čítá přes 80 tisíc herbářových položek. Návštěvnost byla spočítána na 19 076 osob.

Druhá se jmenovala *Tajemná Afrika* a návštěvníci ji mohli zhlédnout v termínu 12. 5. 2011 až 3. 7. 2011. Celkem výstavu vidělo 13 466 hostů. Představila africké kmenové umění a nejlepší fotografie opavského cestovatele Jiřího Blaty, který nad výstavou převzal záštitu. Druhou část mohli zájemci navštívit v prostorách Obecního domu v Opavě.

Třetí výstava pod názvem *Přírodou Chile – Od vyprahlé Atacamy k patagonským ledovcům* byla k vidění od 24. 2. 2011 do 13. 4. 2011 a shlédlo ji celkem

1 188 návštěvníků. Návštěvníci se prostřednictvím autentických fotografií a exotických exponátů seznámili s rozmanitými podobami chilské přírody, a to jak se zástupci říše rostlinné, tak i živočišné. Na výstavě bylo prezentováno patnáct unikátních národních parků a rezervací rozkládajících se od severu až k jihu Chile, při které autoři výstavy urazili vzdálenost čítající bezmála 4 300 kilometrů.

Čtvrtá – Pavel Popelka: Inspirace krajinou byla vystavována v době od 21. 7. 2011 do 16. 10. 2011 „Etnograf Pavel Popelka není jen vášnivým sběratelem lidových písní a cestovatelem, ale také fotografem. V hledáčku jeho objektivu končí tradiční folklorní motivy moravského venkova, dálné krajiny a ztichlá, k meditaci vybízející krajina. A právě krajina v různých fázích ročního cyklu se stala inspirací pro jeho zatím poslední výstavu, která zavítala také do výstavních prostor v Arboretu Nový Dvůr.“²⁷⁷ Výstavu zhlédlo 7 910 zájemců.

Poslední výstava se jmenovala Třetihory – kraj močálů a moře, konala se v termínu 11. 8. 2011 – 8. 1. 2012. Seznámila zájemce s třetihorními zkamenělinami rostlin a živočichů, doplněna byla o dnešní příbuzné ve formě rostlin z herbářů a lastur měkkýšů. Součástí výstavy byla i třetihorní naučná stezka arboretem, na níž si návštěvníci mohli prohlédnout rostliny, které na Zemi existují od třetihor až dodnes. Celkem se na výstavu, kterou připravili Mgr. Martin Gajdošík a Mgr. Martin Hanáček, vypravilo 7 221 osob.

Arboretum se dále podílelo na dalších zajímavých akcích pro veřejnost: Květy jara v arboretu, Vítání jara, Den dětí či Kouzlo živých motýlů. Návštěvníkům se naskytla úchvatná podívaná na živé drahokamy ladně poletující mezi rostlinami. Při troše štěstí mohli návštěvníci pozorovat i líhnoucí se motýly z vystavených kukel a obdivovat jejich tvary a úžasné mimikry. V přítmí fíkovníků, bambusů a banánovníků bylo možno spatřit tropické otakárky, atlasy, danajdy, batolce, perleťovce, okáče, bělásky, babočky či bájná modrokřídlá morfa.²⁷⁸

Ve druhé polovině roku arboretum připravilo události: Afrika v arboretu, Indiánské léto v arboretu, Den stromů – komentovaná prohlídka Arboreta Nový Dvůr, Vyřež si svou dýni a Medové Vánoce.

Prostory arboreta mohli zájemci navštívit také v rámci Slezské muzejní noci (27. 5.), kdy arboretum otevřelo své brány až do 23. hodiny a přišlo 897 osob.

²⁷⁷ Výroční zpráva SZM, rok 2011, s. 41

²⁷⁸ Tamtéž, s. 47.

Památník Petra Bezruče

V roce 2011 se stala kurátorkou v památníku Mgr. Martina Klézlová, která vystřídala Mgr. Alenu Chudárkovou.

Také památník připravil pro širokou veřejnost výstavy a akce. Nejdříve to byla výstava **Adolf Turek (1911 – 1998)**, kterou připravili Mgr. Jiří Šíl, PhD. a ředitel Zemského archivu v Opavě PhDr. Karel Müller. Adolf Turek byl významným historikem a autorem celé řady knih o dějinách Moravy a Slezska. Na výstavě byl představen jako vědec, spisovatel a veřejný činitel. Součástí výstavy byl také vzpomínkový večer (22. února) za účasti rodinných příslušníků Adolfa Turka. Výstavu zhlédlo 184 osob.

Druhá v pořadí byla výstava s názvem **Loutkové divadlo v Opavě**, kterou připravila Mgr. Silva Pracná. Výstava se konala od 29. 3 do 17. 6. u příležitosti 60 let od založení opavského loutkového divadla. Slezské zemské muzeum ve spolupráci s Loutkovým divadlem Střediska volného času v Opavě připravilo ohlédnutí za bohatou historií této loutkové scény a zároveň umožnilo připomenout i jejich aktivity z posledních let. Výstava přilákala 840 návštěvníků. U příležitosti konání výstavy připravilo Slezské zemské muzeum pro malé i velké zájemce víkendovou výtvarnou dílnu nazvanou Zkus si vyrobit svou loutku. Této příležitosti využilo 58 zájemců.

Další výstava se jmenovala **Opava na počátku 20. století** a jednalo se o cyklus fotografií, který tematicky navazoval na předchozí výstavu Opava na přelomu 19. a 20. století. Jejím autorem byl Bc. Luděk Wünsch a ve dnech 30. 6. až 24. 8. ji zhlédlo celkem 150 lidí.

Ke konci roku (24. 11. 2011 – 27. 1. 2012) Památník Petra Bezruče připravil výstavu **Trochu mouky, medu, koření...**, která představila bohatou sbírku historických perníkářských forem ze starých opavských dílen. Vyřezávané formy představovaly nejen ukázkou řezbářské dovednosti starých mistrů, ale především cennou součástí naší historie.

Slezské zemské muzeum již popáté připravilo v Památníku Petra Bezruče akci s názvem Evropská noc pro netopýry (31. 8. – 1. 9.), která přilákala 269 zájemců. „Připravili jsme poslech nahrávek netopýřích hlasů, promítání filmů a prohlídku preparátů letounů ze sbírek Slezského zemského muzea. V průběhu večera byla představena technika, která je používána pro výzkum netopýrů. Děti se zapojily do malování a vytvářely skládačky z papíru. Pro velké i malé návštěvníky byly připraveny testy znalostí o netopýrech. Celou akci završila naučná vycházka po setmění s ultrazvukovým detektorem.“²⁷⁹

²⁷⁹ Výroční zpráva SZM, rok 2011, s. 49

Stejně jako v loňském roce představilo Slezské zemské muzeum v prostorách Památníku Petra Bezruče tvorbu jednoho z nejstarších a nejvýznamnějších výrobců vánočních ozdob v České republice – Slezské tvorby. Akce se jmenovala Vánoce se Slezskou tvorbou a navštívilo ji 509 lidí. Konala se v době od 29. listopadu do 20. prosince. „V prosincovém adventním čase si mohli návštěvníci každé úterý a čtvrtek vyrobit svou vlastní baňku a potěšit své blízké originálním dárkem. Součástí akce bylo totiž malování baňek s pracovníci Slezské tvorby, které byly nápomocny při používání různých technik. Atmosféru Vánoc navodily nejen tyto křehké ozdoby a sladké cukroví, ale i vánočně laděná výstava s názvem Trochu mouky, medu, koření...“²⁸⁰

Areál československého opevnění Hlučín-Darkovičky

Konaly se zde v roce 2011 tři významné akce: Den vítězství – Pietní akt k 66. výročí ukončení 2. světové války, setkání historických vozidel, promítání válečných dokumentů (20. – 21. 5.), návštěvnost byla 13 829 osob. Druhou akcí byl Sraz historických vozidel (2. 7.), který přilákal 545 zájemců a za třetí významnější akci se může počítat Pochod po linii čs. opevnění MO-S 33 Kozmice až MO-S 19 Alej k připomenutí pohnutých historických událostí roku 1938. Pochod proběhl 24. 9. a nenechalo si ho ujít 583 návštěvníků.

Památník II. světové války v Hrabyni

Vedoucí památníku, Mgr. Jana Horáková, připravila pro širokou veřejnost řadu zajímavých akcí a výstav.

První a nejvýznamnější se jmenovala **Děti a válka** – příběhy dětí z let 1939–1945 (6. 4. až 30. 11.). V expozici byly připomenuty osudy lidických dětí, dětí v terezínském ghettu i dětí z různých koutů Evropy. K vidění byly hračky a výrobky vězňených dětí, rovněž fotografie a pohlednice, které jim měly připomenout domov. Během výstavy probíhaly také komentované prohlídky.

Souběžně s touto výstavou se konaly ještě další dvě: **Jedna oprátka za druhou: Generál Karel Lucas** (výstava byla připravena v rámci projektu Jedna oprátka za druhou, který se věnuje osudům významných představitelů československé armády) a **Po stopách paravýsadku Wolfram** (nejpočetnější výsadek z Velké Británie, který

²⁸⁰ Výroční zpráva SZM, rok 2011, s. 52

byl na československém území vysazen). Všechny tři výstavy dohromady navštívilo 16 001 osob.

Především pro nejmenší byla připravena výstava plastikových modelů letadel a bojové techniky s názvem **Modely letadel a bojové techniky**, kterou bylo možno zhlédnout v termínu 1. 6. 2011 – 31. 8. 2011. Těto možnosti využilo 7 466 návštěvníků.

Během roku pořádala kurátorka Památníku II. světové války mnoho doprovodných akcí pro veřejnost.

V rámci vzpomínkového setkání u příležitosti 66. výročí osvobození města Opavy ve II. světové válce, které se konalo dne 22. dubna na náměstí Osvoboditelů u Památníku osvobození, měli dne 23. dubna zájemci možnost bezplatné prohlídky expozice v Památníku II. světové války. Tuto možnost využilo 85 návštěvníků.

Již tradičně navštívili ve dnech 28. – 30. dubna Ostravu veteráni II. světové války – příslušníci 1. čs. tankové brigády v SSSR a 1. čs. smíšené letecké divize, kteří se účastnili ostravsko-opavské operace v březnu – květnu 1945. V rámci cesty po památných místech osvobozovacích bojů navštívili také Památník II. světové války, kde si prohlédli expozici a připomenuli si své padlé spolubojovníky. Podívat se přišlo 1 243 lidí.

Dne 8. května 2011 v 10 00 hodin proběhl v pamětní síni Památníku II. světové války pietní akt, kterým si veteráni, pozvaní hosté a veřejnost připomenuli ukončení 2. světové války. V tento den si mohli návštěvníci prohlédnout na ploše před památníkem v době od 12.30 do 14.30 hodin rovněž historická vozidla, která sem přijela v rámci akce "Otevírání šoupátek" Českého klubu historických motocyklů Ostrava. Od 12.00 do 17.00 hodin byly v sále správní budovy promítány krátké filmové dokumenty s tematikou II. světové války. V 10 hodin odstartoval od Památníku II. světové války také Běh osvobození, který již tradičně pořádala TJ Liga 100 Ostrava u příležitosti Dne vítězství nad fašismem. Návštěvnost dosáhla počtu 8 804 osob.

Devatenáctého června jsme si připomněli 70. výročí napadení Sovětského svazu Německem. Po této události byla rovněž zlegalizována Čs. vojenská mise, která dosud na sovětském území působila v utajení. Co předcházelo vzniku vojenské mise, jaké byly její úkoly, kdo ji tvořil – to vše se návštěvníci dozvěděli na přednášce, která byla provázena řadou dobových fotografií z činnosti mise. Dorazilo 49 zájemců. Akce se jmenovala **Heliodor Píka a vznik Čs. vojenské mise v SSSR**.

Osmého října navštívil Památník II. světové války v Hrabyni významný host – historicky první profesor hry na kytaru v České republice pan **Štěpán Rak**. Jeho návštěva se konala při příležitosti akce Štěpán Rak – životní příběh české kytarové legendy. Jeho

maminka byla Ukrajinka, která se do Československa dostala s pomocí generála Svobody, který ji zachránil z gulagu. Pan Rak své vzpomínky na dětství i na nečekané setkání s ukrajinským bratrem prokládal hrou na kytaru. Poslechnout si ho přišlo 50 návštěvníků.

Sezské zemské muzeum také připravilo pro zájemce přednášku s názvem **Edvard Beneš a československý odboj za II. světové války**. Jana Horáková seznámila návštěvníky s vůdčí osobností národního odboje, stejně jako s různými koncepcemi a střety ohledně budoucího hospodářského a politického uspořádání poválečného Československa. Akce se konala při příležitosti oslav Dne vzniku samostatného Československa 28. října a dorazilo na ni 1 010 lidí.

Zemský archiv

Součástí Zemského archivu v Opavě (ZAO) byl také Státní okresní archiv (SOkAO), ale každé z těchto institucí věnujeme samostatné podkapitoly, jak tomu bylo v kronice zvykem.

Ředitelem Zemského archivu v Opavě byl již od počátku devadesátých let PhDr. Karel Müller. K Zemskému archivu v Opavě patřila také pobočka v Olomouci a státní okresní archivy v těchto městech: Bruntál, Frýdek-Místek, Jeseník, Karviná, Nový Jičín, Olomouc, Prostějov, Přerov, Šumperk a Opava.

Zemský archiv v Opavě v roce 2011 zakoupil mimo jiné osobní dokumentaci továrníka Wawerky z Lipníka nad Bečvou a nové tisky pro knihovnu.

Pracovníci ZAO přispěli do katalogu k výstavě Paměť Slezska. Příspěvateli byli mimo jiné ředitel PhDr. Karel Müller a PhDr. Jaromíra Knapíková.

Odborní pracovníci archivu se podíleli na výstavě s názvem Adolf Turek 1911–1998 ve Slezském zemském muzeu (leden – březen 2011), či přispěli s materiály pro výstavu Paměť Slezska, rovněž v prostorách Slezského zemského muzea v Opavě (25. 10. – 31. 12. 2011). Dále zapůjčili podklady pro výstavu Comestor, Otec Tří králů a šíření jeho Historie scholastiky v českých zemích. Slezské zemské muzeum Opava – Památník Petra Bezruče (listopad 2010 – leden 2011).

Čítárnu ZAO v Opavě navštívilo bezmála 577 čtenářů, kterým bylo předloženo více než 4 600 dokumentů. Na exkurzích pracovníci archivu přivítali celkem 509 osob při

příležitosti 13 exkurzí (studenti Slezské univerzity, žáci základních a středních škol, také badatelé z polských měst Lublin a Wrocław).

V rámci Mezinárodního dne archivů 9. 6. si prostory, badatelnu a knihovnu ZAO prohlédlo 80 návštěvníků, v rámci Dnů evropského kulturního dědictví 10. 9. 2011 navštívilo ZAO 100 osob.

Archivní knihovna disponovala 56 759 svazky a 2 630 svazky úředních tisků. Pracovníci archivu provedli také 25 skartací u renomovaných soukromých archivů (Vítkovice, Arcelor Mittal, Archiv OKD).

Součástí ZAO byly i čtyři konzervační a restaurátorské dílny (Opava, Olomouc, Frýdek-Místek a Prostějov). Hlavní náplní práce bylo v roce 2011 restaurování a nové založení veškerých pergamenových listin. V opavské dílně probíhala především konzervace a restaurování listin z fondů klášterů uložených v ZA a dále z fondu Rodinný archiv a ústřední správa Lichnovských Chuchelná.

Na archivních objektech probíhala také pravidelná údržba. Stav teploty a vlhkosti byl během roku zaznamenáván digitálním měřicím zařízením TransKlim, které bylo do úložného prostoru AKP instalováno v roce 2006 a v roce 2008 vybaveno novým softwarem. V roce 2011 byla všechna okna v depozitářích vybavena ochrannými UV foliemi (typ SMC-4). Přibližně jeden milion Kč byl vynaložen na nákup nového SW a HW počítačového vybavení včetně rozšíření kapacity diskového pole hlavního serveru. Na konci roku sdělilo konečně Krajské finanční ředitelství v Ostravě, že v souladu s rozhodnutím centrální dislokační komise je připraveno předat archivu prázdnou kancelářskou budovu na Olbrichově ulici čp. 724 v Opavě.

Státní okresní archiv v Opavě

Ředitelkou Státního okresního archivu byla v roce 2011 PhDr. Marta Medková. Archivní knihovna disponovala 9 859 svazky.

Pracovníci archivu připravili výstavu Město Opava v proměnách staletí (6. 6. – 9. 6.), kterou navštívilo 78 zájemců. Dále se odborní archiváři podíleli na výstavě Paměť Slezska, konané ve Slezském zemském muzeu v Opavě v době od 25. 10. do 31. 12. 2011, a rovněž na výstavě Trochu mouky, medu, koření..., jež probíhala také v muzeu (24. 11. 2011 – 27. 1. 2012). Své dveře otevřel archiv pro tři exkurze studentů Slezské univerzity a jedna exkurze probíhala pro polské archiváře z města Lublin. Zájemci

v hojném počtu mohli navštívit archiv dne 9. 6. 2011 při příležitosti Dne otevřených dveří v rámci Mezinárodního dne archivů.

V objektu centrály proběhla rekonstrukce sprchového koutu a WC, v depozitáři ve Skrochovicích byla oklepána vlhká omítka v přízemí. Jedinou prostorovou rezervu, která činí asi 490 běžných metrů, má archiv ve skrochovickém depozitáři.

Matrice Slezská

Následující údaje se týkají především opavského odboru Matice slezské (dále MS). Předsedou opavského odboru byl Ing. Jaromír Breuer, tajemníkem Vlastimil Kočvara, který byl zároveň předsedou celé Matice slezské a předsedou Opavské oblasti MS.

V roce 2011 přistoupilo do odboru 6 nových členů a ubylo 15 členů. Z toho 4 členové zemřeli, 8 ukončilo své členství z důvodu stáří, nemoci nebo stěhování do jiného regionu a 3 byli vyškrtnuti pro dlouhodobé neplacení příspěvků. Ke konci roku měl odbor 298 členů. V rámci odboru pracovala i výtvarná skupina X, kterou tvořilo 21 profesionálních a poloprofesionálních výtvarníků. Jazzový klub byl v roce 2010 zrušen. Na členských příspěvcích bylo vybráno přes 20 tisíc korun. Členské příspěvky činily 100 korun pro členy vydávající a 50 korun pro ostatní.

Ediční činnost zajišťoval tajemník odboru Vlastimil Kočvara. Světlo světa spatřila dvě čísla Vlastivědných listů v nákladu po 500 kusech (v dubnu a říjnu). V roce 2011 obdržela Matice slezská na vydávání časopisu grant od města Opavy. Nepravidelný zpravodaj MS vyšel v roce 2011 celkem třikrát v celkovém rozsahu 28 stran a nákladu 1 800 výtisků. Samostatnou přílohou zpravodaje byla také, jako tradičně, knižní nabídka MS. Vyšel rovněž sedmý sborník Opava – k dějinám města, který měl původně vyjít v roce 2010.

V roce 2011 se uskutečnily dva zájezdy. První z nich mířil do Moravského Krumlova a jeho hlavním cílem byla Slovanská epopěj Alfonse Muchy. Cílem druhého zájezdu, v červnu, byla především gobelínka ve Valašském Meziříčí.

Vedení Matice slezské se také angažovalo v kulturní a osvětové činnosti. Po roční odmlce byla obnovena tradice diskusních pořadů, které svého času probíhaly vždy ve středu. Nyní bylo jeho konání pohyblivé a diskusní pořady probíhaly v Obecním domě. Jeden z pořadů byl věnován například devadesátinám člena MS Dušana Zbavitele

(23. 3.) za osobní účasti jubilanta. Matice se také spolupodílela na akcích jako Slezský trojok 2011, Mezinárodní festival duchovní hudby či Bezručova Opava.²⁸¹

Další břehy

V roce 2011 byl festival Další břehy zasvěcen vodě ve všech jejích podobách. Již patnáctý ročník tedy nesl název: ŽIVEL ~ VODA. Nabídl na třiatřicet akcí.

Podle městského dramaturga a pořadatele festivalu Petra Rotrekla zkoumala programová skladba festivalu zázračný a životodárný fenomén vody ve všech skupenstvích, podobách, formách i funkcích. „Voda je součástí lidského těla, voda chrání a objímá naši modrou planetu, bez vody by nebylo života na zemi, voda je jedním ze čtyř základních živlů světa,“ poznamenal Rotrekl.

První festivalová akce proběhla už 6. dubna, slavnostní zahájení se uskutečnilo na plovárně 15. dubna a poslední akcí bylo divadelní představení pražského Studia Ypsilon 10. května.

Jubilejní ročník festivalu začal 6. dubna fotografickou výstavou v galerii Obecního domu **Voda/Water** autorské fotografické dvojice, kterou tvořili Alena Dvořáková a Viktor Fischer. „Osobní apelativní umělecká výpověď poukazuje mimo jiné na důležitost ochrany a hospodaření s vodou jako na důležitý předpoklad další existence naší civilizace. A to se týká nejen registrace potenciálních válečných ohnisek v boji o vodu, ale také znečištěných vodních zdrojů, které mají na svědomí desetinásobné množství lidí, než jaké zahyne ve válečných konfliktech,“ uvedl k výstavě Rotrekl.

Oficiální slavnostní **zahájení festivalu** proběhlo tentokrát netradičně: přímo v areálu Městských lázní v pátek 15. dubna v 17 hodin. K vidění byl nejen výjimečný výkon pražských krasoplavců, kteří se představili na olympijských hrách v Sydney, Aténách i Pekingu, ale také tanec vodních víl, ukázky nejstaršího olympijského kolektivního sportu – vodního póla, či vystoupení hudebních skupin Helemese a Rotující kedluben.

Významný podíl na celkovém vyznění Dalšíh břehů měli v posledních letech žáci a učitelé ZUŠ Solná, kteří také pro tento ročník festivalu vymysleli a připravili jedinečné akce, jejichž hravost a nápaditost jistě zaujala mnoho uměleckých příznivců. Šlo

²⁸¹ Viz Zpravodaje Matice slezské a Výroční zpráva sekretariátu za rok 2011.

o samostatnou výstavu **Krajinou vody aneb Co a koho lze potkat ve vodě, na hladině, pod vodou, v krystalech ledu, oblacích páry, na duhovém polokruhu** a také akce Probouzení opavských fontán a kašen a Zrození.

Pořady ze zemí sněhu a ledu reprezentovali kytarista Lubomír Brabec svým recitálem a vyprávěním o cestách na šestý kontinent nebo také horolezec Kamil Bortel, který se s expedicí vedenou Leopoldem Sulovským pokoušel zdolat himalájskou osmitisícovku Lhotse. Nesmírnost moří a oceánů představil námořní jachtař Jaroslav Korytář.

Další břehy divadelní nabídly například představení ve Slezském divadle **Postav na čaj** pro dvě mladé herečky a jejich těla v poetice nového cirkusu, ale také legendární pražské Studio Ypsilon s celou řadou hereckých hvězd ve hře Rusalka nejen podle Dvořáka. Lákavá byla i divadelně-sportovní chuťovka divadla z Kladna se hrou **Jaromír Jágr, Kladeňák**, přičemž představení bylo naplánováno na den zahájení 75. mistrovství světa v hokeji, v němž čeští „zlatí hoši“ obhájovali prvenství z roku 2010.

Filmovou část festivalu zaplnily kvalitní filmové snímky **Ondine, Evangelium sv. Matouše, Piráti na vlnách** a dílo Pavla Linharta – **Vincenz Priessnitz**, kterým vzdal hold nejen jedné z nejvýznamnějších postav našeho kraje, ale také krásám jesenické přírody. Voda v roli vzácných tekutin se objevila v pořadu Bohumila Vurma **Symbolika vína** spolu s ochutnávkou vybraných vzorků českých a moravských vín nebo při rituálu čajového obřadu, který spolu s přednáškou **Mystérium vody** v japonské tradici připravil **Robin Shoen Heřman** z Česko-japonské společnosti.

Opavané si mohli také vyzkoušet plavbu na **dračích lodích**, které se podruhé představily na opavském Stříbrném jezeře.

Závěr festivalu patřil oslavám mezinárodní dne tance nejen v průvodu městem, ale také při taneční show v klubu The Place s názvem **Na počest žvlům**, které pro festival připravila Eva Grambalová a agentura TanyTany.²⁸²

²⁸² Hláska 4/2011, s. 15

Bezručova Opava

Tématem druhého velkého městského festivalu byly **Vesmíry vnější a vnitřní**. „Letošní téma má inspirovat ke kulturním průzkumům vesmírů vnitřních – lidské duše, duchovních obzorů a myšlenkového bohatství každého lidského individua v kontrastu k vesmírům vnějším – nekonečnému vesmíru, který nás obklopuje, uvádí v úžas a vede k pokoře a úvahám o smyslu naší nepatrné existence obyvatel Země, jež je součástí naší sluneční soustavy, ale také velkého vesmíru planet, hvězd, černých děr a nekonečného prostoru,“ přiblížil téma 54. Bezručovy Opavy kulturní dramaturg Petr Rotrekl.

Programovou nabídku pořadatelé rozprostřeli mezi 1. a 27. září. V hudebních sférách se návštěvníci mohli těšit na již tradiční koncert Janáčkovy filharmonie Ostrava, která pod vedením dvou dirigentů provedla program nazvaný **Hudba, hvězdné nebe a naše duše**. Kromě skladeb A. N. Skrjabinina a A. Honeggera to byla především suita **Planety** anglického skladatele a vášnivého zájemce o astrologii Gustava Holsta. Dále mohli diváci navštívit koncert kapely Luno s charismatickou zpěvačkou Emou Brabcovou, oblíbenou etnobigbeatovou dechovku – skupinu Čankišou nebo koncert Ivy Bittové a Moravskoslezského komorního sdružení. Nechyběla ani legenda české rockové historie – skupina Progres 2 s oceňovaným programem Dialog s vesmírem. Jistě velkým audiovizuálním zážitkem byl pro příznivce hudby Pink Floyd projekt **Dark Side of The Moon**, který zahráli ve vynikající interpretaci s kvadrofonním zvukem, filmovými střihy, drobnými hereckými výstupy a projekcí českých titulků Filip Benešovský, bratři Kašparovi a kapela v kině Mír.

Divadelní svět nabídl nejen představení pro nejmenší v Loutkovém divadle (Malý princ, O nezbedné kometě, Hluboko v lese či divadelní představení v rámci doprovodných akcí na Dolním náměstí), ale také mimořádné jevištní ztvárnění dopisů mezi Voskovcem a Werichem v režii Jana Mikuláška, které dovezlo Národní divadlo Brno. Mimořádný projekt na poli evropského nonverbálního a fyzického divadla, ve kterém se představili mladí švýcarští umělci pod hlavičkou **Spettatori – Diváci** také obohatil divadelní nabídku festivalu. Alternativní divadelní přístupy reprezentovali **Divadlo Continuo** s představením **Finis Terrae** a produkce Meetfactory se pochlubila se dvěma pozoruhodnými ukázkami pohybového divadla – **Šavle a Tak přesně o ráji...to není**.

Do filmových vesmírů se přenesly tři tematické večery s díly našeho nejvýznamnějšího dokumentaristy Jana Špáty, skvělé filmové dokumenty **Tantra** a **Cinematapie**, ale také výsočně umělecké ponory do hlubin lidské duše i vesmírů vnějších – filmy **Melancholie** Larse von Triera a **Přežít svůj život** Jana Švankmajera.

Výtvarnou oblast festivalu podpořily výstavy a osobní návštěvy výtvarníků **Vladimíra Gažoviče**, **Sergeje Děrguna**, **Marka Koláře**, **Marca Ceccaroniho**, **Radky Pavelové**, ale také vernisáže opavských umělců pod tituly – **Všetko čo ku mne přide, príjmam a Miženi**.

Na festivalu byla zastoupena také literatura – jeden z literárních večerů byl věnován básníku **Vítu Slívovi**, druhý dceři amerického modernistického básníka Ezry Pounda – **Mary de Rachewiltz** v režii nakladatelství Perplex, třetí byl věnován tradiční soutěži mladých prozaiků **Hlavnice A. C. Nora** s hostem Sašou Rašilovem a čtvrtý mladým opavským autorům pod názvem **Universum – Geraltova smrt**. Vzácnými hosty festivalu byli také významné osobnosti vědy – astronom **Jiří Grygar** a geolog a spisovatel **Václav Cílek**.

Opavané si také nenechali ujít odhalení pamětní desky na legendární restauraci Vesmír či odborný seminář s hudbou a tancem pod titulem **S raketou na Mars aneb Je vesmír nekonečný?** v režii členů kulturní úderky Děsně fajn či Cyklokosmický výlet po planetách sluneční soustavy s divadelním a výtvarným programem doprovázený hudbou Gustava Holsta.²⁸³

²⁸³ Hláska 8/2011, s. 14

Kulturní kalendárium

Inspirací pro toto kalendárium byl přehled významných kulturních událostí v roce 2011 z pera Jitky Hruškové a Petra Duška na webu Opavského a Hlučínského deníku.²⁸⁴

Leden

Opavský The Place club se stal dějištěm opravdu velké hiphopové party. Přijeli pražští rapeři Indy a LA4, dvojice, která je s českou hiphopovou scénou spojena prakticky od jejího samotného začátku, vsadila na novější věci. Indy například pustil skladby ze svého posledního alba KMBL.

V tomto případě šly vstupenky v předprodeji Sluna doslova na dračku. Divadelní komedie Manžel pro Opalu do opavského kina Mír prostě táhl. S hereckým obsazením, kde figurovala taková jména jako Lubomír Lipský, Naďa Konvalinková nebo Květa Fialová, se ani nelze divit.

Únor

Pozvání agentury Ragre neodmítla jedna z nejlepších českých zpěvaček Věra Špinarová. Její nenapodobitelný sytý hlas na konci února rozezněl opavské kino Mír. Zpěvačka, jejíž koncerty snad vždy budou vyprodány, představila publiku své největší hity.

Opavská punkrocková stálice Proti směru v únoru oslavila desáté narozeniny. Velký koncert se uskutečnil v klubu Art. Hostem kapely, která už toho má za sebou skutečně hodně, byl neméně slavnější punkrockový soubor z Prahy The Fialky.

V únoru na jevišti kina Mír vystoupil také Ondřej Havelka a jeho kapela Melody Makers.

Březen

V prostorách opavského minoritského kláštera se představil světoznámý houslista Jaroslav Svěcený. Vyhlášený virtuos představil skladby takových es světové hudby, jakými bezesporu jsou Paganini, Gagnani nebo Giuliani.

Po dvou letech se v Opavě objevil snad největší český pěvecký trumf Karel Gott. Zazpíval v místní víceúčelové hale a mnohonásobný tuzemský slavík ani nemohl zklamat. Vynikajícím způsobem jej doplnil host v podobě Jitky Zelenkové.

²⁸⁴ http://opavsky.denik.cz/kultura_region/kulturni-kalendarium-za-uplynuly-rok20120102.html, publikováno 2. 1. 2012

Duben

Skupina Kofe-in z Opavy vydala v pořadí již svou druhou desku. Křest nového alba Libertin byl v Artu na programu přesně v polovině dubna. Na této desce se objevily dva hity, které později promluvily do žebříčků českých hitparád. Šlo zejména o skladbu Kladu tě na vodu a Levituju.

Květen

Hudební textař, skladatel a hlavně rockový zpěvák Vladimír Mišík společně se slavnou kapelou ETC zazpíval v opavské Třináctce.

V Opavě vystoupil na pódiu minoritského kláštera český písničkář Jaroslav Hutka.

Červen

Víkend plný zahraničních hvězd. I tak by se dala charakterizovat poslední červnová sobota a neděle v opavském Jamu. Nejprve přijela americká skupina Death by stereo. Den na to je pak vystřídala opravdová špička světové metalové scény, německá kapela War From A Harlots Mouth.

Agentura Mazel, v jejímž čele stál Miroslav Masařík, oslavila v červnu dvacáté výročí své existence během koncertu Moravěnky, který se konal v kině Mír.

Červenec

V červenci odstartoval další ročník Opavského kulturního léta, který dva měsíce hýbal slezskou metropolí. V Městských sadech anebo na Dolním náměstí se objevila například kapela Wohnout, David Spilka anebo Jiří Schmitzer.

Září

Do Opavy se vrátil slavný místní rodák a jeden z nejlepších světových klavíristů současnosti Lukáš Vondráček, který ve Slezském divadle představil tvorbu významných hudebních skladatelů klasické hudby.

Říjen

Členové Komorního sboru Slezské univerzity dosáhli neuvěřitelného úspěchu. Šestadvacetihodinová cesta autobusem do Barcelony nezůstala bez odezvy. Na XIII. mezinárodním sborovém festivalu lidových písní Evropa a její písně totiž získali zlaté medaile.

Listopad

Mezinárodní festival outdoorových filmů zavítal i do Opavy. V sále kina Mír se vytrvale promítaly filmy po tři dny. K vidění bylo hned několik zajímavých snímků. Minimálně je třeba zmínit Železnou diery od slovenského režiséra Pavola Barabáše.

Kino Mír v rychlém sledu podruhé. Posloužilo totiž jako jeviště výbornému divadelnímu představení české herečky Hany Maciuchové s názvem Vlčí mák. Režisérem hry je Jaromír Janeček.

Prosinec

V polovině tohoto měsíce se vydala vstříc slezské metropoli česká písničkářka Lenka Filipová. Vsadila na poslední desku Concertino, ale posluchači se vůbec nemuseli bát, že by řada nedošla i na její tradiční hity, jako je třeba Zamilovaná nebo Prý se tomu říká láska.

Nakladatelství Perplex v roce 2011 oslavilo páté výročí své existence. Třešničkou na závěr úspěšného roku se stal literární večer v londýnské Covent Garden, na němž vystoupil i jeden z nejznámějších britských básníků současnosti Roger McGough. Překládovou knihu Někdo přijde a udělá to za mě líp s výběrem z McGoughovy tvorby v anglické metropoli pokřtil opavský básník Dan Jedlička.

NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT

V této kapitole jsem se snažil shromáždit hlavně ty události, které nějakým způsobem přesahovaly obvyklý život náboženských obcí a měly význam i pro samotné město. Nejsou zde zastoupeny zdaleka všechny náboženské obce, vybíral jsem pouze ty, které utvářely společenský život samotného města.

Římsko-katolická církev

Římsko-katolická farnost Panny Marie v Opavě

Kalendářní rok zahájila pravidelná Tříkrálová sbírka. Otevřela ji mše svatá v kostele sv. Vojtěcha, kterou sloužil otec Pavel Cieslar.

Jednadvacátého ledna zemřel P. ThDr. Jiří Batušek, kněz, který působil od roku 1979 v Opavě jako duchovní správce sester sv. Františka v Opavě. Setrval zde až do své smrti. Rozloučení s ním proběhlo v sobotu 29. ledna 2011. Mši svatou sloužil jako hlavní celebrant (a také kázal) otec biskup Mons. František Václav Lobkowicz. Spolu s asi 30 kněžími spolucelebrovali otec arcibiskup Mons. Jan Graubner a Mons. Josef Hrdlička. Po skončení mše svaté byl pochován do kněžského hrobu na Městském hřbitově v Opavě.

V únoru (10. 2.) proběhla prezentace českého překladu Jeruzalémské bible v Opavě, které se zúčastnil otec arcibiskup Dominik Duka a překladatelé Jeruzalémské bible manželé František Xaver a Dagmar Halasovi. Prezentaci připravila Slezská univerzita v Opavě spolu s Vysokoškolským pastoračním střediskem.²⁸⁵

Pravidelná křížová cesta ulicemi Opavy se v roce 2011 uskutečnila 16. dubna a byla zahájena divadelní scénkou „Zlo, utrpení a vítězství ve Zmrtvýchvstání“ na motivy starozákonní knihy Jób, kterou zahrály děti z farnosti. Zakončení křížové cesty proběhlo v konkatedrále.

²⁸⁵ Více viz kapitola Veřejný život.

„Sedmadvacátého května se poprvé v naší farnosti konala Noc kostelů,“ sdělil administrátor farnosti Pavel Solnický. V době od 18:00 do 23:30 byl zájemcům otevřen kostel svatě Hedviky, kde byl přichystán kulturní program – koncert Chrámového pěveckého sboru pod vedením dirigenta Karla Kostery a přednáška o historii kostela sv. Hedviky. Zájemci si také mohli zakoupit nově vydaného *Průvodce chrámem sv. Hedviky v Opavě* od Petra Tesaře. „Více než 450 návštěvníků noci kostelů si prohlédlo kostel a kromě programu ocenilo i možnost výhledu z věže kostela na večerní a noční Opavu,“ zhodnotil akci Solnický.

V červnu farnost oslavila v kostele sv. Vojtěcha pouť k Panně Marii Opavské, Matce Milosrdenství. Hlavním celebrantem byl administrátor v Melči (a bývalý farní vikář naší farnosti) P. Peter Kerak.

Prvního července došlo ke změně ustanovení kněží. Dosavadní farní vikář P. Jozef Kankara se stal farním vikářem v Jablunkově. Novým kaplanem ve farnosti Panny Marie v Opavě se stal P. Mieczyslaw Augustynowicz, který předtím působil jako administrátor in spiritualibus ve farnosti Opava-Jaktař.

V únoru též bylo pořízeno nové ozvučení v kostele sv. Hedviky. Stalo se to zásluhou firmy Vlastislav Bolcek – Elektroacoustic. Poté bylo v červnu zavedeno nové ozvučení konkatedrály Nanebevzetí Panny Marie.

Od března do května probíhala oprava východní strany fasády na faře. Celý rok pokračovala generální oprava střechy konkatedrály. V roce 2011 byly realizovány práce v celkové hodnotě 2,3 miliónu korun. „Oprava se týkala severní boční lodě, kaple sv. Jana Nepomuckého, kaple Bolestné Panny Marie a Staré sakristie. Byla provedena oprava krovu střech, byla vyměněna střešní krytina a provedeno nové oplechování střech,“ upřesnil Pavel Solnický. Podle něj také došlo k sanaci kamenné římsy mezi hlavní lodí a severní boční lodí konkatedrály. Tuto sanaci provedl restaurátor Tomáš Skalík. Veškeré ostatní práce provedla firma Mlýnek s. r. o. Opava.

Po celý rok pokračovalo pravidelné náboženství pro dospělé, společenství mládeže i několik společenství dospělých. Pravidelně se scházela schola i scholka nejmenších. Po celý rok probíhala výuka náboženství děti pod vedením kněží a katechetů v učebně v kostele sv. Vojtěcha a na ZŠ Englišova.²⁸⁶

²⁸⁶ Údaje pocházejí z kroniky Římsko-katolické farnosti Panny Marie v Opavě.

Církev evangelická

Československá církev husitská

Farářkou Československé církve husitské v Opavě byla Ladislava Svobodová. K 1. 1. 2012 měla náboženská obec formálně 448 členů (188 platících). Bylo to o deset méně než v předchozím roce. Jak uvedla paní farářka, v roce 2011 se obec rozloučila se sedmi členy: Olgou Kočířovou (78 let), Vitem Pilavkou (57 let), Tomášem Pilavkou (53 let), Miroslavem Zedkem (61 let), Vladimírem Bábkem (83 let), Boženou Galočíkovou (84 let) a Miroslavem Křenem (51 let). Pokřtěni byli Radek Burda a Tomáš Trupl.

Bohoslužby, biblické hodiny, ekumenické pobožnosti, služby v nemocniční kapli, Husovy oslavy na Hradci probíhaly jako každoročně. V letních měsících pořádala opavská ekumena tzv. venkovní bohoslužby v městských sadech.

„V říjnu jsme navštívili náboženskou obec v Hosticích, kde jsem vedla bohoslužbu s bratrem farářem Havlíčkem a odpoledne jsme měli přednášku – já z cest po Finsku, bratr Koutný promítl film z cestování po Norsku,“ uvedla farářka.

V září a říjnu postoupila sestra farářka z náhradníka do diecézní rady v Olomouci (odešel bratr farář Josef Bobrovský).

SPORT

Atletika

Mladí sportovci opavského Sokola se stali nejúspěšnější výpravou na únorovém juniorském mistrovství republiky v atletice. Celkem získali pět medailí – tři zlaté a dvě bronzové. V sedmiboji juniorů získal s přehledem zlatý kov Ondřej Honka, svěřenec trenéra Jiřího Lesáka, který ovládl běžecké disciplíny (60 m, 60 m překážek a 1 000 m), obsadil druhá místa v technických disciplínách (skok o tyči, vrh koulí) a neztratil ani v těch zbývajících (dálka, výška). Celkem získal 5 061 bodů. V sedmiboji starších žáků dosáhl stejného úspěchu svěřenec trenérky Jany Gellnerové Tomáš Moša. Ten svůj zlatý úspěch založil především na vynikajících výsledcích ve skokových disciplínách a celkově získal 4 211 bodů. Další tři medaile získali svěřenci trenéra chodců Jiřího Malysy. Zlato a tedy i titul mistra republiky dorostu získal Filip Veselouš, bronz získal Jiří Skalka a stejný kov získal v kategorii žactva i Alexandr Malysa.²⁸⁷ Na republikových šampionátech pak pokračovali junioři a dorostenci v Praze a starší žáci v Jablonci nad Nisou. A pokračovala také medailová žeň. Zlato z běhu na 3 000 m a bronz z běhu na 1 500 m získala nejúspěšnější dorostenka Barbora Blahutová, svěřenkyň trenéra Jana Škrabala. Ten je také trenérem Jana Sýkory, bronzového běžce na 1 500 m. Mezi staršími žáky na zlato ve vrhu koulí dosáhl Tomáš Moša, který navíc přidal i stříbrné medaile ve skoku do výšky a dálky. Stříbro bral taky Jiří Zeman ve skoku o tyči a bronz získal Matěj Beňovič v běhu na 3 000 m, oba svěřenci Jaromíra Korbela. Mladí atleti Sokola tak získali celkem patnáct medailí.

Mladí atleti Sokola Opava opět slavili úspěchy ve finálových kolech v kategorii juniorů, dorostu i žáků. Opavští junioři ve finálovém kole v Ostravě porazili družstva pražské Slavie, SSK Vítkovic a Mladé Boleslavi. Sokol Opava si tak zajistil účast v Evropském poháru klubových juniorských družstev. Nejúspěšnějšími disciplínami byly běhy na 400, 800, 1 500 metrů a skok o tyči. Do finálového kola dorostenecké kategorie, které se odehrálo v Praze, se probjovaly i dorostenky Sokola. Největšího úspěchu dosáhla Barbora Blahutová, která vyhrála běh na 3 000 metrů. Celkově však děvčata skončila na osmém místě. Nezklamala ani žákovská družstva, tvořená především žáky a žákyněmi ZŠ Englišova. Dařilo se především starším žákům, kteří svou věkovou kategorii s přehledem vyhráli.²⁸⁸ Úspěšní byli ale i junioři Slezanu. Ti do Opavy z mistrovství republiky dovezli dvě medaile. Jejich disciplínou se stal běh na 800 m,

²⁸⁷ Hláska 3/2011, s. 29

²⁸⁸ Hláska 10/2011, s. 29

v němž zabojovali svěřenci Miroslava Mařáka. Tomáš Vystrk získal stříbro a Lukáš Němec bronz.²⁸⁹

Po více než půlroční rekonstrukci se 2. června slavnostně otevřela tělocvična Tyršova stadionu. Rekonstrukce si vyžádala náklady ve výši téměř 38 milionů korun a zahrnuje změnu dispozičního uspořádání budovy tělocvičny, její kompletní zateplení, přístavbu běžeckého tunelu a celkovou modernizaci. Velmi zdařilá rekonstrukce, kterou zpracovali Ing. arch. David Wittassek a Jiří Řezák z architektonického ateliéru QARTA architektura, získala Cenu J. M. Olbricha za rekonstrukci za roky 2010 – 2011.

Basketbal

Do roku 2011 vstoupili basketbalisté Opavy vysokou výhrou, nad týmem ze Svitav zvítězili 114:82, nicméně po konci základní části obsadili až sedmou příčku. To znamenalo účast v bojích skupiny A2, ve které se navzájem střetly týmy z druhé poloviny tabulky. Tuto skupinu opavští basketbalisté vyhráli, když za sebou nechali týmy BK Unikol Kolín, USK Praha, Basketball Brno, Basketbal Quanto Svitavy a BK Loko Interconex Plzeň. Následovalo předkolo play-off, ve kterém Opava porazila Brno 2:1 na zápasy, když rozhodující zápas na domácí palubovce vyhrála přesvědčivě 100:72. Ve čtvrtfinále Opava narazila na Prostějov, který dokázala v jednom ze čtyř zápasů porazit.²⁹⁰ "V minulých sezonách jsme ve čtvrtfinále silnějšího soupeře porazit nedokázali, takže je toto vítězství krok kupředu," uvedl Klapetek, který také krátce zhodnotil sezonu: "Zúčastnit se play-off byl náš cíl, který jsme si dali před sezonou. Splnili jsme ho, škoda jen, že jsme v nadstavbové části neprošli do první skupiny a hráli jsme se slabšími celky ve skupině druhé."

Úspěšné byly také další mužské týmy BK Opava – rezervní celek „B“ a mužstvo s označením „C“. Rezerva vedená bývalým kapitánem reprezentace Petrem Czudkem se umístila v první lize na čtvrté příčce a v play-off svedla pětizápasovou bitvu s Ústím nad Labem. Celek ze severu Čech byl nakonec šťastnější a po velmi vyrovnaných soubojích postoupil do semifinále. Třetí celek hraje oblastní přebor, který s velkým náskokem vyhrál a zopakoval tak loňský úspěch.

²⁸⁹ Hláska 4/2011, s. 29

²⁹⁰ <http://www.cbf.cz/>

Tréninky před začátkem nové sezony 2011/2012 už neabsolvovala pětice hráčů – Štec, Kratochvíl, Dygrýn, Čarnecký a Miklóšik, kterým v Opavě skončila smlouva, a nedošli s klubem ke shodě na jejím prodloužení. Přestože tým opustilo pět zkušených borců, velké posily v týmu nejspíš fanoušci neuvidí. "Vše se odvíjí od finančních možností klubu. Vedení klubu nechce jít do rizika a skončit sezonu v červených číslech. To je myslím správné, protože řada klubů na přehnaně optimistický rozpočet doplatila," řekl Klapetek a dodal, "tým bude doplněn o hráče z rezervy nebo nadějně mladíky z okolí." Přesto k posílení kádru zvenčí přece jen došlo, když přišel Petr Dokoupil, který v loňském roce hájil dres Prostějova a v minulosti nastupoval v první lize také za SK UP Olomouc nebo Proton Zlín, a navíc již v průběhu soutěže přišel zkušený Milan Kolovrat ze Zaboku v Chorvatsku, který hraje první ligu. V minulosti oblékal dres Cibony Záhřeb, Důbravy, Varaždynu, Tortony Milano nebo dánského týmu IC Horsens.²⁹¹

Podzimní část Mattoni NBL se však basketbalistům BK Breda&Weinstein Opava vůbec nepovedla. Prvního vítězného zápasu se opavští fanoušci dočkali až ve dvanáctém kole. Slezané porazili Inter Bratislava poměrem 81:61. Na toto vítězství však nedokázali navázat dalšími úspěchy, a tak podzimní část ligy ukončili s bilancí pouhých tří vítězství ze dvaceti zápasů. Kromě zmíněných Levic porazili opavští hráči před koncem roku už jen Astrum Levice (71:65) v dohrávce osmého kola a Levharty Chomutov (82:67) v 18. kole.²⁹²

Fotbal

Přípravu na jarní část Moravskoslezské fotbalové ligy zahájili opavští fotbalisté už v polovině ledna, a to přesto, že samotná soutěž začínala až na konci března. Dlouhé přípravné období signalizovalo důležitost druhé části MSFL, která by měla být zakončena oslavou postupu do druhé ligy.²⁹³ Během jarních soutěžních kol pak Opava vedená trenérem Josefem Mazrou a asistentem Janem Pejšou ztratila body za pět remíz a také za porážku s HFK Olomouc, přímým soupeřem o jediné postupové místo. Ani tato drobná zakolísání nic nezměnila na tom, že Slezský FC Opava jednoznačně vyhrál MSFL s náskokem 7 bodů a postoupil zpět do druhé ligy. Cíl tak byl splněn.

²⁹¹ <http://www.bkopava.cz/show.php?rok=2011&mesic=12>

²⁹² http://www.cbf.cz/souteze/rozpis-utkani/rozpis_1510.html

²⁹³ http://opavsky.denik.cz/fotbal_region/slezsky-fc-zacne-ve-ctvrtek-zimni-pripravu20110111.html

Nejlepším střelcem týmu se stal Zdeněk Klesnil (14 gólů), následoval jej Milan Halaška (11 gólů) a Aleš Chmelíček (7 gólů). Nejvíce soutěžních zápasů odehráli Vladimír Čáp s Petrem Cigánkem (oba 28) a Jaroslav Kolínek s Milanem Halaškou (oba 27). 26 zápasů odehrál Otakar Novák a vychytal v nich 19 zápasů s nulou. Průměrná domácí návštěva během celého ročníku byla 1 138 diváků na zápas, přičemž nejvyšší návštěvu zaznamenali pořadatelé při zápase proti Líšni: 1 358 diváků.

Závěr ročníku přinesl také další pozitivní událost, a to návrat Lumíra Sedláčka na hřiště. Tento záložník se po deseti letech vrátil do Opavy už v létě, ale kvůli vážnému zranění z pohárového utkání proti Mikulovicím mohl týmu pomoci k postupu z MSFL až v závěru ročníku.²⁹⁴

Do nového ročníku 2011/2012 druhé fotbalové ligy vstupoval Slezský FC Opava už bez Jaroslava Kolínka, který se o šest let dříve vrátil pomoci klubu v krajském přeboru. Dlouholetá opora ukončila hráčskou kariéru a přesunula se na pozici trenéra opavského B týmu. Po návratu do druhé ligy bylo nutné přivést do týmu posily. Na hostování přišli brankář Martin Blaha z Olomouce a útočník Tomáš Mrázek z Třince, v Opavě pokračoval také záložník Lukáš Křeček z Brna, jenž v klubu působil už v předchozím ročníku. Slezský FC také přivedl na přestup litevského střelce Tomase Radzinevičiuse z Karviné.

Začátek ročníku se opavským fotbalistům náramně povedl. Podařilo se jim porazit Ústí nad Labem, Zbrojovku Brno i Vlašim, po třech kolech tak měli na kontě plný počet bodů. Poté však nastal výkonnostní pokles, jenž vyvrcholil posledními pěti podzimními koly, z nichž Opava vytěžila pouhý bod. Slezský FC se tak přesvědčil o značném rozdílu mezi MSFL a druhou ligou. Přesto se po podzimní části sezony nacházel na solidním 7. místě. Za zmínku jistě stojí i zápas ze 3. září, v němž Slezský FC Opava porazil Spartu Praha "B" rozdílem jednoho gólu 1:0 (0:0), a to před návštěvou podzimu, když zápasu přihlíželo 2 336 diváků.²⁹⁵

V měsíci březnu získaly dva týmy mladých opavských sportovních nadějí tituly mistrů republiky. Mladí futsalisté SK Ferram Opava (ročník narození 2000 a mladší) v opavské hale porazili postupně výběr OFS Opava (1:0), FC Arsenal Brtnice (2:0),

²⁹⁴ http://www.sfc.cz/historie.asp?id_sekce=17&id_text=71

²⁹⁵ http://www.sfc.cz/historie.asp?id_sekce=17&id_text=10

mistra republiky 2010 Čelechovice (10:0), FK Boca Chotěboř (2:0), TJ Družstevník Velký Beranov (3:1) a KMS Juventus Bruntál (3:1).²⁹⁶

SFC Opava dostal počátkem května **nové vedení**. Změna se dotkla jak představenstva, tak dozorčí rady. Valná hromada odvolala všechny stávající členy představenstva společnosti, předsedu Marka Veselého a místopředsedy Václava Klučku a Daniela Bennu. Novými členy představenstva byli valnou hromadou zvoleni Ondřej Těšina, opět Václav Klučka a 1. náměstkyně primátora Pavla Brady. Ta byla novým představenstvem zvolena za předsedkyni. Odvolání byli také dosavadní členové dozorčí rady, Miroslav Drössler, Jan Fleischer a David Horák. Nově byli zvoleni jako členové dozorčí rady Miroslav Drössler, Radim Vedra a Rostislav Vojáček.²⁹⁷

Hokej

Hned v první lednové dekádě zahájili hokejisté HC Slezanu Opava nový rok 2011 posledními dvěma zápasy základní části druhé hokejové ligy. Nejprve porazili 4:2 Uničov a v posledním kole i Techniku Brno v poměru 4:2. Přes tyto výhry se však svěřencům trenéra Karla Suchánka nepodařilo získat šestou příčku a museli bojovat o kýženou účast v play-off v nadstavbové části.

V nadstavbové části druhé ligy opavští hokejisté odehráli deset zápasů s celky Hodonína (první zápas 1:3, druhý zápas 1:5), Valašského Meziříčí (3:4, 2:5), Břeclavi (5:1, 5:1), Techniky Brno (3:7, 4:3) a Frýdku-Místku (8:2, 8:1). Během nadstavbové části došlo ke změně na postu trenéra hokejové Opavy. Zkušený Karel Suchánek po více než šesti letech opustil opavské mužstvo na vlastní žádost a vedení klubu mu v této věci vyhovělo. Kouč Slezanu dostal nabídku z polské extraligy od Unie Osvětim, ve které už předtím několik sezon působil, a vybojoval s ní tři tituly v polské hokejové lize. Na opavské lavičce ho vystřídal nový trenér Kamil Glabazňa. Účast v play-off si opavští hokejisté definitivně zajistili v předposledním kole v Břeclavi, kde dokázali zvítězit 5:1. Poslední zápas nadstavbové části druhé hokejové ligy Východ odehráli hokejisté Slezanu na domácím ledě a zvítězili v něm na nájezdy 4:3 nad Technikou Brno.

²⁹⁶ Hláska 4/2011, s. 29

²⁹⁷ Hláska 6/2011, s. 29

Konečné osmé místo opavským hokejistům přisoudilo za soupeře doposud nejlepší tým moravské skupiny 2. ligy, hokejisty Šumperka. Zápasová série byla rozehrána v Šumperku. Slezan špatně začal, ale ve druhé polovině hrací doby dokázal zápas zdramatizovat a domácího favorita notně potrápřit. Přesto na konci zápasu odcházeli Opavští do šaten s prohrou 6:3. Dobrý výkon předváděli hokejisté Slezanu i v prvních dvou třetinách druhého zápasu, který se hrál v Opavě. Nicméně po bezbrankových třetinách přišel totální kolaps v poslední periodě, který zároveň znamenal konec letošního ročníku pro opavské hráče. Opava prohrála se Šumperkem 0:4.

Letní přípravu zahájili opavští hokejisté pod vedením nového trenéra Michala Piskoře, který v minulé sezoně koučoval druholigový Frýdek-Místek. Pod jeho vedením se připravovala zhruba dvacítka hokejistů. "Trénují s námi ale všichni z loňského kádru juniorů ročníku narození 1991, tedy Faksa, Dohnal, Kysela, Židek, Rýpar, Vítek, Koschatzký, Džemla a Baďura. Všichni by měli zabojovat o místo v kádru, který byl v loňské sezoně hlavně v obraně opravdu úzký. Na výjimku také mohou hrát ještě za juniorku," uvedl Michal Piskoř. „Odešli nám oba brankáři, jak Adam Trenčan, tak i David Iláš. Opavský tým se dohodl na spolupráci se zkušeným Dušanem Šafránkem. Pěťadvacetiletý brankář je v Opavě na ročním hostování. Beci Vrátil se zkušeným Jaromírem Bednárkem, a navíc nás posílil i havířovský Aleš Jurčík.“

Vstup do nového ročníku se vydařil. Nejprve vybojoval Slezan bod ve Valašském Meziříčí, když po remíze v základní hrací době prohrál až v nájezdové loterii. Zápas tak skončil poměrem branek 4:3. Ve druhém kole dokonce Slezan porazil Porubu na jejím ledě 3:2. Opavský tým se tak dostal do čela východní skupiny 2. hokejové ligy. Vysoký standard při sběru bodů udržovali hokejisté Slezanu i v dalším průběhu soutěže a do čela tabulky se dostali opět v osmém kole, kdy jejich celková bilance byla 6 výher, dvě prohry, z toho jedna v prodloužení. Na předních příčkách se pak Slezan držel až do konce roku. Příznačně i poslední zápas na ledě Frýdku-Místku dokázal Slezan vyhrát 4:1 a úspěšně tak zakončil kalendářní rok 2011.

Neúspěchem skončila snaha opavských juniorů udržet nejvyšší republikovou soutěž své věkové kategorie v Opavě. Zpočátku se mužstvu pod vedením zkušeného trenéra Kamila Konečného dařilo, nicméně druhá část sezony již tolik úspěšná jako ta první nebyla, a tak Slezané obsadili první sestupovou příčku a Extraligu juniorů opustili. Konečné umístění: 19. místo, 63 bodů, skóre 158:221, 18 výher, 2 výhry po prodloužení, 5 proher po prodloužení, 35 proher.

Novou sezonu 2011/2012 tak Slezan zahájil v lize juniorů, tedy druhé nejvyšší soutěži. Opava nastupovala ke svým zápasům ve skupině Východ. Tato skupina čítá celkem 11 týmů:

HC Slezan Opava, HK Jestřábi Prostějov, SK Horácká Slavia Třebíč, Valašský hokejový klub Vsetín, HC Rožnov, HK Hokej Šumperk 2003, HC Havířov, HC Kometa Úvoz, Hokejový club Frýdek-Místek, HC Zubr Přerov, HC RT Torax Poruba.

Mnoho úspěchů v roce 2011 zaznamenaly mládežnické týmy Slezanu. Osmáci přivezli z porubského turnaje s názvem O pohár starosty městského obvodu Poruba bronzové medaile. Dokázali zdolat Černé Vlky a Vítkovice, naopak podlehli konečnému vítězi turnaje, domácí Porubě a druhé Karviné. Nejproduktivnějším hráčem celé akce byl se sedmi body (6+1) opavský útočník Tadeáš Pajor.

Na turnaji v maďarském Zalegerszegu se úspěšně prezentovali hokejisté 7. třídy (ročník 1998). Porazili týmy zvučných jmen a vybojovali bronzové medaile, když jim jen o vlásek uniklo celkové prvenství. Individuální ocenění navíc získali Radim Štěpánek a Adam Beránek.

Také 5. třída opavského Slezanu si dovezla bronzové medaile, a to z Českomoravského poháru konaného v Karlových Varech. Na turnaj se přitom kvalifikovali díky výborným výsledkům v celé sezoně.

Čtvrtáci hokejového Slezanu se v tomto roce zúčastnili mezinárodního Velikonočního turnaje v žilinské DOXXbet Aréně. Po výborných výkonech si nakonec mladé naděje opavského hokeje odvezly ze Slovenska druhý nejcennější kov.

Výběr Slezanu Opava, poskládaný z hráčů druhých tříd, ale také školiček, uspěl na turnaji nejmenších hokejistů v Bohumíně. „Bohumín i Orlovou jsme jasně přehráli, utkání s Porubou bylo vyrovnanější, i tak jsme zápas dotáhli do vítězného konce,“ řekl Jakub Jelen.²⁹⁸

Ani opavský tým „A“ nenašel přemohitele na turnaji přípravek v Ostravě-Porubě, konaného za účasti desítky týmů z šesti oddílů, a vyhrál všechny své zápasy.

²⁹⁸ http://opavsky.denik.cz/hokej_region/prcci-slezanu-kralovali-na-turnaji-v-bohumine.html

Orientační běh

Vynikajícího úspěchu dosáhli opavští orientační běžci na Mistrovství České republiky štafet, které se konalo ve Stříteži u Mohelnice. Štafeta dorostenců tvořená Michalem Argalášem, Markem Schustrem a Filipem Hadačem zvítězila a vybojovala titul mistrů republiky. Je to historicky první titul mistrů ČR v orientačním běhu štafet získaný opavskými sportovci. Svou dominanci v závodech štafet v tomto roce opavská štafeta potvrdila i vítězstvím v dlouhodobé soutěži, v Českém poháru, kde obsadila, po třech vyhraných závodech z celkových pěti, také první místo. Na tomto úspěchu se podílel i Vojtěch Rossmanith, který v některých závodech střídal.²⁹⁹

Squash

Opavský squashista Daniel Mekbib, sedminásobný mistr České republiky, nyní dosáhl vynikajícího úspěchu i na mezinárodním poli. Jako člen české reprezentace se podílel na zisku bronzových medailí na juniorském mistrovství Evropy družstev ve švýcarském Lucernu.³⁰⁰

Střelecký sport

Na mistrovství republiky ve střelbě ze vzduchových zbraní nechyběla ani jména pistolářů oblékajících barvy SSK Opava. Petr Staško v kategorii dorostenců sáhl hned po dvou mistrovských titulech. Nejdříve ve standardní vzduchové pistoli (SVzPI) na 40 ran nástřelem 350 bodů. V téže disciplíně startoval i jeho oddílový kolega Vojtěch Slanina, který za výkon 327 bodů obsadil desátou příčku. Druhé zlato bral Staško v rychlopalné vzduchové pistoli (RVzPI) na 2x30 ran. Tady nastřílel 557 bodů, což bylo nejvíce ze všech, a podstatně si tak vylepšil loňské čtvrté místo.³⁰¹

Republikový titul se podařilo získat mladým opavským střelcům ze vzduchové pušky. Patnáctiletí závodníci opavského Ostroje pod vedením svého trenéra Oldřicha Gavendy zvítězili v soutěži družstev, a navíc přidali i úspěchy v individuálním

²⁹⁹ Hláska 10/2011, s. 32

³⁰⁰ Hláska 6/2011, s. 32

³⁰¹ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/petr-stasko-dvojnásobnym-mistrem-republiky20110405.html

hodnocení. Aleš Entrichel si vystřílel stříbro, Tomáš Rádek bronz a trojici doplnil David Patyk na čtvrtém místě.³⁰²

Různé

Opavští hokejbalisté zakončili svou sezonu v první lize. Na hřišti Sudoměřic v bouřlivé atmosféře prohráli třetí zápas play-off a tím i celou sérii. I příští ročník budou hrát v této soutěži.³⁰³

Florbalové ženy P.E.M.Y. Opava skončily ve své divizi druhé ligy na druhém místě. Přesto si splnily cíl sezony, postoupily do baráže o vyšší soutěž. V té však neuspěly a zůstávají ve druhé lize.³⁰⁴

³⁰² Hláska 4/2011, s. 29

³⁰³ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/hokejbaliste-nezvladli-ani-treti-zapas-playoff.html

³⁰⁴ http://opavsky.denik.cz/ostatni_region/florbalistky-ve-slavicinske-barazi-propadly.html

VEŘEJNÝ POŘÁDEK

Městská policie

V roce 2011 rezignoval na svůj post ředitel Městské policie Opava Richard Szotkowski. Ve funkci jej po řádném výběrovém řízení nahradil **Milan Kokoř**, který do té doby zastával funkci kurátora mládeže na oddělení sociálně-právní ochrany Magistrátu města Opavy. „Komise jej vybrala z celkem dvanácti uchazečů, kteří splnili podmínky výběrového řízení. Nejlépe prošel ústními pohovory i psychologickým vyšetřením a navíc předložil nejzdařilejší koncepci budoucí práce městské policie,“ uvedl náměstek primátora Daniel Žídek.

V dubnu se společně školili strážníci Městské policie Opava a jejich kolegové z partnerského města **Liptovský Mikuláš**. Školení bylo zaměřené hlavně na seniory. Projekt společného vzdělávání měl celkem pět bloků. V jednom z nich se strážníci školili v práci s agresivními osobami nebo v dalším se soustředili na práci s dětmi a mládeží. Společné vzdělávání probíhalo střídavě v Opavě a v Liptovském Mikuláši.³⁰⁵

Policie ČR

Jak na tom byla Opava a její příměstské části z hlediska kriminality a nehodovosti v roce 2011? Bylo evidováno **1 572 trestných činů**, z nichž jich bylo objasněno 737. Celková objasněnost tvořila 47 %.³⁰⁶ **Násilných trestných činů** bylo spácháno celkem 127. Z nich bylo objasněno 95, což je 75 %.³⁰⁷ Nejvíce v této kategorii bylo ublížení na zdraví (39 případů, z toho bylo 30 případů objasněno). **Mravnostních trestných činů** (znásilnění, pohlavní zneužívání aj.) bylo spácháno 7 a objasněny z toho byly 4 případy.³⁰⁸ Z celkově 900 spáchaných **majetkových trestných činů** tvořily krádeže vloupáním 305 případů (objasněno 78) a prosté krádeže 471 případů (objasněno 124). Celkově bylo z majetkové trestné činnosti objasněno 238 případů (26 %).³⁰⁹ **Hospodářských činů** bylo spácháno celkem 164 (úvěrové podvody, neoprávněné

³⁰⁵ OHD, 12. 4. 2011, s. 4

³⁰⁶ Pro srovnání – v roce 2010 bylo spácháno 1 688 trestných činů, ze kterých bylo objasněno 47 %, tedy 794 skutků.

³⁰⁷ V roce 2010 při 130 spáchaných násilných trestných činech, jich bylo objasněno 102.

³⁰⁸ V roce 2010 se pachatelé dopustili 14 mravnostních činů, z nichž bylo 11 objasněno.

³⁰⁹ V roce 2010 bylo zaregistrováno 1000 majetkových činů a z nich pak objasněno 276.

držení platebního prostředku a podobně), z tohoto množství bylo objasněno 76 trestných činů (46 %).³¹⁰

V roce 2011 se událo v okrese Opava **1 146 nehod**, při nichž bylo 10 lidí usmrceno, 49 těžce zraněno a 412 lehce zraněno. Oproti roku 2010 to byl v celkovém počtu nehod nárůst o 230, počet usmrcených vzrostl o 6, těžce zraněných bylo o 18 více, lehce zraněných o 87 více. Nejvíce nehod se odehrálo v pátek (197) a pak ve středu (191).

V samotné Opavě a městských částech bylo zaznamenáno 398 nehod, při nichž 3 lidé zemřeli, 21 bylo těžce zraněno a 101 zraněno lehce.³¹¹

Vězeňská služba

Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence (VÚVZD) v Opavě byla jednou ze 36 věznic Vězeňské služby České republiky (VS ČR). Byla umístěna do dvou nezávislých objektů se samostatnou historií. První, na Olomoucké ulici, vznikl jako součást justičního paláce a byl uveden do provozu v roce 1888, druhý objekt, na Krnovské ulici, rovněž z předminulého století patřil původně armádě. V opavské věznici vykonávali v minulých letech trest odnětí svobody mladiství odsouzení muži. Ti byli v dubnu roku 2009 z věznice vymístěni v souvislosti s připravovaným záměrem zřídit v rámci věznice ústav pro výkon zabezpečovací detence. Ve věznici byli umístěni dospělí muži v kategorii s dozorem a odsouzené ženy všech kategorií včetně doživotních trestů. Celková kapacita věznice byla stanovena na 449 míst, 287 pro výkon trestu odsouzených žen a 162 pro výkon trestu odsouzených mužů. V roce 2009 proběhla v objektu na Krnovské ulici rekonstrukce ubytoven a dalších prostorů s cílem připravit kapacity pro chovance zabezpečovací detence. Těchto chovanců by mělo být v budoucnu v Opavě asi 150. Do doby, než tato potřeba nastane, měly prostory sloužit standardnímu výkonu trestu odnětí svobody pro odsouzené muže kategorie dozor.

Nyní přejdeme k některým událostem ze života věznice a odsouzených v roce 2011.

Stalo se již tradicí, že odsouzené ženy, léčící se ze své závislosti ve specializovaném oddělení opavské věznice, navštěvují obyvatele ÚSP Marianum s **pestrým kulturním**

³¹⁰ V roce 2010 bylo spácháno 209 hospodářských trestných činů, z čehož objasnění se dočkalo 126 případů.

³¹¹ Údaje poskytl Policie České republiky, územní odbor Opava.

programem. Mnohaletá zkušenost z těchto setkání ukazuje na oboustrannou radost – z dávání i přijímání. Odsouzené ženy našly radost v rozdávání radosti například při hraní divadelních představení pro klienty ústavu. V roce 2011 se rozhodly potěšit obyvatele Mariana dalším divadelním představením. „Vymyslely si program na téma Apríl s šaškem Vaškem, napsaly si scénář, ušily kostýmy a usilovně nacvičovaly, aby tu radost, o kterou jim jde, skutečně mohly předat co nejlépe,“ uvedla mluvčí věznice Dagmar Slaná na webu věznice. Představení se uskutečnilo na „apríla“ a jako vždy bylo obyvateli ústavu přijato s nadšením. Spolupráce věznice s ústavem sociální péče probíhala nejen na kulturní úrovni. Pět odsouzených žen tam také docházelo denně do práce. Vypomáhaly v kuchyni, na zahradě nebo v prádelně.³¹²

Pro změnu **odsouzení muži** z opavské věznice vypomáhali s mytím oken a úklidem v Domě svatých Cyrila a Metoděje ve Vlaštovičkách.

Vězni se zapojovali i do kulturní činnosti určené pro osazenstvo věznice. Tři vězni v květnu představili **poslechový pořad o beatové hudbě.** Hudební osvětová akce proběhla ve specializovaném oddělení pro léčbu závislostí v objektu na Krnovské ulici v rámci terapeutického programu. Téměř hodinový blok mluveného slova o základech beatové hudby a „živého“ provedení několika skladeb si připravil a nazkoušel odsouzený z tohoto oddělení spolu s dalšími dvěma spoluodsouzenými. Jeho sólový zpěv i hru na klávesové nástroje doprovodily typické zvuky elektrické a basové kytary. Publikum, které tvořili odsouzení muži i zástupci personálu věznice, si tak postupně vyslechlo známé hity skupin Black Sabbath, Deep Purple nebo Kern, zazněla také vlastní instrumentální skladba odsouzených.³¹³

Odsouzení začali opět po krátké přestávce **třídít odpad**, tentokrát nejen plastový, ale také kovový a papírový. Nově začala odsouzené zaměstnávat firma OPAMETAL, s. r. o., která zahájila svůj provoz v opavské věznici 1. 6. 2011. Firma se zabývá výkupem a zpracováním kovového, papírového a plastového odpadu. V nové firmě zatím pracovalo osm vězňů, ale bylo v plánu rozšířit provoz o další směnu. Z počátku šlo o třídění pouze plastového odpadu, po měsíci bylo rozšířeno o řezání a třídění také papírového a kovového. Jeden z odsouzených mužů Oldřich Marek si práci pochvaloval: „Jsem moc rád, že jsem takovou práci dostal a vážím si toho. Čas ve vězení rychleji utíká, baví mě to. Kolektiv včetně mistra je výborný, do práce se těším“.

³¹² <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/informacni-servis-1604/aktuality-470/herecke-trio-z-veznice-v-marianu>

³¹³ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/o-nas-1603/vykon-trestu-323/specializovane-oddeleni-605/hudebni-osveta-soucasti-lecby>

Další z odsouzených dodal, že práce je důležitá nejen pro to, aby trest rychleji ubíhal, ale také z finančních důvodů. Platí výživné na dvě děti, splácí půjčky a dluhy spojené s trestnou činností. Převážná část odsouzených mužů má zájem pracovat, jen malé procento nechce nebo nemůže. Ze strany firem byl o zaměstnávání vězňů velký zájem, ale vzhledem k tomu, že práci nabízely převážně mimo věznici, nebylo možné jejich požadavky uspokojit, neboť většině odsouzených nebylo možno udělit volný pohyb. V současné době je průměrné procento zaměstnanosti asi 51 procent.³¹⁴

Opavskou věznici navštívila 14. – 16. listopadu **hlavní kaplanka Vězeňské služby ČR**, Mgr. Jakubalová. Hlavním účelem její cesty bylo posoudit, jak je zajišťována duchovenská péče pro odsouzené. Po projednání personálních a organizačních záležitostí s ředitelem věznice a 1. zástupcem si představitelé vězeňské duchovenské péče prohlédli areály věznice a setkali se s odsouzenými a duchovními církve římskokatolické a českobratrské evangelické, kteří zde vykonávají pastorační činnost. Setkání s odsouzenými ženami a muži bylo obohaceno o bohoslužbu a po ní dostali odsouzení prostor k diskuzi, například o tom, jaký význam pro ně duchovní služba ve vězení měla.³¹⁵

Požární ochrana

V roce 2011 zasahovali opavští profesionální hasiči hned u několika požárů se škodou větší než 300 tisíc korun.

V únoru opavští hasiči likvidovali úmyslně založený požár v prostorách bývalé vinárny U Přemka. Vznikla při něm přímá škoda ve výši 800 tisíc korun.

V červnu hořel v Opavě bytový dům na ulici Elišky Krásnohorské. Příčinou požáru byla technická závada na HIFI věži. Vznikla tím škoda 300 tisíc.

V prosinci zasahovali hasiči u požáru filtračního zařízení ve výrobní hale – svařovně. Vznikla při něm přímá škoda ve výši 300 tisíc korun. Příčinou požáru byla technická závada.

³¹⁴ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/o-nas-1603/vykon-trestu-323/odsouzeni-muzi-standardni-vykon-trestu-997/odsouzeni-tridi-plastovy-kovovy-a-papirovy-odpad>

³¹⁵ <http://www.vscr.cz/veznice-opava-83/o-nas-1603/duchovenska-pecce-887/hlavni-kaplanka-navstivila-opavskou-veznici>

Vojáci

Jedinou vojenskou posádkou v Opavě i na východě České republiky nadále zůstávala 53. brigáda průzkumu a elektronického boje (dále bPzEB) generála Heliodora Píky Opava.

Zmiňme dále několik událostí, které brigádu provázely rokem 2011.

Rok 2011 znamenal pro opavskou vojenskou posádku významný mezník. Došlo k **reorganizaci jednotky**. Dejme nyní prostor záznamu v kronice jednotky, jak ji zachytil Petr Šiler. „První pondělí nového roku 2011 patřilo v opavských kasárnách k dalším mezníkům v dlouholeté historii zde dislokovaných jednotek. 3. ledna 2011 se konal první slavnostní nástup 53. brigády průzkumu a elektronického boje, která vznikla reorganizací 53. brigády pasivních systémů a elektronického boje a podřízených jednotek.“ Opavský a tábořský prapor se sloučily v jeden a nově byl do organizační struktury brigády zařazen 102. průzkumný prapor Prostějov. Velitelem brigády průzkumu a elektronického boje byl jmenován plukovník Josef Havlík a jeho zástupcem podplukovník Pavel Andráško.

Čtvrtý březnový večer na Červeném zámku v Hradci nad Moravicí patřil už tradičně **plesu 53. brigády průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky**. Spolupořadatelem akce byl již podruhé Český svaz bojovníků za svobodu. Účastníky, kterých se sešlo ke čtyřem stům, přivítal velitel 53. bPzEB plukovník Josef Havlík.

V první polovině roku 2011 se připravovali příslušníci 53. bPzEB na **návrat do Afganistánu**. Vojáci byli součástí 8. jednotky provinčního rekonstrukčního týmu (PRT). Organizační jádro této jednotky tvořili převážně vojáci 102. průzkumného praporu z Prostějova ze sestavy 53. brigády průzkumu a elektronického boje, které doplňovali specialisté z 24 útvarů a zařízení AČR. Velitelem jednotky v celkovém počtu 268 vojáků byl podplukovník Pavel Andráško, zástupce velitele 53. brigády průzkumu a elektronického boje. Přesun příslušníků do afghánské provincie Lógar se uskutečnil v červenci a srpnu. Své úkoly zde začali vojáci plnit 17. srpna 2011.

Vojáci se i v roce 2011 účastnili **Otevřeného přeboru Společných sil v běhu**. První závod se v tomto roce uskutečnil v pátek 8. dubna, a to na 5 a 10 kilometrové trati náročným terénem v okolí zámku v Hradci nad Moravicí. Jeho pořadatelem byla opavská 53. brigáda. Nesnadný terén přilákal celkem 52 závodníků z řad Společných

sil Armády České republiky, které neodradilo ani celkové převýšení 350 metrů. V roce 2011 se řady závodníků rozrostly i o 8 žen, které vyrazily na trať v délce 5 kilometrů. Soutěžilo se v 4 mužských a 2 ženských věkových kategoriích. Počasí s výjimkou silného větru závodníkům přálo a tak i přesto, že to byl pro mnohé první letošní soutěžní výběh do terénu, dosáhli vítězové na této náročné trati velmi dobrých časů. Závěrečné stoupání loveckou stezkou knížete Lichnovského však prověřilo všechny bez rozdílu a některé běžce stálo poslední zbytky sil před závěrečným finišem.

Vojáci se také účastnili setkání u příležitosti **66. výročí osvobození města Opavy**, a to v pátek 22. dubna na náměstí Osvoboditelů v Opavě u památníku Osvobození. Na tradičním setkání nechyběli kromě vojáků 53. brigády průzkumu a elektronického boje Generála Heliodora Píky také představitelé města, váleční veteráni a obyvatelé Opavy.

První listopadový den vojáci slavili **6. výročí založení** brigády. Příslušníci všech jednotek, které tvořily sestavu brigády, se sešli v Památníku II. světové války v Hrabyni. Součástí programu bylo předání funkce velitele 532. praporu elektronického boje Opava a představení nového velitele této brigádní součásti. Stal se jím Karel Ondrášek a vystřídal na tomto postu podplukovníka Jana Hromka, který odešel do zálohy.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Téma životního prostředí hrálo v Opavě v průběhu roku 2011 významnou roli. Po dlouhé době byly obnoveny zelné trhy, měnily se poplatky za odpady a psy, sázela se alej, bojovalo se smogem a zlepšoval se systém nakládání s odpady.

V roce 2011 se po delší době zvedly v Opavě **poplatky za sběr a zpracování odpadu**. Do roku 2010 činila cena za odpad 200 korun za osobu a rok bez ohledu na věk. Nové poplatky za odpady více reflektují skutečné náklady. Pokud by obyvatelé Opavy měli v roce 2011 hradit veškeré náklady na sběr a zpracování odpadu, musel by každý občan zaplatit 847 korun. Zastupitelé nakonec stanovili cílovou částku na 396 korun za jednoho člověka, přičemž děti do tří let jsou od tohoto poplatku osvobozeny. Zbývající část financí hradí za obyvatele město. I přes zvýšení ceny je poplatek v Opavě pořád jeden z nejnižších při srovnání s ostatními městy.³¹⁶

Změnily se také **poplatky pro majitele psů**. Doposud platili majitelé na území města jednotný poplatek 200 korun za psa, od roku 2011 je poplatek rozrůzněný. Důchodci platí za psa stále 200 korun. Další majitelé platí za prvního psa 600 korun a za druhého psa 900 korun. Sazby v bytových domech a rodinných domech jsou stejné a poplatek se platí za zvířata, která jsou starší než 3 měsíce. I zde platí, že navzdory změně je Opava stále mezi městy s nejlevnějšími poplatky za psy.

Majitelé psů pobírající důchod jsou povinni doložit důchodový výměr a tento důchod musí být jejich jediným zdrojem příjmu. Toto nařízení bylo novinkou vzhledem k tomu, že se dosud při platbě za psy nerozlišovalo mezi výdělečně činným majitelem psa nebo důchodcem.³¹⁷

Navrhované změny vyvolaly během jednání zastupitelstva obavy, že většina rodin přepíše své psy na seniory v rodinách, čímž se zvýšeným poplatkům vyhnou. Změny byly navrženy s argumentem na nižší daňovou výtěžnost města vzhledem k celosvětové ekonomické krizi a s ohledem na provozní náklady města. „Rada města přijala rozhodnutí, které zachovává rovnost výše poplatku mezi městem a městskými částmi, respektuje zákonnou výši poplatku pro důchodce a současně minimalizuje administrativní náročnost správy tohoto místního poplatku,“ sdělil k tématu vedoucí finančního odboru Miroslav Drössler.³¹⁸

³¹⁶ Hláska 1/2011, s. 4

³¹⁷ Hláska 2/2011, s. 6

³¹⁸ Hláska 1/2011, s. 4

Město v zimě zasáhly návaly sněhu, což kromě radosti v očích dětí a lyžařů způsobilo také problémy v dopravě a pro pěší. Do **odklizení sněhu** se tak zapojily nejen Technické služby a dobrovolníci u svých domovů, ale také dlouhodobě nezaměstnaní lidé. V rámci veřejné služby město nasadilo na sních asi stovku těchto pracovníků.

Technické služby mají na starosti údržbu 130 km vozovek místních komunikací, odklizení železničních přejezdů a údržbu 77,4 kilometru chodníků a postupují při úklidu podle operačního plánu zimní údržby.

Desítky dlouhodobě nezaměstnaných si úklidem mohou přilepšit k sociální podpoře. V prosinci měl magistrát na smlouvu 103 těchto lidí, kteří si v průměru odpracovali asi šest pracovních dnů po pěti hodinách. Ti čistili jak místa s největším výskytem lidí, tak i některé vnitrobloky v centru města, přístupy ke kontejnerům, vstupy na přechody pro chodce a některé schody. „Vždy dělají ve vícečlenných skupinkách. Dohlížíme na ně a dá se říci, že pracují spolehlivě. To, co mají udělat, udělají,” vysvětloval Jakub Týle z odboru kancelář tajemníka. „Většina z nich dodržuje domluvené dny a domluvené časy. Jsou dokonce někteří, kterým se dá i operativně zavolat, když začne padat více sněhu,” uvedl Jakub Týle.³¹⁹

Město Opava získalo ocenění v soutěži **Zelená informacím**. Opava se umístila mezi patnácti nejlepšími městy v soutěži „Zelená informacím 2011 za nejlépe pojatou prezentaci o životním prostředí na internetových stránkách měst“. Celkem bylo hodnoceno 270 měst s počtem obyvatel vyšším než 5 tisíc. Pro své specifické postavení nebyla hodnocena města Praha a Brno. Hodnocena byla přehlednost a grafická úprava celkové prezentace města, uživatelská přístupnost informací, rozsah, kvalita a struktura informací a aktuálnost obsahu informací. „Ocenění nás samozřejmě potěšilo, protože se snažíme udržovat sekci životního prostředí v dobré kondici. Na druhou stranu jsme si vědomi stále určitých rezerv, na kterých musíme v budoucnu zapracovat,“ řekl Albert Červeň z odboru životního prostředí.³²⁰

Odbor životního prostředí byl v průběhu roku aktivní i v jiných oblastech. Například se zapojil do celostátního projektu **Stromy pod kontrolou**. Projekt se zabýval veřejnou zelení ve městech a sledováním jejího stavu. „Máme v úmyslu postupně vytvořit tzv. Program rozvojové péče pro stromový inventář,“ uvedla vedoucí odboru životního prostředí MMO Marie Vavrečková. „Cílem programu je péče o stromy, jejich bezpečnost vzhledem k okolí, vytvoření dobrého pěstebního stavu výsadeb, zachování nebo zlepšení stavu významných stromů a zakládání nových vegetačních

³¹⁹ Hláska 1/2011, s. 5

³²⁰ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=48468>

prvků nebo kompozičních detailů například v parcích.“ Ke každému stromu v programu jsou uvedeny údaje o tom, jaký je jeho stav, zda netrpí nějakou chorobou nebo zda jej čeká sanace či pěstební úpravy. „Podobné zmapování stavu stromů čeká v následujících letech i další lokality, například aleje a stromořadí v ulicích, zahrady mateřských a základních škol a další parky na území města a Městské sady,“ uvedl k dané problematice pověřený náměstek primátora pro životní prostředí Dalibor Halátek.³²¹

V průběhu zimy bylo v Opavě několikrát **mimořádně znečištěné ovzduší**. Na chvíli se Opava dokonce zařadila po bok dalších dvou českých měst nejvíce zasažených poléťavým prachem. Prachu se ve městě koncentrovalo až pětkrát více, než kolik povolují denní limity. „Situace je někdy jak na houpačce, mění se každým okamžikem,“ popisoval Albert Červeň, vedoucí oddělení ovzduší na opavském odboru životního prostředí.

Nejvíce ovlivňuje množství poléťavého prachu ve městě počasí a lidé – teplota a stabilita atmosféry, automobilová doprava, velcí znečišťovatelé, a to i ze vzdáleného okolí, a lidé, kteří jsou schopni topit doma naprosto čímkoli a v čemkoli. Největší podíl – až 40 procent z celkové zátěže – mají na svědomí mimoopavské zdroje: výroba koksu, železa a energetika. V zimě jsou významné problémy s lokálními topeništi.

Kvalitu ovzduší měří dlouhodobě i stanice, která je umístěna v Kateřinkách. Přímé odkazy na stanici v Kateřinkách jsou na webových stránkách města v sekci životní prostředí.

S kvalitou ovzduší souvisí i činnost místních firem. Mezi hlavní emitenty zde patří společnost OPATHERM, a. s., která v roce 2011 provozovala na území města 59 tepelných zdrojů o celkovém tepelném výkonu 115 MW. A své působení na ovzduší dlouhodobě zlepšuje. Od roku 2001 bylo např. zplynofikováno dvanáct uhelných kotelen a jedna kotelna na lehký topný olej. Tím došlo ke snížení spotřeby pevných paliv o 3 800 tun a spotřeby lehkého topného oleje o 75 tun za rok.

Společnost Teva Czech Industries, s. r. o., také používala k topení plyn. Při jeho spalování nevznikají emise tuhých znečišťujících látek. V uplynulém desetiletí se investicemi podařilo snížit emise rozpouštědel o 30 % a emise látek považovaných za nejvíce škodlivé lidskému zdraví dokonce o 95 %, a to i přes navyšování výroby.

Potěšitelné dlouhodobě je to, že nejsou překračovány hodnoty hodinového imisního limitu pro oxidy síry a dusíku.

³²¹ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=41720>

„Je zřejmé, že další krok ke snížení míry smogu by měli učinit také obyvatelé rodinných a bytových domů,” nabádal Albert Červeň. „Důležité je zateplování, výměna jednoduchých oken za okna s více skly. Podstatné je také postupné zavádění alternativních zdrojů tepla, nejlépe bezemisních. Lidé by měli spalovat ve spalovacím zařízení pouze ta paliva, která jsou určena jejich výrobcem.”³²²

Z důvodu špatné kvality ovzduší zavedlo vedení města opatření, díky kterým se Opavané včas dovědí, nakolik je vzduch zamořený prachem. „Pokud je kvalita ovzduší zhoršena, rozesíláme již nyní do všech školských zařízení a na úřady upozornění na tento stav formou SMS. Děti ve školkách a školách by stejně jako starší a nemocní občané neměli v těchto dnech zbytečně vycházet ven a měli by naopak omezit větrání,” popsal jedno z opatření náměstek primátora Dalibor Halátek.³²³ Výstrahu lidé také mohou nalézt na titulní straně webových stránek města.³²⁴

Velkou událostí roku 2011 bylo spuštění **zelných trhů**. Ty zde velmi dlouhou dobu nefungovaly a říkalo se, že o ně není mezi prodejci zájem. Vedení města a odbor hlavního architekta města vytipovali na počátku roku tři místa, kde by se trhy mohly konat: ulice mezi konkatedrálou Nanebevzetí Panny Marie a Slezským divadlem, náměstí Osvoboditelů a Dolní náměstí. Nakonec bylo jako nejvhodnější vybráno Dolní náměstí. „Opavské zeleninové trhy bychom chtěli spustit v dubnu či květnu,” uváděl počátkem roku náměstek primátora Dalibor Halátek. V té době se hledal zájemce o provozování trhů. Nakonec se zájemce našel a trhy byly zahájeny 15. dubna. Rušno tu bylo již od časného rána, své zboží zde nabízely cca čtyři desítky prodejců. Od té doby se pořádají každý týden, vždy ve středu, v pátek a v sobotu. Především místní trhovci zde nabízejí zeleninu, ovoce, květiny, sazenice, masné a mléčné výrobky či výrobky řemeslníků.³²⁵

„Naší snahou je, aby zde měly prostor především místní firmy. Příležitost ale budou mít i prodejci nabízející výrobky, které se v našem regionu nevyrábějí, jsou ale v České republice tradiční,” uváděl k trhům svou vizi náměstek primátora Dalibor Halátek.

Zelné trhy provozuje soukromá firma vybraná v rámci výběrového řízení. Jde o brněnskou firmu Ing. Ivan Čadeni, která trhy pořádá i v jiných městech. Trhy se v průběhu roku úspěšně uchytily a až do podzimu zde své potraviny nakupovalo poměrně velké množství lidí.

„Jsem rád, že se tradice trhů v Opavě opět obnovila. Opavané mají po více než patnácti letech znovu možnost nakoupit čerstvou zeleninu či ovoce tzv. přímo ze

³²² Hláska 1/2011, s. 8, 9

³²³ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=47445>

³²⁴ Hláska 11/2011, s. 4

³²⁵ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/zelne-trhy-opavane-vitaji-vydrzi-jim-to20110406.html

zahrádky a při nákupu navíc zažít jedinečnou atmosféru tržnice,“ uvedl při zahájení Dalibor Halátek. Primátor města Zdeněk Jirásek k tomu dodal: „Z hlediska historického trhu na náměstí jednoznačně patří, v minulosti na nich měly vždy svůj vymezený prostor.“ Trhy byly zakončeny 11. a 12. listopadu zabijačkovými hody.³²⁶

Své místo v péči o oblast životního prostředí má také environmentální výchova. Například na Základní škole TGM právě probíhal zajímavý projekt „**Zaostřeno na přírodu**“. Pedagogové se jeho prostřednictvím snažili dětem ukázat nekonzumní pohled na svět a podporovat jejich ekologické znalosti. Učitelé ZŠ T. G. Masaryka a ZŠ a MŠ v Oticích vytvořili 25 dvouhodinových ekoprogramů, které umožní žákům od prvních do devátých ročníků seznámit se prožitkovou formou s nejrůznějšími ekosystémy a působením člověka na ně.³²⁷

Ve městě se objevily nové **kontejnery na elektroodpad**. Opavané se tak mohou jednoduše zbavit drobného elektroodpadu. Dvanáct sytě červených kontejnerů je umístěno buď do hustě obydlených částí města, nebo na místa, kterými lidé často prochází. Kontejnery mají dva otvory: menší určený výhradně pro baterie a větší, do kterého se vejdou malá elektrozařízení jako klávesnice a počítačové myši, staré telefony, drobná audiotechnika, elektrické hračky, holicí strojky apod.³²⁸ „Větší elektrozařízení, například televizory, mohou občané i nadále odevzdávat na sběrných dvorech nebo při koupi nového spotřebiče v prodejně metodou kus za kus. Náklady na další svoz a zpracování, stejně jako náklady na pořízení nádob, hradí nezisková společnost ASEKOL,“ sděloval k problematice Pavel Zdrálek z odboru životního prostředí opavského magistrátu.

Rozmístění kontejnerů bylo navrženo s ohledem na současné možnosti, a to tak, aby nebylo nutno budovat další kontejnerová stání. Umístěny jsou proto většinou u již vzniklých separačních stání na tříděný odpad.³²⁹

„Z našeho průzkumu vyplývá, že lidé považují tradiční sběrná místa, jako jsou například sběrné dvory, za příliš vzdálená. V důsledku toho pak do nich odmítají nosit elektrozařízení, která se bez problémů vejdou do popelnice. Takový osud má například více než polovina elektrických hraček,“ vysvětloval regionální zástupce společnosti ASEKOL Zdeněk Kovářík.³³⁰

³²⁶ Hláska 4/2011, s. 4 a 5/2011, s. 4

³²⁷ Hláska 3/2011, s. 8

³²⁸ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=44858>

³²⁹ <http://www.parlamentnilisty.cz/parlament/obce-volicum/Opava-Po-meste-jsou-rozmisteny-kontejnery-na-elektrospotrebice-201205>

³³⁰ Hláska 4/2011, s. 5

Obyvatelé Opavy v roce 2010 vytřídili 3 262 televizí a 1 835 monitorů. Tím se uspořilo 759 kWh elektřiny, 15 024 litrů ropy, 3 819 284 litrů vody a 34 291 tun primárních surovin. Navíc se snížila emise skleníkových plynů, a to o 203 tun CO₂," popsal konkrétní úspory s dopadem na životní prostředí náměstek primátora Dalibor Halátek.³³¹

V neděli 17. dubna oslavila Opava **Den Země** v sadech Svobody. Magistrátní odbor školství se oproti dřívějším rokům rozhodl rozšířit program a přesunout akci do přilehlých parků v centru města. Hlavní program nabídly především ekodílny, soutěže pro děti i dospělé nebo další zážitkové aktivity. „Zlatým hřebem programu bude módní show a vernisáž výstavy objektů vytvořených z odpadních materiálů opavskými žáky na Ptačím vrchu," slibovala Kateřina Pálková z odboru školství MMO.

V následujícím týdnu bylo připraveno několik doprovodných akcí. Jednalo se např. o exkurze do přírodně cenných území lužního lesa Hvozdnice a raduňského mokřadu či na třídící linku odpadů Technických služeb Opava, besedu o přírodovědecké expedici do Chile s odborníky Slezského zemského muzea Petrem Vlčkem a Daliborem Ličkou a promítání Ozvěň Ekofilmu. Akce probíhaly také v jednotlivých školách, které připravily pro své žáky program v podobě vzdělávacích besed a soutěží.³³²

V dubnu proběhl na území města tradiční **jarní úklid** organizovaný městským odborem životního prostředí. Ve městě byly postupně rozmístěny kontejnery, které sloužily k uložení odpadu z úklidu zelených ploch a prostranství kolem domu.³³³ Podzimní úklid proběhl od 31. října do 21. listopadu.³³⁴

V květnu realizoval odbor životního prostředí plošnou **deratizaci**. Nutná byla spolupráce mezi městem a majiteli domů. Deratizační akci provedla zlínská firma Deratex, spol. s r. o., která hlodavcům nastražila jednorázové antikoagulanty do kanalizační sítě, do nor a do vybraných objektů. 2,5 gramu umístěvané látky spolehlivě zahubí až čtvrt kila těžkého potkana. Odbor přistoupil k deratizaci ze dvou důvodů: jde mu o ochranu lidského zdraví a o škody, které hlodavci způsobují na potravinách, stavbách či komunikačních rozvodech.³³⁵

„V širším vědomí lidí je ochrana před hlodavci pojímána pouze jako jejich hubení. Nutno ji však chápat jako celý systém opatření směřujících k jejich regulaci a udržení

³³¹ Hláska 5/2011, s. 7

³³² <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=43995>

³³³ Hláska 4/2011, s. 7

³³⁴ Hláska 10/2011, s. 28

³³⁵ <http://www.tvportaly.cz/opava/3/18632-opavu-ceka-velkoplosna-deratizace-mesta-zamerena-na-hubeni-potkanu>

jejich populace na co nejnižší úrovni,“ vysvětlovala techniku deratizace Ludmila Domesová z odboru životního prostředí.³³⁶

Jako nejproblématictější byly označeny lokality – sídliště Jaselská, Kateřinky východ i západ, sídliště mezi ulicemi Olomoucká a Haškova, ulice Zeyerova a centrum města. Firma i po deratizaci prováděla kontrolu výskytu hlodavců a umístování dalších návnad.³³⁷

Pod Ptačím vrchem byl **vysazen nový červenolistý buk**. Původní nádherný strom byl velmi vážně narušen, a protože se nacházel v exponovaném místě, byl počátkem roku 2010 pokácen. Ve svých sto dvaceti letech totiž podlehl zákeřným cizopasným houbám, zejména pak vějířovci, a jeho život musely ukončit motorové pily.³³⁸ Současně s rozhodnutím o odstranění stromu bylo rovněž rozhodnuto o zajištění jeho náhrady. Výsadba nového stromu byla provedena 5. až 6. května a byl vysazen opět červenolistý buk *Fagus sylvatica Atropurpurea* o velikosti 30–35 cm (obvod kmene) zakoupený u belgického dodavatele. Výsadbu provedla firma Sadové úpravy, s. r. o., která je na výsadby takto vzrostlých stromů speciálně zaměřena.³³⁹

Mezi česká města, která se připojila k jubilejnímu 10. ročníku **Evropského týdne mobility** a jeho nedílné součásti Evropskému dni bez aut, patřila i Opava. Tato iniciativa má za cíl upozornit na problémy se stále narůstající automobilovou dopravou a zároveň nabídnout možnosti a výhody alternativních a udržitelných druhů dopravy. V Opavě se uskutečnilo hned několik akcí – závody v in-line bruslení pro veřejnost Slezská brusle a bruslička, exkurze do depa dopravního podniku a kulatý stůl o cyklodopravě v režii Opavského zastupitelstva dětí a mládeže. Velkou zajímavostí byl cyklokosmický výlet po planetách sluneční soustavy, který propojil Evropský týden mobility s programem festivalu Bezručova Opava.

V rámci Evropského dne bez aut byly na Horním náměstí připraveny informace k cyklistické a veřejné dopravě ve městě, dopravně-preventivní akce policie, ukázky první pomoci při nehodách, prohlídky historické Měrniny elektrického proudu, možnost vyzkoušet si elektrokolo a mnoho dalšího.³⁴⁰

Na podzim proběhla **revitalizace zeleně** v Městských sadech. „K tomuto kroku jsme přistoupili na základě opakovaného dendrologického průzkumu, který prokázal, že

³³⁶ Hláska 4/2011, s. 7

³³⁷ Hláska 7/2011, s. 27

³³⁸ http://opavsky.denik.cz/zpravy_region/sady-svobody-zdobi-novy-buk20110510.html

³³⁹ Hláska 7/2011, s. 7

³⁴⁰ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=47403>

zdravotní stav stromů je v mnoha směrech velmi špatný,“ sdělila Marie Vavrečková, vedoucí odboru životního prostředí magistrátu. „Každoročně také vlivem porывů větru dochází k poškozování stromů a jejich vývrátům,“ dodala. Velká část nákladů byla pokryta dotací z Operačního programu Životní prostředí. „V rámci 1. etapy se zaměříme na obnovu zeleně mimo hlavní aleje. Nejdříve proběhne kácení stromů, které je vždy vnímáno velmi negativně, a po něm bude následovat fáze výsadeb,“ uvedla Marie Vavrečková.³⁴¹

K tématu se diskutovalo také 22. září na opavské Hlásce u kulatého stolu, kde se sešly dvě desítky občanů. Na řadu otázek týkajících se projektu odpovídali přítomným náměstem primátora Dalibor Halátek a vedoucí odboru životního prostředí Marie Vavrečková. Studii revitalizace parku zde podrobně představili také zástupci zpracovatelské firmy Studio D, Ondřej Kubesa a Petr Ondruška.³⁴²

Množství **vytříděných odpadů** se úspěšně zvyšovalo. „Opavané stále více separují a tím se zmenšuje objem nevyužitého odpadu končícího na skládce. Separované komodity jsou po dotřídění prodávány a umožňují tak získávat zpět prostředky na svoz a nakládání s komunálním odpadem,“ uvedl Dalibor Halátek, náměstek primátora. V loňském roce Opava obdržela více než 7 milionů Kč, což je částka, která téměř pokrývá náklady na separaci. „To, že jsme v Opavě v separaci na dobré cestě, se projevuje každoročním umístěním v první desítku měst v prestižní soutěži O keramickou popelnici,“ dodal Dalibor Halátek.

Avšak stále bylo co zlepšovat. V nevytříděném komunálním odpadu i tak stále zůstává spousta vyseparovatelných složek, které za nemalé peníze končí nevyužité na skládce v Holasovicích. Cena za uložení 1 tuny nevytříděného komunálního odpadu na skládku činila 539 Kč/t uložení + 500 Kč/t poplatků. Problémem byly, jako i v předchozích letech, černé skládky.³⁴³

12. října se u kulatého stolu řešila s občany **problematika psů ve městě**. Cílem tohoto setkání bylo umožnit občanům města tvůrčím způsobem a se znalostí místních podmínek v lokalitě, kde žijí nebo se pohybují, podílet se na řešení problematiky psů. Na jednání byli zastoupeni jak majitelé psů, tak lidé, kterým chování některých pejskařů vadí.

Mezi hlavní témata diskuse patřily odpadkové koše, jejich počet a rozmístění a plochy pro volný pohyb psů vymezené vyhláškou. „Na jedné straně byly z řad občanů

³⁴¹ Hláska 8/2011, s. 9

³⁴² Hláska 9/2011, s. 11

³⁴³ Hláska 8/2011, s. 10, 11

vzneseny požadavky na přísnější postih majitelů psů, kteří nerespektují povinnost danou jim zákonem neznečišťovat či nepoškozovat veřejné prostranství. Na straně druhé vytvoření lepších podmínek pro ty, kteří tuto povinnost naprosto samozřejmě plní,“ uvedla Marie Vavrečková, vedoucí odboru životního prostředí. Pro tento účel byla navržena nová místa pro umístění odpadkových košů. Na setkání také padl návrh na vytvoření tzv. značkovacích patníků v místech, která jsou takto nejvíce znečišťována. Z diskuse vzešlo také mnoho podnětů jako například zpřehlednění webových stránek Městského útulku pro psy nebo zřízení psiho hřbitova. Na závěr byly nad mapou města vytipovány další plochy, které by mohly být vymezeny pro volný pohyb psů.³⁴⁴

Neděle 16. října patřila stromům – konal se totiž **Den stromů**. Program byl určen pro dospělé i děti a návštěvníky čekaly tvořivé dílny, soutěže a vzdělávací aktivity. Vycházku po městských parcích provázal dendrolog Miroslav Frank, připravena byla také mykologická poradna, na které se lidé mohli zeptat na cokoliv ohledně hub. V následujícím týdnu se událo také několik dalších doprovodných akcí. Patřila mezi ně komentovaná prohlídka Arboreta Nový Dvůr nebo exkurze do papírny Žimovice.³⁴⁵

Se Dnem stromů souvisela i **výsadba javorové aleje** u cyklostezky Slezská magistrála, konkrétně v úseku mezi Vávrovicemi a Držkovicemi. Ta byla vysázena začátkem listopadu. Zajímavostí bylo, že celkem třicet javorů si podél cyklostezky vysadili sami obyvatelé Opavy a okolních obcí.

„Pojali jsme to jako veřejnou výsadbu, ať občané i naše občanská sdružení mohou přispět ke zvelebení životního prostředí v obci,“ pochvaloval si Miroslav Kořístka, starosta Vávrovic. Na výsadbě se tak podíleli místní hasiči, zástupci základní i mateřské školy, lidé z odboru životního prostředí opavského magistrátu a taky zástupci vedení města. Práce na výsadbě byla dobrovolná, lidé si ale z celé akce odnášeli hlavně dobrý pocit z odvedené práce. „Tento způsob výsadby jsme zvolili také proto, že lidé si pak aleje více váží, hlídají si ji a výrazně se tak snižuje vandalismus,“ vysvětluje Miroslav Kořístka.

Pořízení stromů zajistilo Centrum dopravního výzkumu, v. v. i., na akci se finančně podílel také Státní fond životního prostředí České republiky. „Veškerý materiál zajistili sponzoři, takže město ani obec alej nestála ani korunu,“ měl radost Dalibor Halátek. „Doufáme, že se podaří v podobném stylu i další výsadby. Lidé se nás už ptají, kdy budou moci zase přijít vysazovat nové stromy.“³⁴⁶

³⁴⁴ Hláska 10/2011, s. 6

³⁴⁵ <http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=46539>

³⁴⁶ Hláska 11/2011, s. 9

POČASÍ

V této kapitole využívám jednak své vlastní záznamy o počasí a také údaje z meteostanice Břetislava Onderky v Opavě-Kylešovicích.

Leden

Nejvyšší denní teplota byla naměřena 17. ledna (11 °C) a nejnižší 31. ledna (-13 °C). Začátek měsíce byl mrazivý, nejnižší teploty se v průměru pohybovaly od -4 do -12 °C. Od 7. ledna došlo k mírnému oteplení. Nejnižší lednové teploty klesly k 1. stupni a nejvýše vystoupaly ke zmíněným 11 stupňům. Od 20. ledna pak teploty opět klesaly dolů až k -13 stupňům v závěru měsíce. Leden byl prakticky bez srážek.

Únor

Na Lysé hoře padl 7. února sedm let starý teplotní rekord. Meteorologové tam naměřili krátce před 16. hodinou 6,1 °C. V roce 2004 tam bylo o stupeň méně. Nejtepleji bylo v Oticích, kde naměřili 9,9 °C. Dosavadní rekord tam držel rok 2009, kdy se teplota vyšplhala na 13,7 °C. Únor držel také rekord v síle větru, 12. 2. před pátou hodinou ranní meteorologické přístroje naměřily v Opavě vítr o síle 61 km/h. Nejnižší klesla rtuť teploměru dne 24. února (-16 °C).

Březen

V březnu nastalo celkové oteplení, teploty klesly nejnižší k -8 stupňům (8. března), v druhé půli měsíce pak už jen k -4 °C (21. 3.). Nejvyšší denní teploty dosáhly vrcholu 19 stupňů hned dvakrát (14. a 31. března).

Deštivé byly jen tři dny v měsíci (15., 18. a 26. 3.), kdy shodně spadlo 3,6 mm srážek za den.

Duben

V dubnu se ještě čtyřikrát vrátil mráz, a to k -1 °C (10. a pak 16. – 18. 4.). Nejvyšší denní teplota se dostala 14. dubna jen na 6 °C. Jiné dny pak na vyšší teploty nebyly skoupé a krásných 25 stupňů hlásil 21. a 22. duben. Pršelo jen 5 dnů, z toho nejvíce 26. dubna (10,8 mm).

Květen

Na začátku května se teploty vrátily pod bod mrazu (od 4. do 6. května). Teploměr ukazoval 4. května nejnižší teplotu -3 °C. Nejvyšší denní teplota zůstala 3. 5. na

6 stupních. Jinak se nejvyšší denní teploty pohybovaly v první třetině měsíce mezi 12 a 18 °C. Od 10. května se pak posunuly ještě výše (25–28 °C), jen se dvěma přeryvy – 15. května (nejvyšší teplota 11 °C) a 28. 5. (nejvyšší teploty 13 stupňů).

Srážky přineslo jen šest dnů. Nejvíce pršelo 27. května (10,8 mm) a 28. května (7,2 mm).

Červen

Nejnižší denní teploty v červnu se pohybovaly od 9 do 15 stupňů. Výjimkou byl 22. červen, kdy spadla teplota na nulu. Nejvyšší denní teploty pak oscilovaly až do 24. června mezi 17 až 30 stupni (5. června). V závěru měsíce však nejvyšší denní teploty spadly až na 14 °C (25. 6.). Pršelo pouze 22. (3,6 mm) a 26. června (7,2 mm).

Červenec

Nejnižší teploty v červenci přinesly dvakrát nulu, a to 5. a 8. 7. Dokonce ani přes den se teploty v tyto dny nepohnuly z nulových hodnot. Po tomto pro červenec netypickém výkyvu už k jiným abnormalitám nedošlo. Druhá nejnižší denní teplota byla naměřena 17. července (9 stupňů).

Pak už kolísaly nejnižší teploty běžně mezi 11 až 18 °C. Nejvyšší teploty se nejčastěji pohybovaly okolo 25 stupňů (celkem 5 dnů) a 9. a 13. července se dostaly na 30 °C. Mezi čtyřmi deštivými dny popršelo nejvíce 14. července, kdy spadlo 14,4 mm srážek.

Srpen

Srpen znamenal, jak to už bývá, ochlazení. Nejnižší denní teploty spadly na 7 °C (11. 8.) a poté v závěru měsíce (31. 8.) na 6 °C. Nejčastěji se však dostaly na 12 stupňů (celkem šest dnů). Nejvyšší denní teploty se pohybovaly od 18 (10. 8.) po 34 °C (26. 8.).

Na srážky byl srpen bohatší než jiné měsíce. Pršelo celkem v sedmi dnech. Nejvíce 15. 8. (8,7 mm) a pak 1. a 12. 8. (oba dny 7,2 mm).

Září

Zářijové denní teploty se držely nejčastěji mezi 9 a 20 °C. Nejnižše klesly 25. 9. (3 °C) a nejvýše se dostaly 4. a 5. 9. na 30 °C. Oproti srpnu pršelo během pouhých tří dnů, nejvíce srážek (3,6 mm) spadlo 5. 9.

Říjen

Začátek října byl ještě ve znamení příjemných skoro letních teplot. Rtuť teploměru se vyšplhala na 26 stupňů ve dnech 1. a 3. října. Devátého října pak nejnižší denní teplota

spadla na 1 °C a po 11. říjnu se vyšplhala maximálně už jen na 16 °C. Pět dnů se propadla dokonce pod bod mrazu. Nejnižší to bylo 17. 10. (-3 °C). Pršelo jen ve čtyřech dnech, nejvíce deště spadlo 10. října (2,4 mm).

Listopad

Zkraje listopadu teploty ještě překvapily. Nejnižší se držely v rozmezí 0 až -3 °C, nejvyšší pak vyskočily až na 19 stupňů 6. listopadu. Od 11. listopadu nastal menší propad teplot. Nejnižší padly k -7 °C (12. 11.) a nejvyšší kolísaly mezi 11. a 1. °C (21.–23. 11.). Listopad byl prakticky bez srážek.

Prosinec

V první polovině měsíce se nejnižší denní teploty držely okolo nuly, maximálně klesly na -3 °C (1. a 11. 12.). Nejtepleji bylo 4. a 5. prosince (10 stupňů). Okolo vánočních svátků se ochladilo a teploty klesly až na -8 stupňů (20. a 23. 12.). Od Štědrého dne až do Silvestra pak nastalo oteplení a mráz se objevil jen poslední den v roce. Srážky přišly jen v pěti dnech a nejvíce jich spadlo 7. prosince (2,7 mm).³⁴⁷

³⁴⁷ Údaje pocházejí z meteostanice Břetislava Onderky a také z portálu Českého hydrometeorologického ústavu.

PRAMENY

Při práci na kronice jsem čerpal převážně ze zpravodaje Hláska, svého vlastního pozorování a svých vlastních postřehů o městě, dále z webu města, místního tisku, výročních zpráv podniků a institucí a také z osobních kontaktů napříč všemi spektry společenského života v Opavě.

Milan Freiberg

Kroniku města Opavy za rok 2011 schválila Rada města Opavy dne 2. prosince 2013.